

PISMO NIEZALEŻNE WYDAWANE PRZEZ GRAŻYNĘ I ZBIGNIEWA FARMUSÓW

ECHO - TYGODNIK POLSKI

NO. 29 - 5-11 MAJA - TORONTO - PUBLISHED WEEKLY - CENA: \$ 1.25

Mapa niepokoju
Miasta ogarnięte strajkiem

LICZĄ SIĘ GODZINY!

Reuters

STOCZNIA GDAŃSKA OTOCZONA

KORDONEM ZOMO I BEZPIEKI

W poniedziałek, 2 maja rozpoczął się strajk w Stoczni Gdańskiej. Następnego dnia rano, do strajkujących 3000 stoczniowców dołączyli dalsi robotnicy. Korespondenci opisują sceny pełne emocji, jakie miały miejsce przy głównej bramie stoczni udekorowanej flagami, plakatami i portretami Papieża Jana Pawła II. Lech Wałęsa w przemówieniu wygłoszonym do załogi wezwał do zdecydowanych protestów, stwierdzając, że jest to jedyny sposób skierowania kraju na drogę rzeczywistych reform. Polacy - powiedział przewodniczący "Solidarności" - nie chcą być zbrukami Europy. Zapytany o taktykę strajkujących w rokowaniach z dyrekcją stoczni Wałęsa odpowiedział, że są oni cier-

pliwi i mają czas. Oświadczył on, że Polsce może grozić rewolucja i rozlew krwi, jeśli nie dojdzie do realizacji reform.

"Chcemy, powiedział Wałęsa, aby te słowa słycać było na Kremlu. Jeśli nie wprowadzimy pierestrojki, jeśli nie wprowadzimy reform, wtedy zagrozi nam rewolucja krwawa. Można wykonać Wałęsę, można wykonać Gorbaczowa, ale to tylko odwlecze wybuch rozruchów i naród zaatakują czołgi z głodu."

Wałęsa powiedział w zakończeniu, że nie jest przywódcą obecnego strajku. Strajkujący stoczniowcy domagają się wyższych płac, ponownego przyjęcia do pracy zwolnionych działaczy "Solidarności".

STRONA 9

WĘGRY - wielkie zmiany. Zjednoczenie opozycji DNI KADARA POLICZONE ?

W dniu 1 maja powołano na Węgrzech organizację zrzeszającą opozycję. Na spotkaniu zjednoczeniowym w Budapeszcie obecnych było 200 osób. Do związku weszły organizacje o charakterze politycznym, religijnym, ekologicznym, a także organizacje młodzieżowe.

Premier Węgier Karoly Grosz wypowiedział się na temat przyszłości politycznej Janosa Kadar, sekretarza generalnego partii węgierskiej. W wywiadzie dla dziennikarzy brytyjskich Grosz oświadczył, że sprawa następcy Kadar zostanie omówiona na specjalnej konferencji partyjnej, która rozpocznie się 20 maja. Zaznaczył on przy tym, że od decyzji delegatów na konferencję zależy, czy Kadar pozostanie na tym stanowisku, czy też zastąpi go ktoś inny. Zapytany na temat pogłosek, że Kadar może zostać mianowany honorowym przewodniczącym partii, Grosz odpowiedział, iż jest to całkiem możliwe. Grosz wypowiedział się też na temat utworzonej ostatnio na Węgrzech niezależnej organizacji z zadaniem koordynowania działalności społecznej i inicjatyw. Wyraził on opinię, że zastosowanie represyjnych środków przeciw tej organizacji byłoby sprzeczne z interesem państwa.

PRZYTOMNA REAKCJA NIEMCÓW

Resort spraw wewnętrznych RFN podjął decyzję, że urzędy zajmujące się sprawami azylowymi powinny w pierwszej kolejności rozpatrywać sprawy Polaków, a dopiero później obywateli innych narodowości.

TRWA STRAJK W NOWEJ HUCIE

Strajk w Nowej Hucie rozpoczęty 26 kwietnia, we wtorek 3 maja wszedł w 8 dzień trwania. Dyrekcja huty wystąpiła z ofertą podjęcia nowych rozmów z 17-osobowym komitetem strajkowym na czele z Andrzejem Szczeczuwancem. Strajkująca załoga wysunęła szereg żądań, od których uwarunkowała przyjęcie oferty dyrekcji. Między innymi żądano by trzech usuniętych z pracy działaczy "Solidarności" zostało uznanych za członków komitetu strajkowego, z którym będą prowadzone negocjacje.

Strajkujący w Hucie Lenina wysłali list do Ojca Świętego, z wyrazami czci i pokorną prośbą o modlitwę.

Dyrekcja zakładów cofnęła posiłki regeneracyjne strajkującej załodze. Pracownicy nie byli na to przygotowani i są w tej chwili w sytuacji krytycznej. Dyrekcja huty podjęła również rzekomo nieodwracalną decyzję w sprawach finansowych za czas strajku. Od 26 kwietnia od godziny 14-tej do nocy 30 kwietnia strajkujący mają bez zapłaty obecność usprawiedliwioną. Od 2 maja od godz. 6 rano nieobecność ta jest nieusprawiedliwiona. Jako pierwszy tymi represyjnymi posunięciami został dotknięty wydział karoseryjny huty.

Strajkujący w Nowej Hucie domagają się m.in. podwyżek płac, dodatków drożyznianych dla innych robotników oraz emerytów i rencistów dla wyrównania podwyżek.

Dokonczenie na str. 9

WYWIAD DLA ECHA

MORAWIECKI NA WOLNOŚCI

Dnia 3 maja o 4 nad ranem czasu torontońskiego, po paru godzinach prób, udało się nam uzyskać połączenie z Watykanem, gdzie zatrzymał się Kornel Morawiecki. Udzielił nam krótkiego telefonicznego wywiadu, który publikujemy w numerze. A oto bezprecedensowa historia uwolnienia i wyjazdu z kraju Kornela Morawieckiego.

Według informacji uzyskanych za pośrednictwem D. Olszewskiego z SW, i potwierdzonych przez agencje prasowe, podczas rozmów pomiędzy władzami PRL i Episkopatem doszło do porozumienia w sprawie zwolnienia z więzienia śledczego Kornela Morawieckiego i Andrzeja Kołodzieja.

Episkopat wymógł na władzach obietnicę, że uwolnieni dostaną pozwolenie na wyjazd do Rzymu na wypoczynek i leczenie. Decyzja zapadła przed 2 tygodniami i zarówno Kornel Morawiecki jak i Andrzej Kołodziej wyrazili zgodę na tę propozycję. Niestety, do ostatniej chwili Morawiecki nie otrzymywał informacji o rozwoju sytuacji w kraju. Jak twierdzi, otrzymywał gazety, ale powycinane, pozbawione interesujących go informacji.

Władze zadbały o formalno-prawną stronę uwolnienia więźniów. Sąd w Gdańsku, który rozpatrywał udział Kornela Morawieckiego w przemycie stwierdził na przyspieszonym, zamkniętym posiedzeniu, że nie ma podstaw dowodowych do uznania Kornela Morawieckiego winnym. Ciężko chorego na raka Kołodzieja zwolniono z przyczyn zdrowotnych.

Rodzinę Morawieckiego i narzeczoną Kołodzieja poinformowano o terminie widzenia w Episkopacie oraz o tym, by stawili się w sobotę rano na lotnisku Okęcie.

Morawieckiego i Kołodzieja dowieziono samochodami milicyjnymi na lotnisko i skutych odeskortowano do samolotu. Zdążyli jeszcze zobaczyć się i pożegnać z rodzinami i bliskimi.

Kornel Morawiecki i Andrzej Kołodziej obstawieni bezpieczeńką dotarli do Rzymu na pokładzie samolotu PLL Lot 1 i opuścili samolot na lotnisku Leonardo da Vinci.

Opiekę nad nimi przejęli przedstawiciele Watykanu, który udzielił uwolnionym gościny i noclegu.

Podczas rozmowy przeprowadzonej telefonicznie z Toronto, Kornel Morawiecki powiedział, że wziął udział w mszy św. odprawionej przez Jana Pawła II i uzyskał jego błogosławieństwo.

GRAŻYNA FARMUS Jak Pan ocenia obecną sytuację w Polsce?

KORNEL MORAWIECKI. Uważam, że teraz jest podobnie jak w 80-tym.

Dokończenie na str. 6

APEL

PRZYWÓDCÓW SOLIDARNOŚCI O FINANSOWE

I MATERIAŁOWE POPARCIE

Przywódcy "Solidarności" wezwali do finansowego i materialnego poparcia ze źródeł zarówno krajowych jak i zagranicznych dla strajkujących robotników w Polsce. Apel ten zawarty jest w oświadczeniu podpisanym przez Lecha Wałęsę. Oświadczenie stwierdza, że strajkujący robotnicy ponoszą szkody finansowe, które mogłyby być wyrównane poprzez pomoc ze strony innych robotników oraz związków zawodowych w Polsce i za granicą.

• **Terrorysta IRA zabili trzech żołnierzy brytyjskich** Trzech brytyjskich żołnierzy z bazy brytyjskiej w RFN, przebywających na przepustce w Holandii zostało zabitych przez terrorystów IRA w dwóch oddzielnych atakach. Trzech żołnierzy zostało rannych. Podczas pierwszego ataku terrorysta ostrzelał samochód z trzema żołnierzami. W drugim ataku nastąpił wybuch trotylu, znajdującego się w samochodzie z 3 innymi żołnierzami, z których dwóch zmarło, a jeden znajduje się w stanie ciężkim. IRA przyznała się do ataków ostrzegając premier M. Thatcher przed dalszym mieszanym się w sprawę Irlandii.

• **Zachodni dyplomaci obecni na trybunie obchodów 1-majowych w Moskwie** Po raz pierwszy od inwazji sowieckiej na Afganistan w 1979 roku zachodni dyplomaci wzięli udział w oficjalnych obchodach 1-majowych w Moskwie. Wśród nich znaleźli się m.in. ambasador USA J. Matlock i ambasador Wielkiej Brytanii B. Cartledge. Matlock powiedział, że wzięł udział w obchodach 1-majowych ze względu na podpisanie porozumienia w Genewie o wycofaniu wojsk sowieckich z Afganistanu. Podkreślił także, że jego obecność jest symbolem nadziei, że zaczynające się 29 maja w Moskwie spotkanie na szczycie pomiędzy prezydentem Reaganem i sekretarzem Gorbaczowem będzie owocne. Cartledge zauważył, że jego obecność na obchodach 1-majowych nie oznacza obecności na obchodach rocznicy rewolucji bolszewickiej. "Musimy zobaczyć jak daleko posunęło się wycofanie wojsk sowieckich z Afganistanu" - podkreślił. W pochodzie 1-majowym wzięły udział tysiące ludzi. Na trybunie obok przywódcy ZSSR Gorbaczowa, z jednej strony, stał premier N. Ryszkow, a z drugiej prezydent A. Gromyko. Zachodni dziennikarze zauważyli, że Gorbaczow serdecznie rozmawiał z Ligaczowem oraz z szefem KGB W. Czebrikowem. Według źródeł dobrze poinformowanych Ligaczow i Czebrikow są przywódcami frakcji konserwatystów w biurze

politycznym. Mieli oni jednakże przegrać ostatnią rundę walki o usunięcie Gorbaczowa od władzy, bądź poważne ograniczenie jego prerogatyw.

• **50-tysięczna demonstracja prawicy w Paryżu** Przedstawiciel skrajnej prawicy, kandydat na prezydenta Francji w niedawnej pierwszej rundzie wyborów, Jean-Marie Le Pen, zorganizował demonstrację w Paryżu, w której wzięło udział 50 tysięcy osób. Nazwał on obecnego prezydenta Francji narodowym zdrajcą, wzywając wszystkich swoich zwolenników do usunięcia Mitteranda z urzędu. Le Pen udzielił jednak tylko pośredniego poparcia Chiracowi, który będzie walczył z Mitterandem o fotel prezydenta w drugiej turze wyborów, podkreślając, że nie jest to dobry kandydat, tylko, że nie jest tak zły jak Mitterand. Le Pen zorganizował demonstrację prawicy dla uczczenia św. Joanny d'Arc. Spotkało się to z protestem kościoła katolickiego, który ogłosił późniejszą datę obchodów świętej Rzecznik francuskiej konferencji biskupów oświadczył, że Le Pen "nie ma prawa zadekretowania obchodów dla uczczenia świętej w dniu 1 maja". Komunistyczne związki zawodowe zorganizowały kontrdemonstrację. Jeden z transparentów nosił napis "Obudź się Joanno Nazisci gwałcą cię". Na demonstrację przybył około 200-osobowy oddział policji, by zapobiec walkom pomiędzy uczestnikami obydwu zgromadzeń. Premier Chirac po to, aby wygrać z Mitterandem w drugiej turze wyborów prezydenckich, potrzebuje głosów wyborców Le Pen, oraz R. Barre'a.

• **Iran ostrzega USA** Spiker parlamentu irańskiego Hashem Rafsanjani ostrzegł USA, że decyzyja chronienia wszystkich neutralnych statków handlowych w Zatoce Perskiej, jest "niebezpieczna". Podkreślił on, że prezydent Reagan prowadzi Stany Zjednoczone na drogę bardziej gorzkiego doświadczenia niż w Vietnamie. Rafsanjani dodał, że w przypadku następnej akcji zbrojnej Stanów Zjednoczo-

nych przeciwko Iranowi, Iran podejmie konfrontację z USA poza granicami Zatoki Perskiej.

• **Wybuch w arsenale w Rawalpindi w Pakistanie spowodował zniszczenie broni amerykańskiej i saudyjskiej o wartości 80 mln dolarów** Broni była przeznaczona dla mudzahedinów w Afganistanie. Na skutek wybuchu zginęło 100 osób USA i Arabia Saudyjska wysyłają rocznie do partyzantów w Afganistanie broni o wartości około 1 mld dolarów. Źródła w CIA, podają, że wybuch został spowodowany przez agenta komunistycznego.

• **Zamieszki w Nowej Kaledonii** Na terytorium Nowej Kaledonii (będącej pod panowaniem francuskim) doszło do poważnych zamieszek. Grupa około 30 bojówkarzy, składająca się w całości z tubylczej ludności - Kanaków - zatakowała baraki należące do francuskich sił zbrojnych i policji. W wyniku krótkiego starcia 4 Francuzów poniosło śmierć, a 2 zostało rannych. Kanakom udało się także porwać 21 policjantów, którzy przetrzymywani są jako zakładnicy. Francja zdecydowała się natychmiast na zwiększenie swoich sił policyjnych i zbrojnych w tym rejonie. Separatyści nie zgodzili się na to, by w roli mediatora w celu uwolnienia zakładników wystąpił arcybiskup Noumei, Michel Calvet. Oświadczyli oni, że zakładników traktują jako jenców wojennych i wezwali ONZ do śledztwa przeciwko Francji prowadzącej wojnę kolonialną w Nowej Kaledonii. Falę zamieszek i ataków militarnych w Nowej Kaledonii wywołał plan Francji o przyznaniu Nowej Kaledonii częściowej autonomii. Separatyści walczą o całkowitą niepodległość.

• **"Archipelag Gułag" w Jugosławii** Jugosławia jest pierwszym państwem komunistycznym, w którym zezwolono na wydanie książki literackiego laureata Nobla Aleksandra Sołżenicyna, "Archipelag Gułag". Publikacja "Archipelagu" zbiegła się z zamknięciem osławionego więzienia Goli Otok

na wyspie p/n Adriatyku, gdzie w latach 40-tych i 50-tych trzymano tysiące więźniów politycznych. Goli Otok ma być zamieniony na ośrodek turystyczny.

• **Przemysł komputera z Finlandii do Związku Sowieckiego** Finskie ministerstwo sprawiedliwości poinformowało o rozpoczęciu dochodzenia w sprawie nielegalnego przemytu z Finlandii do Związku Sowieckiego komputera amerykańskiej produkcji. Zatrzymano dwie osoby konsultanta d/s kontaktów handlowych z zagranicą P. Peravuo i inżyniera P. Mannera. Prokuratura przewiduje, że nastąpią dalsze aresztowania. Sprzęt komputerowy będący przedmiotem przemytu objęty był postanowieniami Kongresu Stanów Zjednoczonych, które zabraniają eksportu i reeksportu pewnych technologii do Związku Sowieckiego. Proces oskarżonych odbędzie się przy drzwiach zamkniętych.

• **Sowiecko-amerykańska inwestycja** Zastępca sowieckiego ministra przemysłu chemicznego A. Uskaczkincew oraz prezes "Occidental Petroleum" Armand Hammer podpisali w Moskwie umowę przewidującą uruchomienie na Ukrainie pierwszego sowiecko-amerykańskiego przedsiębiorstwa zajmującego się wytworzeniem materiałów z tworzywa sztucznego (poliwinylów). Koszt budowy dwóch fabryk wyniesie około 200 mln dol. 75% produkcji zakładów chemicznych zostanie przeznaczonych na rynek sowiecki i krajów bloku wschodniego. Reszta będzie eksportowana i sprzedawana przez firmę amerykańską do państw zachodnich.

• **Walka z AIDS na Filipinach** Filipińskie władze imigracyjne poinformowały, że począwszy z dniem 18 kwietnia 1988 roku, wszyscy cudzoziemcy ubiegający się o wizę tego państwa na okres dłuższy niż 6 miesięcy zobowiązani będą do przedstawienia zaświadczenia, iż nie są nosicielami wirusa AIDS. Zarządzenie to odnosi się także do marynarzy statków obcych bander, odwiedzających fi-

lipińskie porty. Z obowiązku przedstawiania miejscowym władzom imigracyjnym dokumentu poswiadczonego negatywny rezultat badania na nosicielstwo zarazków śmiertelnej choroby są zwolnieni członkowie personelu amerykańskich sił zbrojnych bazy lotniczej Clark i morskiej Subic Bay. Decyzja ta została podjęta po zapewnieniu władz filipińskich przez Waszyngton, że każdy żołnierz służący poza granicami USA przechodzi odpowiednie testy przed otrzymaniem przydziału do określonej jednostki wojskowej. Nowymi przepisami nie zostali objęci dyplomaci, przedstawiciele organizacji charytatywnych oraz niektóre grupy pracowników nie wykonujących usług z polecenia oficjalnych władz filipińskich. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia, na Filipinach zanotowano do tej pory 11 przypadków zachorowań na AIDS. Zdaniem filipińskiej służby zdrowia, do zarazen doszło poza granicami Filipin lub też zarazki przeniesione zostały przez cudzoziemców przebywających w tym kraju.

• **"W NRD jest miejsce dla wszystkich"** Organ wschodniemieckich komunistów, dziennik "Neues Deutschland" zamieszczył obszerny artykuł redakcyjny, w którym, obok krytyki pod adresem wszystkich obywateli Niemiec Wschodnich pragnących wyemigrować na Zachód, podkreśla, że w Niemieckiej Republice Demokratycznej jest wystarczająco dużo miejsca dla każdego mieszkańca tego kraju, a władze potrzebują każdą jednostkę w procesie formowania "rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego". Gazeta wychwala przy okazji nowy wytwór rodzimej kinematografii. Film opowiada o uczuciu przyjaźni rodziców się pomiędzy wikariuszem a funkcjonariuszem milicji. Obydwaj spotykają się w sanatorium dla chorych na gruźlicę. "Ten film jest symbolem, we właściwy sposób dotyka uczuć szerokiej społeczności" - podkreśla organ. Podczas ostatniego synodu przedstawiciele wschodniemieckiego Kościoła protestanckiego, duchowni sprzeciwili się zjawisku masowej emigracji na Zachód. Jednocześnie wyrazili słowa krytyki pod adresem władz Republiki Federalnej Niemiec za sprzyjanie polityce zachęcania obywateli NRD do opuszczania swojej ojczyzny. Stanowisko to wywołało natychmiastową reakcję ministra Dorothy Wilms, kierownika bonńskiego resortu d/s wewnątrzniemieckich. "To nie zachodnia propaganda zmusza ludzi do emigracji z bloku wschodniego, lecz warunki społeczne, polityczne i ekonomiczne w tym obozie sprawiają, że obywatele - w tym przypadku NRD - decydują się na przekroczenie zachodniej granicy".

AZYLANTY W RFN W 1987 ROKU

Według danych zachodniemieckiego ministerstwa spraw wewnętrznych w ubiegłym roku przybyło do RFN 57 379 osób ubiegających się o azyl. Było to o 40 tysięcy mniej niż w roku 1986.

Najliczniejszą grupę ponownie stanowią Polacy - 15 194 osoby, około 25% wszystkich azylantów. Turków było 11 426, Persów 6538, Cejlończyków 2285, Pakistańczyków 1592, Afgańczyków 1586, Czechosłowaków 1516. Mimo spadku liczby azylantów niemal o

połowę, federalny minister spraw wewnętrznych F. Zimmermann komentując dane, stwierdził, że napływ osób poszukujących azylu jest niepokojąco duży i że należy poszukać sposobów przeciwdziałania, przede wszystkim w zmianie prawa o cudzoziemcach, oraz w praktyce związanej z deportacją osób, którym azylu odmówiono. Wypowiedz Zimmermanna wywołała liczne głosy protestu. SPD wezwała rząd do niezwłocznego ogłoszenia projektów planowanych zmian w prawie o cudzoziem-

cach. Zieloni nazwali wypowiedz Zimmermanna znakiem reakcyjnej polityki azylowej rządu. Zastępca przewodniczącego FDP, były minister spraw wewnętrznych w rządzie Schmidta, Baum przedstawił ze swej strony pakiet bardzo liberalnych propozycji, wedle których każdy cudzoziemiec, przebywający przez 5 lat na terenie RFN, otrzymywałby prawo stałego pobytu, po osmiu latach zaś otrzymywałby uprawnienia do dalszego pobytu z mocy prawa, to znaczy bez postępowania administracyjnego. Ułatwieniu miałyby ulec uzyskiwanie obywatelstwa nie-

mieckiego, zbędne stałoby się ubieganie o prawo pracy, zaś deportacja zasadniczo byłaby niemożliwa. Projekt przewiduje też dopuszczanie podwójnego obywatelstwa w przypadku, gdy kraj pochodzenia odmawia zwolnienia z niego. W dokumencie Bauma jest też mowa o udziale cudzoziemców w życiu politycznym RFN, o tworzeniu w gminach ciał doradczych, złożonych z mieszkających na ich terenach cudzoziemców, wreszcie o dopuszczeniu cudzoziemców do udziału w wyborach komunalnych i wyborach do Parlamentu Europejskiego.

ECHO TYGODNIK POLSKI
wydają:
Grazyna i Zbigniew FARMUS
adres pocztowy:
51A Thistle Down Blvd.
REXDALE, Ont. M9V 4A6
tel 743-5706

Redaktor naczelny **Grazyna Farmus**
Dyrektor działu reklamy i dystrybucji.
inż. **Zdzisław Wójcik**
REDAKTORZY DZIAŁÓW
Świat, Kanada
Polska Zbigniew Farmus
Czytane między wierszami &
Lektury nieobojętne
Karolina Jankowska
Korespondencje z dalekiego Kraju.
Bolesław Slesiński
Polityka kanadyjska **dr Tadeusz Pruss**
Wojciech Wojnarowicz

Poradnia Zaufanie dr **Zofia Bończa**
Pokochać kapitalizm
dr **Krzysztof Ostaszewski**
Apteka Natury dr **Zofia Górnicka**
Horoskop, Kalendarium, korekta
Ewa Rewkowska
WSPÓŁPRACUJĄ
prof. dr **Ewa Brantley**,
Wacław Liebert, **Bogusław Rzepecki**
Andrzej Stawicki, **Lech Jamka**,
Janusz Pietrus, **S. Cech**,
Adela Dymka, **Darek Barecki**,
Magda, **Marek** i **Koty Czyzyckich**

ADVERTISING RATES

DISPLAY ADS \$ 7 00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700,
HALF PAGE \$ 350 00

Classified Ads \$ 4 (up to 25 words) Job Ads FREE
Special minimum 3 months' advertising (12 issues)
1 col 1 1/2 inch \$ 65 00, 2 cols - 1 1/2 inches \$ 130,
2 x 3 inches \$ 260 00 photo extra \$ 5 00

SUBSCRIPTION PRENUMERATA

PIROCZNA \$ 25 00, ROCZNA \$ 50 00
dla nowo przybyłych, wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna

• **Wieżenie lub wyjazd do Czernobyla.** KGB aresztowała towarzyskiego działacza narodowego, Aahonena, który udzielił wywiadu francuskiej TV, opisując swoje przeżycia w łagrach (został zwolniony warunkowo wiosną ubiegłego roku) Dano mu do wyboru pozostałe do odsiedzenia 3 lata więzienia lub wyjazd do Czernobyla Aahonen wybrał Czernobyl

• **Agencja TASS krytykuje ideologiczną kontrabandę.** Agencja TASS podała, iż sowieccy celnicy skonfiskowali prawie 500 "antysowieckich" broszurek przemycanych do tego kraju przez dwu Brytyjczyków. Studenci brytyjscy jechali pociągiem z Polski do ZSSR, a celnicy wykazali "czujność" na przejściu granicznym w Brzesciu. Sowiecka agencja nie podała, kiedy wydarzenie to miało miejsce. Stwierdziła jedynie, iż Brytyjczyków deportowano do ojczyzny. TASS dodała, iż studenci zamierzali rozdawać więzione z sobą broszurki w Moskwie i Minsku. Przytoczono również dwa inne - jak to określiła TASS - przypadki "ideologicznej kontrabandy". Sowieckie służby celne skonfiskowały niedawno wycinki z prasy zachodniej o katastrofie w Czernobylu, przewożone przez obywatela belgijskiego, zaś jeden z turystów zachodniemieckich próbował wwieźć do ZSSR ulotki nawojujące do emigracji. Sowiecka agencja prasowa stwierdziła, iż celnicy zabierają będą wszystkie przewożone kasety video z nagraniem kazania religijnymi, lekcjami karate, pornografią, bądź z antysowiecką propagandą. Zakazem przywozu objęte też są tzw. wrogie filmy jak np. "Rambo", bądź film z Jamesem Bondem, w którym ten brytyjski superspies walczy w Afganistanie.

• **Apel "IATA"** Międzynarodowa Organizacja Transportu Lotniczego (IATA), z siedzibą w Genewie, zrzesza 166 linii lotniczych z wielu krajów świata. Jednym z najważniejszych zadań IATA jest ciągła obserwacja sprzętu służącego do przewozu pasażerów oraz wydawanie przepisów określających normy bezpieczeństwa podczas lotów na liniach krajowych i zagranicznych. Dyrektor naczelny IATA, Gunter Eser, komentując niedawne wydarzenia związane z uprowadzeniem kuwejckiego samolotu, zwrócił się do rządów wszystkich państw z apelem o jak najszybsze powołanie specjalnych międzynarodowych oddziałów komandosów wyspecjalizowanych w walce z porwaczami samolotów. Wskazał jednocześnie na konieczność utworzenia międzynarodowego trybunału, zajmującego się sądzeniem powietrznych terrorystów oraz wyznaczenia odpowiedniego zakładu karnego, w którym przebywałiby wszyscy winni dokonywania pirackich aktów na pokładach samolotów. Eser wyraził publicznie uznanie pod adresem władz kuwejckich i cypryjskich za niespełnienie zadań terrorystów.

• **43 000 prezentów dla Kim Ir Sena.** Koreńska Centralna Agencja Prasowa doniosła, że wieloletni przywódca Korei Północnej Kim Ir Sen otrzymał z okazji 76 rocznicy urodzin 43 000 prezentów. Dzień urodzin Kim Ir Sena jest świętem

państwowym w komunistycznej Korei. Władze organizują z tej okazji festyny i akademie. Najokazalszy prezent otrzymał Kim Ir Sen od Gorbaczowa, który przysłał mu limuzynę wraz z życzeniami ChRL i szef Organizacji Wyzwolenia Palestyny Y Arafat nadesłał kosze kwiatów. Korea komunistyczna jest jednym z najbardziej wyizolowanych i totalitarnych państw na świecie.

• **Apel papieski.** Przemawiając do delegatów na światowy kongres lekarzy położników Papież Jan Paweł II zdecydowanie potępił zabiegi przerywania ciąży i coraz częstsze przypadki eutanazji. Jan Paweł II powiedział "Każdy objaw życia jest święty i powinien zostać nienaruszalny. Prawdopodobieństwo wystąpienia deformacji nie powinno przyczyniać się do usankcjonowania wyroku śmierci. Żadne dziecko, żadne życie nie powinno być wydane na śmierć, nawet jeśli życzą sobie tego - najczęściej powodowani emocjami - sami rodzice". Papież podkreślił jeszcze raz stanowisko Kościoła katolickiego, który wyraźnie przeciwstawia się wszelkim eksperymentom dokonywanym na ludzkim płodzie. Jednocześnie Stolica Apostolska popiera wszystkie nowoczesne techniki i zabiegi stosowane w okresie przedporodowym, zmierzające do ratowania nienarodzonego dziecka i ułatwiania jego przyjścia na świat.

• **Poważnie uszkodzony Boeing 737 szczęśliwie wylądował na Hawajach.** Samolot Boeing 737 należący do linii lotniczych Aloha stracił niespodziewanie w powietrzu 6 metrów swej górnej obudowy. Na skutek dekompresji wylądowała na zewnątrz stewardessa C Lansing, której ciała nie odnaleziono. Pozostałych 94 pasażerów przeżyło chwilę grozy, gdyż przez kilkanaście minut ich życie wisiało na włosku. Niektórzy z nich napisali pożegnalne noty do swych bliskich. Pasażerowie podkreśliли, że nastąpiło coś w rodzaju wybuchu, a potem ujrzeeli nad sobą niebo, a z boków wolną przestrzeń i ocean. Grozę potęgował fakt, że uszkodzenie wyglądało tak, iż dotknęło przede wszystkim pilotów, a więc idące za tym przekonanie, że samolot leci bez nich. Według ekspertów fakt że tak poważnie uszkodzony samolot wylądował świadczy o niespotykanych umiejętnościach pilota i nieprawdopodobnym splocie korzystnych czynników. Kapitan R. Schornstheimer sprowadził uszkodzony samolot z wysokości 7,3 km. Cała operacja trwała 13 minut. W związku z tym, że nie mógł uruchomić skrzydeł hamujących lądował na szybkości o 30 mil większej niż normalna. Według wstępnych ustaleń zmęczenie metalu było powodem oderwania się górnej części samolotu. Władze amerykańskie wydały natychmiastowy zakaz latania na wysokości wyższej niż 6,9 km wszystkim samolotom Boeing 737, które zaliczyły więcej niż 55 tys. lądowań. Uszkodzony samolot lądował około 85-90 tysięcy razy w okresie 19 lat.

KANADA

BUNT W PARTII LIBERALNEJ

22 posłów liberalnych w federalnym parlamencie wezwało przywódcę partii J. Turnera do ustąpienia ze stanowiska. Zdaniem zbuntowanych liberałów partia nie ma szans na wygranie nadchodzących wyborów, jeśli na jej czele będzie stał Turner. Turner odpowiedział, że nie ma zamiaru ustąpić, oświadczając, że pozostanie na stanowisku tyle czasu, ile będzie potrzebna aby został premierem. W obronie Turnera wystąpili premierzy prowincjonalni - liberałowie, w tym D. Peterson z Ontario i R. Bourassa z Quebecu. Turner oświadczył, że bunt przeciwko niemu został zorganizowany przez siły pozostające na zewnątrz partii. Turner zwołał ze stanowiska współprzewodniczącego partii d/s wyborów Senatora P. Rizzuto, który podczas spotkania pojedynczego z Turnerem podtrzymał zdanie, że Turner nie jest właściwym przywódcą. Turner nie otrzymał także poparcia ze strony quebeckiego skrzydła partii.

NDP PRZEGRZAŁO WYBORY W MANITOBBIE

Wybory w Manitobie przyniosły zwycięstwo Partii Postępowo-Konserwatywnej, która zdobyła 25 miejsc poselskich. Liberalowie zdobyli 19 miejsc, a Nowa Partia Demokratyczna sprawująca dotąd władzę w prowincji zdobyła 12 miejsc. W Manitobie będzie więc rząd mniejszościowy. Torysi twierdzą, że nie zdecydują się na układ z NDP. Nie wyklucza się układ liberalnego, jeśli Partia Liberalna zdecyduje się na współpracę z NDP.

1 MAJA W TORONTO

1000 osób wzięło udział w pochodzie 1-majowym w Toronto. Uczestnicy pochodu wznosili antyamerykańskie okrzyki, krytykując układ o wolnym handlu i oskar-

żając Stany Zjednoczone o mieszanie się w sprawy Ameryki Środkowej. Yusuf Saloojee, przedstawiciel Afrykańskiego Kongresu Narodowego, prosowieckiej organizacji terrorystycznej zwalczającej apartheid w RPA powiedział, że w przypadku Południowej Afryki wolny handel oznacza prawo do eksploatacji i militarnej interwencji w celu destabilizacji sytuacji w państwach sąsiedzkich. Większość transparentów podczas pochodu miała lewicowy charakter.

PUNKTY KONTROLI DROGOWEJ LEGALNE

Sąd Najwyższy w Kanadzie orzekł, że punkty kontroli drogowej organizowane przez policję oraz dmuchanie w licznik alkoholu są legalne. Pomimo tego, że stoją w sprzeczności z prawami jednostki. Sąd orzekł jednomyślnie, że interes społeczeństwa - zapobieganie jeździe pod wpływem alkoholu - jest w tym przypadku ważniejszy niż prawa jednostki. Z kolei Sąd Apelacyjny w Ontario orzekł, że dmuchanie w licznik alkoholu narusza założenie o niewinności zatrzymanego, ale jest to naruszenie dopuszczalne. Ten sam sąd orzekł, że kierowcy podejrzani o prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu nie mogą skorzystać ze swego konstytucyjnego prawa z kontaktowania się z adwokatem, przed poddaniem się testowi na koordynację.

KWAŚNY DESZCZ I WSPÓLNY HANDEL

Z dwudniową oficjalną wizytą przebywał w Stanach Zjednoczonych premier Kanady B. Mulroney. Spotkał się on z wyjątkowo ciepłym przyjęciem ze strony gospodarzy, zwłaszcza zaś prezydenta Reagan. Mulroney przemawiał na połączonym posiedzeniu Kongresu, gdzie podkreślił, że USA i Kanada stanowią 2 wielkie demokracje światowe, a ich wzajemne

przyjacielskie stosunki i najdłuższa na świecie nieprzerwana granica pokoju, są zjawiskiem bezprecedensowym w historii. Jednocześnie zaapelował on do Kongresu o wprowadzenie ustawodawstwa uniemożliwiającego zanieczyszczanie kanadyjskiego środowiska naturalnego przez amerykański kwasny deszcz, co, jak przypomniał, będzie również korzystne dla środowiska naturalnego w USA.

Mulroney podkreślił także, że układ o wolnym handlu jest układem wyważonym, dobrym i uczciwym. Należy zwalczać poglądy, które utrzymują, że strony kanadyjskiej, że Kanada się zaprzędała, a ze strony amerykańskiej że Kanada prawie w niczym nie ustąpiła.

Prezydent Reagan oznajmił, że w przypadku, gdyby Kongres nie głosował za wolnym handlem skorzysta z prawa weta. Oświadczył także, że USA wyrażają zgodę na ewentualny zakup przez Kanadę brytyjskich atomowych łodzi podwodnych. Zgoda USA jest potrzebna, gdyż cały szereg przyrządów na tych łodziach pochodzi z USA, które zastrzegły, że z tego powodu W Brytania nie będzie mogła sprzedać tych łodzi bez zezwolenia Stanów Zjednoczonych.

KANADYJCZYCY POPIERAJĄ POLAKÓW

W dniu 3 maja w parlamencie Kanady przedstawiona została rezolucja w sprawie polskiej. Rezolucję planowaną pierwotnie jako rocznicową, w związku ze świętem 3 Maja uaktualniono, żeby wyrazić poparcie dla robotników. Pełny tekst dokumentu opublikujemy w kolejnym numerze. Tekst dokumentu przygotowywał m.in. poseł Andrew Witer, przy współpracy Kongresu Polonii Kanadyjskiej.

POLONIA POPIERA WALCZĄCYCH ROBOTNIKÓW

W dniu 6 maja, w piątek, o godz. 7:30 wieczorem przed Konsulatem PRL przy 2603 Lakeshore Blvd. W.

odbędzie się DEMONSTRACJA

popierająca strajkujących robotników w Polsce. Prosimy o jak najliczniejsze uczestnictwo.

POLISH CANADIAN ACTION GROUP
KONGRES POLONII KANADYJSKIEJ, OKRĘG TORONTO

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

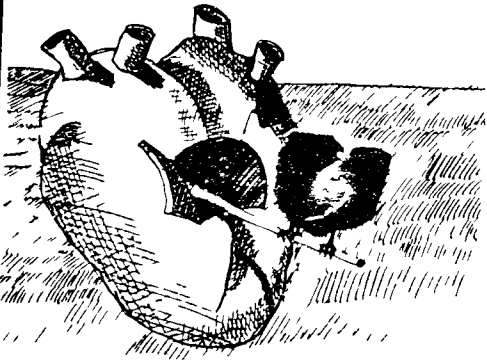
Tel. 535-6593

Biuro otwarte poniedziałek - sobota
od 9 00 a m do 5 00 p m lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

POLSKA

• KRONIKA •

• WEDŁUG informacji przekazanych przez niezależnych działaczy środowiska poznańskiego w piątek 29 kwietnia w godzinach popołudniowych zatrzymani zostali w Poznaniu działacze Wielkopolskiej Rady Solidarności Zdzisław Lewandowski i Wiesław Chostak. Ponadto zatrzymano również studenta IV roku socjologii Uniwersytetu im Adama Mickiewicza w Poznaniu, Andrzeja Rawkę. Kolejny członek Wielkopolskiej Rady Solidarności Bogdan Narozny wezwany został przez SB w celu wyjaśnienia wniosku jaki złożony został przez niezależnych działaczy z prośbą o udzielenie pozwolenia na zorganizowanie w Poznaniu pochodu 1-majowego. Naroznemu podsunęto do podpisania oświadczenia, w którym przyjął ma on na siebie odpowiedzialność za przebieg wydarzeń dnia 1 Maja. Narozny wymaganego oświadczenia nie podpisał, po czym został zwolniony do domu. W ten sposób wniosek o pozwolenie na niezależną manifestację został przez władze poznańskie odrzucony. Mimo tych zakazów w niedzielę 1 maja odprawiona została o godz. 10 rano w poznańskim kościele Matki Boskiej Bolesnej msza święta, po której odbyła się niezależna manifestacja.

• **SOLIDARNOŚĆ** Norwesko-Polska, do której należą Polacy, Norwegowie oraz wiele prosolidarnościowych organizacji norweskich, wystosowała telegram z pozdrowieniami do strajkujących robotników, podkreślając pełną solidarność z ich żądaniami i walką. Krajowy Zjazd Solidarności Norwesko-Polskiej wezwał norweskie związki zawodowe do wykazania solidarności ze strajkującymi w Polsce. Zapowiedział także do władz polskich o nieuciekaniu się do siły wobec strajkujących.

• **NSZZ Solidarność** Huty Katowice wystosowała apel do wszystkich pracowników kombinatu o poparcie strajkujących kolegów w całym kraju.

• **OTO 3** wypowiedzi strajkujących zanotowane przez zachodnich korespondentów w Nowej Hucie "Pracujemy, a ceny idą wciąż w górę, w rezultacie nie mamy pieniędzy. Władze muszą dać ludziom to, co im się należy", "Ciągłe obiecuje, a teraz nie zarabiamy w ciągu dnia chociaż tyle, aby kupić 2 kilo śledzi", "Władze dysponują milionami, a my prawie że głodujemy".

• **W WARSZAWIE** zatrzymano w piątek 29 kwietnia wieczorem Konrada Zielińskiego, Jana Litynskiego, Wiktora Kulerskiego, Macieja Jankowskiego, Mirosława Odorowskiego, Henryka Wójta, Ewę Kulik, Adama Michnika i Andrzeja Celinskiego.

• **W SOBOTĘ 30 kwietnia** zwolniono zatrzymanych w czwartek pod Lublinem rzecznika Solidarności Janusza Onyszkiewicza oraz Zbigniewa Bujaka. Onyszkiewicz powiedział, że jego zatrzymanie oraz innych kolegów ma charakter prewencyjny.

• **W SOBOTĘ 30 kwietnia** po południu zakończono strajk w Stalowej Woli. Dyrekcja huty zgodziła się przyznać robotnikom podwyżkę płac w wysokości 20 tysięcy zł, a także spełnić dwa inne żądania strajkujących: przywrócić do pracy dwóch działaczy Solidarności Zdzisława Wojtasa i Zdzisława Kurasa, a także przyznać deputaty węglowe.

• **W SOBOTĘ 30 kwietnia**

ŚWIĘTO PRACY

W SKRÓCIE:

• **ZBIGNIEW** Romaszewski, przewodniczący Komisji Interwencji i Praworządności "Solidarności" powiedział, że niezależne manifestacje 1-majowe odbyły się na terenie całego kraju, także w wielu małych ośrodkach. Milicja zaarrestowała co najmniej kilkadziesiąt osób, a może i kilkaset. Romaszewski przekazał RWE kilkadziesiąt nazwisk zaarrestowanych osób. W wieceu 1-majowym, po mszy świętej w kościele św Anny przemawiał m.in. Seweryn Jaworski i Janusz Onyszkiewicz. Jaworski postulował, aby w wypadku użycia przemocy dla rozwiązania problemu Nowej Huty cały kraj podjął strajk generalny.

• **OTO** jak Romaszewski opisał je akcję milicji w Warszawie. "Po wieceu grupa w czołówce której znalazł się NZS chciała wyprowadzić pochód (sprzed kościoła św Anny) w kierunku ulicy Felińskiego. Została zablokowana, nie dochodząc do ulicy Krasynskiego i wtedy uczestnicy pochodu usiedli na ziemi. Organizatorzy wieceu, m.in. Seweryn Jaworski, nawoływali do rozejścia się. Podobnie do rozejścia się namawiał Adam Michnik, który przemawiał do zebranych z terenu kościoła. W momencie kiedy ludzie usiłowali wycofać się i rozwiązać demonstrację, w tym czasie na hasło dane przez panią, która dowodziła całą akcją, wmieszani w pochód prowokatorzy, zaczęli ludzi porywać i bić. W ten sposób został porwany np. znajdujący się w pierwszych szeregach Marek Wol, przy okazji zostali zatrzymani M. Kaminski, cała rodzina Lewickich, zatrzymano został również Andrzej Papież. W sumie zatrzymano w Warszawie kilkadziesiąt osób. Istnieje dokumentacja zarówno filmowa, jak i świadkowie prowokacji milicyjnej przeprowadzonej w czasie demonstracji".

• **W KRAKOWIE** na Osiedlu Kalinowym w kościele św Józefa odbyła się msza, która zakończyła się o godzinie 12. Po mszy odbyło się przejście znacznej grupy ludzi (parę tysięcy) z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej w kierunku kościoła tzw. Arki w Nowej Hucie. Towarzystwo temu cisza, pieśni religijne. Nie wznoszono żadnych haseł. Grupa ta została zaatakowana na

rogu Alei Róż i Żeromskiego przez milicję i ZOMO. Zatrzymano 30-50 osób. W tym zatrzymano Walentynę Tumanik, Henryka Kowala, Stanisława Branickiego, Mariana Stacha i Grzegorza Hajderowicza. Przy następnym ataku na tę samą grupę została zatrzymana czołówka z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. W tej czołówce znajdowali się Ryszard Bocian, Jacek Smagowicz, Zbigniew Romanowski, Andrzej Rusek.

• **WE WROCŁAWIU** w dniu 1 maja odbyła się msza święta w kościele św. Dorothei, w pobliżu ulicy Świdnickiej. Ludzie zgromadzili się na mszy o godzinie 11. Po skończonej mszy jej uczestnicy wyszli na wąską uliczkę na tyłach kościoła, gdzie uformował się pochód z transparentami "Wolność i Pokój", "Chleba i Wolności", "Uwolnić Więźniów Politycznych", "Jutro strajk", "Huta Huta". Pochód ten został zablokowany przez milicję. W międzyczasie Paweł Kocięba odczytał list W. Frasyniuka i oświadczenie RKW o poparciu dla Nowej Huty. Po około 30 minutach wieceu zauważono, że ZOMO formuje szpicę uderzeniową. Ludzie przedostali się na szerszą arterię, gdzie zaatakowała ich milicja, zatrzymując szereg osób. Milicja używała ręcznych aerozoli gazowych. Liczny był udział tajniaków wmiieszanych w tłum. Część ludzi udała się do dominikanów na mszę o 12, odprawioną również w intencji ludzi święta pracy.

• **W ŁODZI** sformował się pochód, który przemaszerował pół kilometra od kościoła Jezuitów do Tablicy Poległych Stoczniovców. Po demonstracji zatrzymany został Andrzej Słowik i Zbyszek Kubiak, którzy składali kwiaty pod Tablicą. Pochód został zablokowany przez ZOMO, które ludzie obsypali monetami.

• **NIEZALEŻNE** pochody odbyły się także w Lublinie, Toruniu, w Ursusie. W Lublinie zatrzymano 4 osoby, m.in. Bogdana Kowalskiego, w Toruniu zatrzymano Lipowców, Piotra Niedzięcha i Jacka Kalasa, w Ursusie został zatrzymany Henryk Tachasiuk.

• **W OPOLU** do oficjalnie odbywającego się pochodu włączyła się grupa z transparentem "Uwolnić więźniów sumienia od służby wojskowej". Przed pochodem zatrzymano Joachima Pawliczaka i Grażynę Łuczek, zatrzymano również Teresę Bielewicz.

PAPIEŻ POZDRAWIA ROBOTNIKÓW NA CAŁYM ŚWIECIE

Papież Jan Paweł II z okazji święta 1 Maja wystosował szczególne pozdrowienie dla robotników na całym świecie. W przemówieniu wygłoszonym do pielgrzymów zebranych na rzymskim Placu Św. Piotra Papież wyraził nadzieję, że 1 Maja pogłębi u robotników świadomość bazy i jedności ich pracy, a także skłoni ich do większego zastanowienia się nad prawami i obowiązkami wynikającymi z praw wyższych. Ojciec Święty wyraził też nadzieję, że święto 1-majowe sprawi, iż wszyscy robotnicy poczują swoją siłę, a także jednoczącą ich solidarność. Papież powiedział, że ta siła i solidarność stanowi więź łączącą robotników. Wśród pielgrzymów na Placu Św. Piotra byli dwaj przywódcy "Solidarności Walczącej" Kornel Morawiecki i Andrzej Kołodziej.

NIEZALEŻNE OBCHODY

1 maja doszło w kilku miastach Polski do starć milicji z uczestnikami niezależnych obchodów 1-majowych, zorganizowanych przez Solidarność. Po nabożeństwie w warszawskim kościele Św. Stanisława Kostki uformowany został niezależny pochód 1-majowy, który ruszył w stronę pobliskiego placu. Doszło wówczas do interwencji milicji i tajniaków używających pałek do rozproszenia pochodu. W Poznaniu w niezależnej manifestacji 1-majowej wzięło udział około 6000 osób. Niesli oni transparenty wyrażające solidarność ze strajkującymi robotnikami Huty im. Lenina w Nowej Hucie. Milicja pobiła pałkami kilka osób. Niezależne manifestacje odbyły się także w Płocku i Łodzi, gdzie milicja zaarrestowała kilka osób.

"Niewesoła jest to sytuacja"

Rozmowa telefoniczna RWE z Jakiem Kurońem przerwana została wkroczeniem SB, która zaarrestowała Kurońa. Korespondent RWE z Paryża Maciej Morawski zadaje Kurońowi pytanie, jak ocenia on obecną sytuację w Kraju?

Jacek Kuroń: Żle oceniam Niewesoła jest to sytuacja. Dlatego że nie widac jakby oznak tego, że rząd poważnie chce sytuację potraktować. Oczywiście fakt, że na dzisiejszej konferencji prasowej Urban mówił spokojnym tonem już dobrze świadczy. Fakt, że jakby nie zapowiadał represji, a nawet jakby się trochę od nich odzegnował, też dobrze świadczy. Ale nie wystarczy oczywiście odzegnować się trochę. A w kontekście takim oto, że minister, który przemawiał powiedział wprost coś takiego, że żądania płacowe rozumie, tu się można porozumieć, natomiast te polityczne żądania są nie do przyjęcia. Otoż to jest dokładnie odwrotnie z punktu widzenia interesów reformy strukturalnej, dokładnie odwrotnie sukcesy działań reformatorskich wymagają posunięć politycznych. Tymczasem wciąż wisi jednak groźba siłowego rozwiązania strajku, niesłuchanie niebezpieczna i w odpowiedzi na to różne ogniska Solidarności, zakłady pracy zgłaszają swoją gotowość do strajków w takiej sytuacji.

Ja bym chciał powiedzieć, że tu właśnie po mnie przyszli panowie, jak rozumieć, tak? To więc przyszli po mnie panowie i na tym przerywam seans.

RWE: Do widzenia

Jacek Kuroń: Halo Mam prośbę. Niech pan da znać właściwym osobom, tzn. do agencji. Bardzo Panu dziękuję. Klątniam się

MILICJA PAŁUJE W KOŚCIELE ŚW. BRYGIDY. TŁUM ROZBRAJA MILICJANTÓW

Przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa przemówił 1 maja do wielotysięcznej rzeszy, która uczestniczyła w mszy świętej w kościele Św. Brygidy w Gdańsku. Wałęsa wezwał do solidarności z robotnikami Huty im. Lenina w Nowej Hucie, którzy już 6 dzień strajkują, aby wywalczyć podwyżki płac. Po wystąpieniu Lecha Wałęsy nastąpiła interwencja milicji. Doszło do starc demonstrantów z milicją. Oto szczegóły.

Po mszy św. wierni opuszczali kościół, otoczony oddziałami milicji. Doszło do wymiany ordynarnych słów i obrzucenia kamieniami. Nie można wykluczyć, że w tłumie byli prowokatorzy. Milicja i ZOMO rzuciła się na wychodzący tłum bijąc pałkami. Część ludzi wolała się cofnąć do kościoła. Ks. Jankowski złożył w tej sprawie oświadczenie, w którym opisuje jak ludzie schronili się do kościoła, aby uniknąć pobicia. Milicja zapędziła się za nimi do świątyni. Tłum wiernych obezwładnił milicjantów, odebrał im pałki i wypędził z kościoła.

ROZPĘDZONO POCHÓD 3-MAJOWY

W związku z rocznicą Uchwalenia Konstytucji 3 Maja odprawione zostały msze w kilku miastach Polski. M.in. w Warszawie, Lublinie, Krakowie, Łodzi, Toruniu i Wrocławiu. Po mszy w Katedrze św. Jana uformował się pochód, który udał się w kierunku Grobu Nieznanego Żołnierza. Pochód został zaatakowany przez oddziały ZOMO i milicji. Tłum rozpedzono pałkami, były liczne zatrzymania.

Z OSTATNIEJ CHWILI:

Środa, 4 maja.

9 dzień trwa strajk w Nowej Hucie. Na czele strajku w Nowej Hucie stoi Andrzej Szczeczuwaniec oraz 16-osobowy komitet strajkowy. Władze nie chcą się zgodzić na wprowadzenie do delegacji negocjującej 3 działaczy Solidarności: Chodźki, Nowaka, Ciepelskiego i Hantlika.

Na znak solidarności ze strajkującymi robotnikami przeprowadzono strajki okupacyjne na uczelniach w Warszawie, Wrocławiu, Krakowie i Poznaniu. Zarazem studenci występują do władz o legalizację NZS bądź innych studenckich organizacji niezależnych.

Według niepotwierdzonych niezależnie informacji w kopalni Rudna w zagłębiu miedziowym pierwsza zmiana podjęła strajk nie wyjeżdżając na powierzchnię, a druga zmiana przybyła do pracy wybrała komitet strajkowy. W strajku tym uczestniczy około 1000 gorników Górnicy zażądali m.in. pluralizmu związkowego i podwyższenia płac dla służby zdrowia oraz w oświacie.

Opracowano według informacji Radia Wolna Europa, Biuletynu Informacyjnego Solidarności, Reutersa

PAPIEŻ MODLI SIĘ ZA SPRAWIEDLIWOŚĆ SPOŁECZNĄ W POLSCE

Papież Jan Paweł II oświadczył, że modli się za moralny porządek i sprawiedliwość społeczną w Polsce. Papież powiedział to w krótkim zaimprovizowanym przemówieniu do grupy około 500 Polaków, wśród których znajdowali się przywódcy "Solidarności Walczącej" Kornel Morawiecki i Andrzej Kotodziej. Ojciec Święty oświadczył, że tak dziś jak i w przeszłości niepodległość Polski jest głęboko związana z suwerennością narodu i o sprawach tych można mówić tylko wtedy, gdy naród może podejmować decyzje we wszystkich zagadnieniach kraju. Papież nawiązał też do przypadającego święta Konstytucji 3 Maja, która stanowiła, jak powiedział, bodziec do odnowy społecznej i politycznej w momencie agonii Polski. Jan Paweł II powiedział, że ważne wydarzenia, o których wspominają dziś Polacy zasługują na rozważenie w obliczu dzisiejszej sytuacji. Ojciec Święty stwierdził, że suwerenność i niepodległość Polski są ściśle związane ze sprawą suwerenności społeczeństwa.

KPN POPIERA ROBOTNICZE STRAJKI

Rada Polityczna Konfederacji Polski Niepodległej wydała dokument w związku z wybuchem fali strajkowej. Stwierdza w nim, że w Polsce są konieczne zasadnicze zmiany polityczne. Dokument podkreśla, że społeczeństwo polskie odrzuca podstawowe założenia, o które został oparty plan reformy gospodarczej. "Koszty reformy powinny obciążać państwo, a nie społeczeństwo. Dlatego wydatki powinny zostać bardzo poważnie zmniejszone do około połowy wydatków obecnych. Cięcia powinny dotyczyć przede wszystkim wydatków na wojsko i służby policyjne, zwłaszcza przewidziane do represji politycznych. SB i ZOMO, służby propagandy i rozbudowanej ponad wszelkie potrzeby biurokracji" - stwierdza 1 punkt dokumentu.

KPN postuluje zasadniczą zmianę podziału dochodu narodowego. Wzrosnąć muszą związane z płacami koszty produkcji, tak jak to się dzieje w krajach gospodarczo rozwiniętych.

Punkt trzeci dokumentu nawołuje do ukierunkowania reformy w stronę produkcji, dóbr ludziom potrzebnych. Nawołuje do zrównania wszystkich sektorów gospodarki. KPN domaga się do wprowadzenia wymierności, złotówki, racjonalnej regulacji cen, uwzględniającej nie tylko podwyżki, ale i obniżki zawyżonych cen.

ZATRZYMANIE MOCZULSKIEGO

Leszek Moczulski, przywódca KPN, został zatrzymany wczoraj w związku z "prewencyjnymi" aresztowaniami przed obchodami 3 Maja.

Zatrzymano też Henryka Wujca. Spośród 13 członków Krajowej Komisji Wykonawczej władze zatrzymały 9. Aresztowany został także Adam Michnik. Linie telefoniczne do wielu działaczy opozycyjnych zostały zablokowane.

"My nie chcemy żadnych prezentów"

Rozmowa z przewodniczącym "Solidarności" Lechem Wałęsą, którą przeprowadziło w sobotę 30 kwietnia przez telefon Radio Wolna Europa (fragmenty).

RWE: Panie Przewodniczący, mówi Marek Łatynski z rozgłośni polskiej Radio Wolna Europa.

Lech Wałęsa: Witam.

RWE: Dzwonię do Pana, aby zapytać jak Pan ocenia sytuację przy sobocie, kiedy jest jak gdyby chwila przerwy, co się wiąże z faktem, że jutro, znaczy w niedzielę jest święto. Jak Pan widzi strajki?

LW: Proszę pana, wiadomo, my od lat mówimy o tym, że w Polsce nic się nie rozwiąże dopóki się nie stworzy warunków do pracy w tym samym kierunku, w przygotowaniu swojej odrębności na normalny język to znaczy pluralizm. I dlatego też te wszystkie rzeczy są sprawami zastępczymi, na bardzo krótką metę. Pieniądze robotnikom i Lechowi Wałęsie i wszystkim hutnikom i jeszcze innym grupom naprawę się bardzo należą, są niezbędne dlatego, że wiele grup społecznych, wszędzie, prawie wszędzie ma te same problemy, nie bardzo jest jak wiązać koniec z końcem. To jest moja prywatna, i członka Solidarności, Lecha Wałęsy, stocznio-wca, opinia. Opinia przewodniczącego związku jest taka, że te wszystkie szlachetne żądania, dotyczące rzeczy, które należy Polakom dać właściwie nie dadzą. Potrzeba jest struktur które mniej dostaną, znacznie mniej, ale same to wygospodarują, same dopracują i same szlachetnie, sprawiedliwie podzielią. I tylko w taki sposób można wyprowadzić Polskę z krachu, wyprować z tej sytuacji trudnej i tylko tą drogą jest niezbita. Może władze przestają rozumieć to, może władze wiedzą, że jest za późno do tego momentu możemy mieć strajk, możemy go rozwiązywać, możemy go zawieszzać, możemy dołączać drugie, to wszystko jest walka zastępcza.

RWE: Czego wobec tego można się spodziewać po władzach w obecnej sytuacji?

LW: Proszę pana trudno powiedzieć. Ja tylko się boję, że część ludzi za bardzo chce jeszcze ratować stary system, ukroi się nam, że już teraz będzie dobrze. Otóż ja nie wiem, czy Pan oglądał, czy słyszał wypowiedź pana wicepremiera Sadowskiego. Ja bym mu uwierzył nawet, gdyby on mi odpowiedział na jedno pytanie. Jak długo będzie wicepremierem? Otóż i on tego nie wie jak długo będzie i ja nie wiem. Nie wiem, w którym momencie przeto odejście od tego. Wszystko to, co dzisiaj ciekawego dają, co wicepremier Sadowski i inni dają to jest prezent wyjątkowy. Ten prezent w różnych tematach Polski daje dobry generał, dobry premier i minister. Oni to dają. On to daje, bo musi, bo ma taki kaprys. Jutro natomiast to zabierze i nic nie da. Dzisiaj nam da podwyżkę, a jutro podwyżkę tę ukróci, urwie i znów to nic nie da. Polsce, jeszcze raz powtarzam potrzebne są nie takie, a dobre rozwiązania. Polsce potrzebne są niezbędne struktury, pluralistyczne w temacie ekonomicznym, społecznym i politycznym. Stąd też na Zachodzie nas nie bardzo rozumieją. Wypadki na Wybrzeżu, wypadki te i inne wystąpienia będą tak długo, dopóki nie dostaniemy struktur. A to wszystko, że jest ciekawe, że czytają na Zachodzie my nie chcemy żadnych prezentów.

• KRONIKA •

robotnicy w zakładach przemysłu włókienniczego w Łodzi, Stoczni im. Lenina w Gdańsku, Huty Katowice jak również w Szczecinie ogłosili gotowość strajkową na wypadek gdyby władze zdecydowały się siłowo tłumić strajki. Nie doszło natomiast do zapowiedzianego strajku komunikacji miejskiej w Krakowie. • W GDANSKU zatrzymany został w poniedziałek 2 maja ponownie znany działacz Solidarności Bogdan Lis. Również w niedzielę był on przetrzymywany przez kilka godzin. • ZAŁOGA wrocławskich zakładów elektrotechnicznych Dolmel odniosła w poniedziałek zwycięstwo w swej akcji strajkowej. Dyrekcja zakładu przyrzekła podwyżki płac. Pracownicy Dolmela podjęli swą akcję na znak solidarności ze strajkującymi pracownikami w Nowej Hucie. • STUDENCI Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie urządzili 2 maja wiec na znak solidarności ze strajkującymi robotnikami Huty im. Lenina. Milicja zatrzymała około 10 uczestników tego wiecu. • KOMITET strajkowy w Nowej Hucie zaprosił wicepremiera Z. Sadowskiego do przyjazdu do zakładu na rozmowy. W liście do wicepremiera komitet wyraża przekonanie, że będzie można przeprowadzić rzeczową rozmowę na temat wysuwanych postulatów, jak również przyczynić się do nadania rzeczywistego kierunku reformie gospodarczej w kombinacie. W liście podkreśla się, że mimo wykazywanej dobrej woli strajkujących dyrekcja kombinatu zerwała rozmowy z komitetem strajkowym. Komitet stwierdza, iż jest świadom, że przerwa w pracy w hucie powoduje duże straty materialne, ale wykazano dobrą wolę dopuszczając do pracy strajkujący zakład kokso-chemiczny, by straty te zmniejszyć. Komitet strajkowy podkreśla, że rozwiązanie wielu zasadniczych problemów huty przekracza możliwości kompetencji dyrekcji zakładu. W tej sytuacji komitet zwrócił się do wicepremiera Sadowskiego o przyjazd do Nowej Huty. Sadowski jest wicepremierem, któremu podlegają sprawy reformy gospodarczej. W ubiegłym tygodniu oświadczył on, że rząd nie ustąpi pod naciskiem żądań podwyżek płac. • WŁADYSŁAW Frasyniuk zorganizował 2 maja, przy współudziale Leszka Budrewicza i Pawła Kocięby, wiec w Pafawagu. W wiecu wzięło udział około 300 pracowników. Przebiegał on pod hasłem solidarności ze strajkującymi hutnikami w Nowej Hucie. Po tym wiecu organizatorzy udali się do Dolmela, gdzie zostali zaatakowani przez SB przy pomocy gazu łzawiącego. Ale zdecydowana odsiecz osób strajkujących w Dolmelu spowodowała rejteradę bezpieki. • MILICJA i SB przeprowadziły rozmowy ostrzegawcze z pracownikami komunikacji miejskiej we Wrocławiu, wskazującymi przez dyrekcję jako potencjalni przywódcy strajkowi. • PODOBNE rozmowy przeprowadza się z różnymi osobami w wojewódzkim urzędzie bezpieczeństwa we Wrocławiu od 29 kwietnia. Władysław Frasyniuk podał, że podczas tych rozmów osoby te są ostrzegane i zastraszane. Najczęściej używanym argumentem jest ten, że władza jest twarda i nie zawaha się przed niczym, w związku z tym nie optać się ryzykować. Frasyniuk powiedział także, że powtórzenie akcji podobnej do tej, jaką przeprowadził w Pafawagu i Dolmelu będzie trudne, gdyż dom, w którym się znajduje został otoczony przez milicję.

We wrocławskim Pafawagu nastąpiła we wtorek 2 maja kilkugodzinna przerwa w pracy na poparcie żądań podwyżek płac oraz na znak solidarności z innymi strajkującymi zakładami. Robotnicy powrócili do pracy po wyrażeniu przez dyrekcję zgody na rozmowy z przedstawicielami załogi. Nie wiadomo, ilu robotników wzięło udział w krótkiej akcji strajkowej.

Reuters

roku Rodzi się zarzewie buntu Nie wiadomo jeszcze dokładnie, co z tego wyjdzie Według mojej opinii i bliskich mi kolegów, to doprowadzi przynajmniej do przywrócenia Solidarności. Może i do zmiany obecnej władzy w Polsce

G.F.: Co chciałby Pan powiedzieć w związku z tym emigracją w Kanadzie?

K.M.: Trzeba utrzymać z tym krajem kontakt To bardzo dużo Jesteśmy związani więzami krwi Jesteśmy z tego samego narodu

G.F. Co w tej sytuacji powinna emigracja robić dla kraju?

K.M.: Przede wszystkim ważne jest, żeby sprawa polska była obecna na szerszym niż tylko polskim forum, żeby pchać ją ile się w zyczliwe nam "kanały"

Nie wolno jej zapominać o Solidarności Polska i Solidarność to teraz jedno Chcę powiedzieć, że Solidarność jest przyszłością nie tylko dla Polski, lecz dla świata Tak ja to widzę, choć może nie ocenia tego tak sama Solidarność My, w Solidarności Walczącej tak to widzimy Jest to nowa wizja ustroju - ważna dla przyszłości ludzi To nie jest tylko nasza lokalna sprawa

G.F. Czy to prawda, że zamierza Pan dzisiaj wracać do kraju?

K.M.: Zamierzam wracać i wracam dzisiaj do kraju Lecę samolotem dzisiaj o trzeciej *

G.F. Bardzo martwiliśmy się tutaj o Pana losy. Przez wiele miesięcy nie było żadnych o Panu wiadomości i były obawy, że nie ma Pana wśród żyjących Cieszymy się teraz, że Pan żyje, że jest Pan na wolności i że mogliśmy z Panem choć przez chwilę rozmawiać. Życzymy szczęścia.

* Wg informacji podanej 3 maja, w godzinach popołudniowych Kornel Morawiecki nie dostał się na samolot linii lotniczych PLL LOT Poinformowano go, że samolot jest pełen i miejsc już nie ma W samolotach LOT są zawsze miejsca rządowe (od 2 do 4) zarezerwowane na specjalną okazję

Dokończenie ze str 1

WOLNOŚĆ KORNELA MORAWIECKIEGO

Jest więc bardzo prawdopodobne, że miejsca takie były wolne, a brak ich użyto jako argument za niewypuszczeniem Morawieckiego Za wcześniej jeszcze na stwierdzenie, że Morawiecki jest banitą Andrzej Kołodziej, chory na raka, pozostaje na leczeniu w Rzymie Przyjęty został do kliniki nowotworowej

3 maja w południe, Kornel Morawiecki udał się do Frankfurtu w Niemczech Zachodnich Stamtąd zamierza odlecieć liniami zachodniemieckimi do kraju Jeżeli otrzyma 1-dniową wizę pobytową, będzie do 4 maja gościem działacza SW na Zachodzie Andrzeja Wirgi Szybki powrót Kornela Morawieckiego do kraju stawia władze w dużym kłopotcie

Jeżeli go nie wpuszczą, podniosą się protesty wobec ewidentnego aktu banicji Jeżeli wpuszczą, nie mają podstaw go aresztować, jako że zwolniony został decyzją sądu z zarzutu udziału w przemyśle Jako przebywający w więzieniu do soboty nie brał udziału w protestach Wolny Kornel Morawiecki stanowi wielkie zagrożenie dla władz, gdyż gotów jest przyłączyć się do strajków M in zaprasza się go na teren strajkującego zakładu

Kornel Morawiecki nie ukrywa, że powodem jego powrotu jest chęć wzięcia udziału w wydarzeniach

NIEZNANE SZCZEGÓŁY ZWOLNIENIA

Przy okazji dowiedzieliśmy się szereg ciekawych szczegółów Otóż niespodziewane przed 2 tygodniami przerwanie izolacji Kornela Morawieckiego związane było z ich zgodą na wyjazd i złożeniem wniosków paszportowych Kornel twierdził, że on również liczył, że decyzja ta przerwie jego totalną izolację w więzieniu na Rakowieckiej, nazwanym przez niego dosłownie

"pałacem cudów" Dzięki widzeniom z rodziną, bardzo kontrolowanym mógł przynajmniej potwierdzić, że żyje

Wiadomość o możliwości zwolnienia Kornela rozeszła się w Warszawie błyskawicznie, gdy poprzedniego dnia w piątek, jego brat, Grzegorz miał audiencję w Episkopacie Ze strony Kościoła w akcji uwolnienia brali udział m in ks Orszulik, biskup Dąbrowski, członkowie Rady Prymasowskiej

Aktywny był też prof Stelmachowski Kuria podała, że uwolnieni z przyczyn humanitarnych pojechali na pół roku na leczenie

LIST OTWARTY

Otrzymałmy również list otwarty, który Kornel Morawiecki wystosował po przyjeździe do Rzymu.

1 maja 1988

Do Członków i Sympatyków Solidarności Walczącej

Drodzy Przyjaciele!

Jak w podziemiu, tak w więzieniu i tu w Rzymie byliśmy, jesteśmy z Wami Decyzja wyjazdu była dla nas trudna To nie ucieczka, nie banicja Inicjatywę podjął Episkopat 2 tygodnie temu Powiadomieni o niej, pytaliśmy o zdanie naszych kolegów na wolności Powiedzieli "tak" W sobotę, 23 kwietnia, przekazaliśmy swą zgodę adwokatom Przez cały tydzień byliśmy odcięci od wszelkich informacji Nagle, wczoraj przed południem, zawieziono nas na lotnisko, gdzie spotkaliśmy naszych bliskich i usłyszeliśmy o tym, co się dzieje w kraju Postanowiliśmy wrócić do więzienia Tam, po raz pierwszy rozmawialiśmy z przedstawicielami Episkopatu Oni podkreślili, że nasza odmowa niezmiernie utrudni w przyszłości podobne akcje humanitarne i zapewnili nas, że możemy wrócić w każdej

chwili

Wówczas też dowiedzieliśmy się o poważnej chorobie Andrzeja

Tu mówimy o Polsce i o Waszej walce Wrócimy Andrzej - gdy pozwoli na to stan zdrowia Ja - gdy będzie wymagać sytuacja Wrocławie też natychmiast, gdy władze użyją przemocy dla zdławienia fali strajkowej i dojdzie do przelewu robotniczej krwi

Rozpala się w Polsce zarzewie buntu Ludzie pracy żądają podwyżek Komunistyczne rządy spychają ich w ubóstwo Polacy żądają też swobod związkowych i demokracji Żądają zmian politycznych My uważamy, że dlatego konieczna jest zmiana obecnej ekipy władzy na taką, która będzie liczyć się z głosem Narodu

Podpisali
przewodniczący Solidarności
Walczącej Kornel MORAWIECKI
i Andrzej KOŁODZIEJ

KOMUNIKAT SW NA ZACHODZIE

W związku z wypuszczeniem przywódcy Solidarności Walczącej na wolność, Ewa Kubasiewicz, przedstawiciel SW na Zachodzie zamieszkała obecnie w Paryżu i Dariusz Olszewski z Kentucky USA, nasz stały korespondent i informator w sprawach Solidarności Walczącej wydali oświadczenie, w którym podkreślają rolę presji opinii międzynarodowej i nacisków krajowych w zwolnieniu przywódców ich organizacji Podczas rozmowy telefonicznej z Echem, Morawiecki potwierdził, że Ewa Kubasiewicz reprezentuje sprawę Solidarności Walczącej na Zachodzie

Opracowano na podstawie informacji własnych

LESZEK SZARUGA

ROZMAWIAĆ Z NIEMCAMI

Jest jednym z paradoksów współczesnej historii fakt, że Niemcy (Zachodnie oczywiście) stały się jednym z głównych punktów docelowych współczesnej emigracji polskiej. Jeszcze dziesięć piętnaście lat temu taka emigracja nie zdobyłaby sobie społecznej aprobaty w Polsce - zbyt żywe były wciąż doświadczenia hitlerowskiej okupacji, zbyt otwarte i obolałe rany po II wojnie światowej. Dzisiaj rzecz wygląda już inaczej, emocje wygasły, zaś intensywna pomoc społeczeństwa zachodniemieckiego w okresie stanu wojennego (słynna akcja wysyłania paczek, ale przecież także pomoc finansowa i w sprzeczce drukarskiej dla podziemia) przyczyniły się do zmiany nastawienia dużej części społeczeństwa polskiego wobec Niemców. Jednocześnie fakt, że RFN należy w chwili obecnej do najbogatszych krajów świata czyni to państwo nie słyszane atrakcyjnym punktem docelowym - w najgorszym wypadku można żyć z minimum socjalnego, które wcale do głodowych nie należy (zwłaszcza wobec sporych możliwości dorobienia "na czarno"), otrzymuje się płatny kurs języka, są rozmaite inne możliwości. W ciągu ostatnich lat napłynęła tu rzesza Polaków, z których część przybywa tu "na prawach Niemców", czyli powołuje się na "niemieckie pochodzenie" swej rodziny - nie jest to specjalnie trudne, jeśli pamiętać o tym, że ziemie zachodnie współczesnej Polski długi czas należały do państwa niemieckiego, wielu więc ludzi może się powoływać na państwową przynależność do Niemiec swych dziadków, a nawet rodziców. Oblicza się, że w RFN i Berlinie Zachodnim żyje w tej chwili co najmniej pół miliona Polaków, jest to więc już licząca się grupa, widoczna mniejszość społeczna. Mieszkając od paru miesięcy w Berlinie Zachodnim bardzo często słyszę na ulicy, czy w sklepie język polski - obecność Polaków jest więc odczuwalna na co dzień.

Po 13 grudnia 1981 po raz pierwszy od zakończenia II wojny światowej powstawać zaczęły w RFN instytucje emigracji politycznej - w samym tylko Berlinie jest niezależna polska telewizja prowadzona przez pisarkę Ewę Marię Śląską i Grzegorza Ziętkiewicza, do niedawna wychodził miesięcznik "Archipelag" wydawany przez Andrzeja Więckowskiego, ukazuje się miesięcznik "Pogląd" kierowany przez Edwarda Klimczaka, od niedawna wydawany jest kwartalnik "Słowo", którego redaktorem jest Andrzej Szulczyński. Działają dwa wydawnictwa - Pogląd i Veto, oba podjęły ważną inicjatywę wydawania dwujęzycznych tomów poezji autorów polskich, co ma na celu przybliżenie kultury polskiej Niemcom. W tymże Berlinie działa pierwszy zagraniczny Klub Inteligencji Katolickiej. Podobnych instytucji jest w Niemczech więcej - choćby Kluby Dyskusyjne im J. Mierowskiego w Monachium. RFN stał się ważnym krajem na mapie polskiej emigracji.

Dostrzegają to Niemcy, dla których fakt ten stanowi dość ważne wydarzenie. Obciążeni kompleksem winy - nie wszyscy, oczywiście, ale jest to dla Polaka widoczne - próbują ten fakt w jakiś sposób wykorzystać

dla dalszego zbliżenia między sąsiadującymi z sobą narodami. Podejmowane są od lat rozmaite inicjatywy, które mają na celu to zbliżenie realizować. Przekłada się tu sporo literatury polskiej oraz organizuje wiele polskich imprez kulturalnych. Jakby symbolem tego rodzaju inicjatyw jest działający od 1979 roku w Darmstadt i kierowany przez wybitnego tłumacza (przełożył plejadę poetów polskich - od Reja i Kochanowskiego poczynając, a na Baranczaku i Pawłaku kończąc), Karola Dedeciusa, Instytut Polski w Niemczech (Deutsch-Polen-Institut). Jego nakładem ukazało się dotąd 25 tomów polskiej literatury, m.in. tomy wierszy Miłosa, Herberta i Szymborskiej. Do podobnych inicjatyw należały w latach 1974-79 organizowane przez prof. G. Rhode cykle spotkań dyskusyjnych między Polakami i Niemcami w Lindenfels - ich założeniem było gromadzenie dyskutantów nie reprezentujących instytucji oficjalnych. Sam prof. Rhode należy do wybitnych historyków niemieckich, którzy swą działalność naukową poświęcili Polsce - wydał m.in. bardzo tu cenioną (obecnie ma się ukazać czwarta edycja) historię naszego kraju, konczy też w tej chwili pracę nad obszerną biografią Piłsudskiego.

Przerwaną w 1979 roku inicjatywę podjął obecnie prof. W. Schalu z uniwersytetu w Moguncji. Jest on organizatorem kursów języka i kultury polskiej na tym uniwersytecie ("Mainzer Polonicum"). Wspólnie z prof. Rhode postanowili wznowić serię dialogów polsko-niemieckich - tym razem z założeniem, że uczestnikami będą przedstawiciele najmłodszych generacji. Spotkania otrzymały nazwę "Hambacher Gespräche" (Rozmowy w Hambach) - symbolicznym miejscem spotkań miał być zamek w Hambach, gdzie w 1832 roku, po masowej emigracji uczestników Powstania Listopadowego, odbyły się rozmowy niemieckich liberałów z polskimi bojownikami o wolność. Podtrzymanie tej tradycji jest jednym z celów obecnej inicjatywy - c więc dziwnego, że wśród zaproszonych gości znalazł się przedstawiciel Solidarności Walczącej Andrzej Wirga (który wygłosił interesujący referat o współczesnej emigracji Polaków do Niemiec) oraz znany działacz Związku dr. Lothar Herbst z Wrocławia.

Pierwsze spotkanie siłą rzeczy miało charakter jakby rozpoznawczy (jeszcze na jesieni bieżącego roku zaplanowano drugą rundę rozmów) - a tym samym referaty w czasie jego trwania wygłoszone miały bardzo różnorodny charakter. Prof. Rhode mówił o stereotypie Niemca w kulturze polskiej i stereotypie Polaka w kulturze niemieckiej, dr hab. Kneip wygłosił referat o recepcji literatury polskiej w Niemczech i wreszcie, na zakończenie spotkania doc. Oschlies omówił dramatyczną sytuację dotyczącą zniszczenia środowiska naturalnego w Polsce - jest on zresztą autorem doskonałego udokumentowanej książki dotyczącej tego problemu, która w ubiegłym roku ukazała się w RFN. Wszystkie referaty stanowiły wstęp do dyskusji, które siłą rzeczy nie mogły wyczerpać nagromadzonych proble-

mów. Szczególnie interesujące uwagi wywołał referat prof. Rhode - stereotypy, które wpływają na wzajemne widzenie się Polaków i Niemców powoli się zmieniają, zwłaszcza w ciągu ostatnich kilkunastu lat, niemniej w dalszym ciągu schematyczne widzenie przeważa nad rzeczywistą znajomością sąsiadów. Bez wątpienia odegrały tu dużą rolę doświadczenia historyczne. Przy czym ważną wydaje się uwaga wypowiedziana przez jednego z uczestników dyskusji, że można wskazać jak obraz Polaka staje się ciemniejszy wraz z polepszaniem się stosunków niemiecko-rosyjskich w tej relacji. Polacy dostrzegani są przez jedną i drugą stronę jako element anarchizujący stosunki europejskie.

Szczególnie ożywioną dyskusję wywołał referat poświęcony zagrożeniu środowiska naturalnego Polski, a zwłaszcza jej terytoriów południowo-zachodnich (głównie Śląska). Rzecz w tym, że sprawa ta obchodzi Niemców jako naszych sąsiadów, ale także w tym, że pogarszająca się sytuacja Polski wpływać zaczyna na degradację środowiska naturalnego Europy. Ten właśnie problem, dowodzą uczestnicy dyskusji, wskazuje, że nie można już zagadnień poszczególnych krajów - czy będą to sprawy gospodarki, czy środowiska naturalnego - traktować wyłącznie w skali regionalnej. Konieczne jest widzenie ich w skali globalnej, a w każdym razie ogólnoeuropejskiej. Stepowanie krajobrazu polskiego, obniżanie w Polsce poziomu wód gruntowych, zanieczyszczenie powietrza - wszystko to promieniuje na cały kontynent. Jednocześnie Polska jest w chwili obecnej krajem zbyt ubogim, by móc sobie poradzić z narastającym dosłownie z miesiąca na miesiąc zagrożeniem - konieczna jest skoordynowana pomoc innych krajów kontynentu, nie tyle w interesie samej Polski, co także w interesie całej Europy. Przy czym jak zauważał

dyskutanci, winę za zniszczenie środowiska naturalnego, za rabunkową gospodarkę surowcami oraz zasobami naturalnymi ponosi nie tylko komunistyczna władza (choć oczywiście, ona przede wszystkim), lecz także Zachód, który dotąd dość bez troski korzystał z tanich polskich surowców, a nawet sprowadzał za bezcen drewno, czy mech z polskich lasów. Nie da się dzisiaj rozwiązać problemów tego rodzaju na własnym podwórku, prowadząc rabunkową gospodarkę u sąsiadów - trzeba znaleźć rozwiązania wspólne dla wszystkich.

Ta teza dotyczy nie tylko problemów środowiska naturalnego - także zagadnień gospodarczych i politycznych. I to wydaje się najważniejszym wnioskiem z pierwszej tury spotkań młodych Polaków i Niemców. Wynika z tego bowiem, że nie da się już wyizolować naszych wzajemnych stosunków z całokształtu problemów europejskich. Czas, w którym przyszło nam żyć, nakazuje myśleć o przyszłości nie w kategoriach regionalnych, lecz dotyczących wszystkich Europejczyków. Tym samym również problemy polityczne, także zagadnienia opozycji demokratycznej w Polsce - a temat ten nieustannie w czasie trwania rozmów powracał - nie mogą być wewnętrznymi problemami poszczególnych krajów. Podobnie jak my, Polacy, z uwagą obserwujemy scenę polityczną Niemiec, wiedząc, że od tego, co się na niej dzieje zależy nasz los, tak też Niemcy zainteresowani są ewolucją ku demokracji w krajach bloku komunistycznego, także w Polsce. I to, jak się wydaje, stanowi najbardziej trwałą, niekonunkturną podstawę dialogu polsko-niemieckiego, który rozpoczęli twórcy "Rozmów w Hambach".

Zdjęcie ANDRZEJ STAWICKI

LEKTURY NIEOBOJĘTNE

TU MÓWI MOSKWA

KAROLINA JANKOWSKA

"Jedną rzecz jest pewna nigdy nie będę mogła przyjąć jako miernika mego postępowania moich własnych opinii, niestety. Nie są to bowiem z podręczników szkolnych, lecz dyktowane przez obserwację życia. A żyć powinniśmy według wskazówek z podręczników. Tfu, diable rogaty! Jak wszystko jest skomplikowane, niejasne! Czytamy co innego, a widzimy co innego, mówimy jedno, a myślimy drugie. Pisze się w jeden sposób, a działa w całkiem inny, lecz działanie owo przedstawia tak, jakby było ono zgodne z tym, co się napisało"

Tych parę zdań napisanych przez Renatę Lesnik trafia w samo sedno. Trudno chyba o celniejszą charakterystykę sytuacji myślącego obywatela wielkiego Kraju Rad. Nie tylko dziennikarza, jakim była Lesnik, lecz każdego człowieka, który zdołał zachować zdolność myślenia mimo prania mózgu, jakiemu poddawano go od wczesnego dzieciństwa. Renata Leśnik to wychowanka systemu - przeszła przez organizację pionierską, przez zaindoktrynowane szkoły i uniwersytet, a jednak. Prawda, widziała wiele. Ta Mołdawianka, urodzona na tere-

nach zagarniętych przez rosyjskie imperium podczas drugiej wojny światowej, przez kilka długich lat była tłumaczką towarzyszącą cudzoziemcom odwiedzającym ZSRR z racji różnych sympozjów, zjazdów, kongresów, tournée artystycznych. Mieszkanca Moskwy, wędrowała po rozmaitych republikach, skutkiem czego poznać mogła nędzę - w porównaniu z ubóstwem Rosji - na przykład Kazachstanu, pogardę - żeby nie użyć słowa rasizm - Rosjan wobec innych narodów Rosjanin, też myślący, mówi o Afganizykach. "Tkwią w najczarniejszych ciem-

nościach Głupcy, jak to tylko możliwe. Dowód - zrobili rewolucję. Pokombinuj no chwilę. Dlaczego nie możemy pomóc zrewolucjonizować na naszą modłę proletariatu z krajów rozwiniętych, co? Ponieważ ci chłopcy nie są zdegenerowani umysłowo, ot co. Oni nigdy nie dadzą się wciągnąć w grę. Oni chcą prawdziwego postępu społecznego, a nie władzy radzieckiej. Inaczej z Murzynami i innymi podobnymi baranami. Tam można zrobić co się chce.

Jak to wygląda u nich? Gdzie idzie jeden, tam podąża całe stado"

Racja, że radziecka propaganda skutecznie tumani żyjące w nędzy narody Trzeciego Świata, lecz to nie powód, by nimi pogardzać. Na lekceważenie zasługują umiejętności propagandowe, a nie tylko propagandowe, strony zachodniej. Lecz wracajmy do tematu.

Renata Leśnik była przez 3 lata dziennikarką radia Moskwa, w rozgłosni nadającej programy na zagranicę. Pracowała w redakcji węgierskiej, początkowo znając język węgierski bardzo słabutecznie. Znała natomiast doskonale rumuński, lecz o pracy w redakcji rumuńskiej nie mogło być mowy. Protektor bowiem - kolega uniwersytecki, a zarazem zapalony wielbiciel - miał plecy tylko w redakcji węgierskiej i tam mógł swoją podopieczną umieścić. Typowe dla kariery w "obozie".

Zdolna i pilna Leśnik szybko podciągnęła się w znajomości języka. Zresztą na początku, gdy nie dostawała jeszcze "samodzielnych", "pisarskich" zadań (czemu te cudzysłowy, wyjaśni się później) z jaką taką bierną znajomością języka węgierskiego mogła dawać sobie radę.

Renata Lesnik pracowała w moskiewskim radio w okresie niezmiernie interesującym politycznie, w latach 1978-81. Lecz przedstawiając jej książkę Tu Moskwa (Ici Moscou, wyd. Hachette) ograniczę się do prezentacji techniki i metod pracy moskiewskiej anarchii? Pewnie, forma słowna jak i treści audycji się zmieniają. Kiedyś odmiennie przez wszystkie przypadki Breżniew, teraz Gorbaczow, kiedyś donoszono o zesłaniu na białe niedzwiedzie pasożyta społecznego poety Josifa Brodskiego, teraz informuje się, że ów rosyjskojęzyczny emigrant dostał nagrodę Nobla, kiedyś informowało się o sukcesach kolejnej pięciolatki, teraz o sukcesach planowania przestrojki w Turkmeni (autentyczne - budujący reportaż poświęcił temu tematowi Przekrój). Ale nadal Komitet ds. radia i telewizji oddycha wyłącznie powietrzem Kremla. Każdego dnia informujemy o od znaczeniach i przyjęciach. Nagrywamy wypowiedzi i deklaracje, dysputy i propozycje. W naszych audycjach (zarówno tych dla kraju jak i na zagranicę) Kreml jest zawsze pępkiem świata, jedynym zniczem, który rozświetla galaktykę i wskazuje naszej planecie trajektorię jej biegu."

Credo pracy radiowego dziennikarza? W redakcji węgierskiej ktoś popełnił błąd - w gorącym okresie przygotowywania inwazji na Afganistan, o czym oczywiście dziennikarze nie wiedzieli, usunął z serwisu informacyjnego dziennika błahą jego zdaniem notatkę o Afganistanie. Do pokoju redakcyjnego wpadł szef: "Kto was upoważnił do usunięcia z biuletynu informacyjnego wiadomości dotyczącej Afganistanu? Nie do was należy rozprawianie o wartości informacji i tekstów! Nikt od was tego nie wymaga! Nikt wam na to nie pozwala! Sprawy tego rodzaju nie leżą w kompetencji nikogo z was. Nadajemy to, co nam się daje do nadawania, jasne? Czy informacja jest sensowna, czy pusta merytorycznie - żadnej różnicy. Jest rozkaz nadawać."

Jasne? Chyba dostatecznie. A jak wygląda technika pracy radiowca z rozgłosni Moskwa? "Karmnik. To specjalny pokój zastawiony mnóstwem skrzynek z nazwami

ciąg dalszy na str. 15

zdjęcie Andrzeja Stawickiego.

HUTA

Dokonczenie ze str 1

cen oraz przyjęcia z powrotem do pracy zwolnionych działaczy Solidarności. Dyrekcja huty oświadczyła, że nie ma funduszy na spełnienie postulatów strajkujących. Oficjalne środki przekazu podkreślają wielkie straty finansowe spowodowane przedłużającym się strajkiem. W sobotę, 30 kwietnia wieczorem, wokół huty zajęła duża kolumna pojazdów milicyjnych. Funkcjonariusze MSW i MO nie weszli jednak na teren huty. Według obserwatorów zachodnich chodziło o zastraszenie strajkujących oraz uniemożliwienie ewentualnego wyjścia na miasto niezależnego pochodu 1-majowego strajkujących hutników.

W Nowej Hucie w strajku uczestniczy 12-16 tysięcy robotników. Władze zajmują od początku stanowisko sztywne, i odmawiają rokowań ze strajkującymi. Dyrekcja huty mówi, że postawa strajkujących i zbyt daleko wysunięte postulaty przez komitet strajkowy uniemożliwiają podjęcie jakichkolwiek rozmów. Prokuratura krakowska poinformowała, że strajk jest nielegalny, w związku z czym osobom organizującym go i biorącym w nim udział grozi kara więzienia.

STOCZNIA

Dokończenie ze str 1

oraz legalizacji niezależnego ruchu związkowego. Przewodniczący komitetu strajkowego Jan Szablecki oświadczył, że gdanscy stocznioowcy chcą też zadeklarować poparcie dla robotników Nowej Huty, którzy strajkują już ósmy dzień. Szablecki podkreślił, że naród musi komus wierzyć i uwierzy jedynie w Solidarność.

We wtorek, 3 maja do strajku okupacyjnego stoczni dołączyła się stocznia północna i remontowa, również część rejonu Portu Gdańskiego. W Gdańsku trwa również strajk okupacyjny, solidarnościowy studentów Politechniki Gdańskiej i Uniwersytetu Gdańskiego.

Na terenie Stoczni Gdańskiej utworzono międzyzakładowy komitet Solidarności. W chwili gdy oddawaliśmy gazetę do druku jego skład był nieznany.

Żądania strajkujących stocznioowców: 1 podwyżka płac od 15 do 20 tysięcy miesięcznie na pracownika, 2 przywrócenie Solidarności w całym kraju, 3 zwolnienie więźniów politycznych, 4 przywrócenie do pracy osób zwolnionych z przyczyn politycznych, 5 amnestia dla wszystkich strajkujących.

We wtorek, 3 maja Stocznia Gdańska została otoczona kordonem wozów i oddziałów ZOMO oraz bezpieki.

**ZWIĄZKOWCY
Z CAŁEGO ŚWIATA
POPIERAJĄ
SOLIDARNOŚĆ**

Wg informacji otrzymanej z Biura Informacyjnego NSZZ "Solidarność" w Kanadzie akcje robotników w Polsce poparło szereg organizacji związkowych o światowym znaczeniu. Międzynarodowa Konferencja Związków Zawodowych, Światowa Konfederacja Pracy, Międzynarodowa Federacja Metalurgów, Francuskie Centrale Związkowe SFDT, CFDT, CFTC, Metalowcy i Centrala Związkowa w Belgii. Listy poparcia przygotowały amerykańskie organizacje związkowe. Oczekiwane jest poparcie Włochów i Szwedów.

Wg informacji Wojciecha Gilewskiego, kierownika biura, na zjeździe krajowych związków w Vancouverze będzie przedstawiona rezolucja poparcia. Stosowne dokumenty przygotowała już Ontario Federation of Labor przy współpracy z biurem.

Lech Wałęsa nie przyjedzie wobec zmiany sytuacji do Kanady (podobnie jak Andrzej Gwiazda). Jak zapewnił Gilewskiego doradca Solidarności Gieremek, Wałęsa wyśle list na kanadyjski zjazd.

**OŚWIADCZENIE
KRAJOWEJ KOMISJI
WYKONAWCZEJ**

We wtorek, 3 maja NSZZ Solidarność ponownie wezwała rząd PRL do zalegalizowania związku. W oświadczeniu wydanym w poniedziałek wieczorem w Warszawie Krajowa Komisja Wykonawcza stwierdziła, że polityka represji wobec niezależnego związku okazała się nieskuteczna i że problemy kraju mogą zostać rozwiązane jedynie przez rzeczywiste reformy gospodarcze, pluralizm związkowy oraz dialog ogólnonarodowy. W oświadczeniu Solidarności stwierdzono też, że obecna fala strajków została spowodowana brakiem przekonującej polityki reform, które dawałyby nadzieję na lepszą przyszłość. Oświadczenie KKW zostało podpisane przez przewodniczącego Solidarności Lecha Wałęsę. Władze PRL zatrzymały wcześniej kilku członków KKW, m.in. Bogdana Lisę w Gdańsku, Zbigniewa Bujaka w Warszawie i Antoniego Słowikowskiego w Toruniu. Według doniesień z Wrocławia, dom w którym przebywa wrocławski członek KKW W Frasyniuk jest otoczony kordonem milicji.

**OPINIE
O SYTUACJI W POLSCE****USA**

Reakcja amerykańska na wydarzenia w Polsce, jak ocenia to Jacek Kalabiński, korespondent RWE w USA, jest nader ostrożna.

Rzecznik departamentu stanu powiedział w piątek po południu, że obecne strajki w Polsce wykazują jasno, iż przeprowadzenie w Polsce reformy gospodarczej wymaga autentycznego dialogu między państwem a społeczeństwem. W opinii Stanów Zjednoczonych muszą znaleźć wyraz również prawa i potrzeby pracujących. Rzecznik departamentu stanu powiedział, że Stany Zjednoczone popierają odbudowę gospodarki polskiej i są gotowe poprzeć reformę, ale pomoc taka jest do pomyslenia jedynie wówczas, gdy bolesne zmiany gospodarcze w Polsce będą miały szerokie poparcie społeczne. Jak dialog taki ma wyglądać, powiedział rzecznik departamentu stanu, o tym nie może stanowić zaden czynnik zewnętrzny, tylko sami Polacy mogą znaleźć rozwiązanie.

TYGODNIK NEWSWEEK doniósł w poniedziałek, że w minionym tygodniu zastępca sekretarza stanu John Whitehead spotkał się z ambasadorem PRL w Waszyngtonie, aby omówić z nim sytuację w Polsce. Tygodnik sugeruje, że rząd amerykański zajął się bardziej aktywnie problemami Europy Wschodniej. Cytuje wypowiedź Zbigniewa Brzezińskiego w sprawie ostatnich wydarzeń.

Prof ZBIGNIEW BRZEZIŃSKI Powinna zostać zawarta ugoda społeczna pomiędzy Solidarnością a rządem. Robotnicy w takim wypadku zaakceptowałyby wyrzeczenia, otrzymaliby zaś prawo współuczestnictwa w zarządzaniu i organizacji gospodarki. Rząd winien, w pewnym stopniu, zaakceptować polityczny pluralizm. Taka ugoda społeczna umożliwiłaby Zachodowi rozluźnienie restrykcji na kredyty funduszu walutowego, banku światowego ze źródeł prywatnych.

W Polsce może wybuchnąć rewolucja. Jeśli wybuchnie rewolucja, zostanie ona stłumiona. Jeśli stłumienie nie powiedzie się, będzie interwencja radziecka, jeśli będzie interwencja radziecka, będzie to oznaczało koniec pieriestrojki.

MILAN SZWEC - ekspert do spraw wschodnioeuropejskich twierdzi, że polityka rządów tych krajów polega na udawaniu reform, żeby utrzymać reformę gospodarczą.

JACEK KALABINSKI W Waszyngtonie panuje paralizujący sceptycyzm, co do możliwości Zachodu w ogóle, a szczególnie wpływu na sytuację polityczną w Europie Wschodniej.

"DIE WELT" - Niełatwo obdarzyć jest godnością i zaufaniem rząd, który na przejawy wzrostu napięcia społecznego reaguje aresztowaniami co bardziej znanych przedstawicieli nie istniejącej, jak twierdzi, organizacji.

W odpowiedzi na ostrzeżenie Jaruzelskiego o niebezpieczeństwie chaosu gospodarczego, stwierdza, że chaosu gospodarczego nie wywołali w Polsce opozycyjni anarchiści.

"LIBERATION" - Warszawski korespondent dziennika "Liberation" Pierre Wodnik donosi o uporczywych jak je nazywa pogłoskach, które kursowały w piątek 29 kwietnia w Warszawie, a według których M. Gorbaczow interweniował u generała Jaruzelskiego w związku z wydarzeniami w Polsce. Gorbaczow miał wyrazić swoje gorące życzenie, że osiągnie się w Polsce rozwiązanie polubowne.

RZĄD FRANCJI śledzi z wielką uwagą wydarzenia w Polsce - oświadczył rzecznik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Dodał, że Francja przywiązuje wielką wagę do respektowania praw człowieka oraz indywidualnej i zbiorowej wolności oraz podkreślił, że

skuteczność przeprowadzanych przez rząd polski reform zależy od społecznego poparcia. Droga ku poprawie sytuacji gospodarczej - dodał rzecznik - wiedzie poprzez nawiązanie dialogu i tolerowanie pluralistycznych idei.

"HAROLD TRIBUNE" "Kompromis jest w Polsce równie konieczny jak nieosiągalny".

Londyński dziennik THE TIME

Rząd PRL może osłabić dyktat ZSSR wobec Europy Wschodniej pod warunkiem jednak, że uda się albo osiągnąć sprawność gospodarczą, albo skutecznie stłumić przejawy niezadowolnienia społecznego. Nie wydaje się, że ekipa gen. Jaruzelskiego jest zdolna do jednego lub drugiego.

WŁOSCY KOMUNISTI TEŻ POPIERAJĄ Antonio Rubi, przedstawiciel włoskiej partii komunistycznej do spraw kontaktów z innymi partiami robotniczymi udzielił na łamach organu Włoskiej Partii Komunistycznej "UNITA" poparcia strajkującym robotnikom w Polsce.

PAPIEŻ JAN PAWEŁ II oświadczył, że z obecnymi problemami Polski musi uporać się całe społeczeństwo. W wypowiedzi do grupy pielgrzymów polskich Papież nie wspominał o najnowszej fali strajków i akcji protestacyjnych w kraju. Zapewnił, że jego oczy zwrócone są jednak na rozwój wydarzeń w Polsce. Ojciec Święty powiedział, że w szczególny sposób apeluje do robotników polskich i całego społeczeństwa oraz osób odpowiedzialnych za los państwa. Podkreślił, że polski świat pracy musi zabrać korzyści ze zmian, a każdy robotnik musi zauważyć postęp w wszelkiej dziedzinie, w tym także dziedzinie materialnej. Zdaniem Ojca Świętego sposobem rozwiązania problemów społecznych Polski jest realizacja chrześcijańskiego podejścia wobec świata pracy.

Bronisław Gieremek, doradca "Solidarności" powiedział w wywiadzie dla New York Timesa, że kierownictwo Solidarności jest przekonane, że niezależny związek musi zostać zalegalizowany ponownie, by doprowadzić do rzeczywistych zmian w kraju.

Geremek powiedział, że rządowe plany reform gospodarczych i politycznych spełzły na niczym. Nie doprowadziły one ani do rzeczywistych reform, ani też demokratyzacji. Gospodarka kraju - powiedział dalej Geremek - nadal znajduje się w stanie stagnacji, a ważne decyzje polityczne są nadal podejmowane przez wojsko. Dlatego też konieczne jest ponowne zalegalizowanie związku.

Doradca Solidarności **Adam Michnik** stwierdził, że obecne strajki w Polsce reprezentują początek nowego ruchu społecznego. Władze - powiedział Michnik - mogą chwilowo uspokoić sytuację podnosząc płace, ale niepokoje będą trwały, ponieważ społeczeństwo chce nowego systemu zarządzania krajem.

**PULKOWNIK NORTH
Nie wolno zawieść strajkujących
Polaków**

Pułkownik Oliver North występując 2 maja na Uniwersytecie Wolności w Lynchburgu, oświadczył, że jeśli w Stanach Zjednoczonych byłoby więcej takich ludzi jak on, komunizm już dawno nie byłby problemem. North podkreślił, że na Stanach Zjednoczonych spoczywa nadal podstawowy ciężar walki z komunizmem oraz popierania ruchów demokratycznych i wolnościowych. North zwrócił uwagę na kolejne zerwanie się narodu polskiego do wspaniałej walki o wolność, podkreślając, że Stanom Zjednoczonym nie wolno zawieść strajkującej Polski i Polaków.

W przemówieniu wygłoszonym z okazji święta 1 Maja generał Jaruzelski podkreślił, że nikt nie powinien liczyć na porzucenie linii wytyczonej przez IX i X Zjazd partii. Nie będzie - jak się wyraził - ani odrotu od jawności, demokratyzacji i linii porozumienia narodowego, jak też powrotu do zamętu i anarchii.

"Siłą nie obroni się reformy. Siłą obroni się jedynie sposób sprawowania władzy, który doprowadził Polskę do ruiny".

Lech Wałęsa

**JERZY URBAN STRAJKI NIE
ZAGRAŻAJĄ PAŃSTWU**

Rzecznik prasowy rządu Jerzy Urban oświadczył, że strajki w Polsce nie zagrażają państwu, stanowią jednak żywy zagrożenie dla reform ekonomicznych.

O BARBARZE FALKOWSKIEJ EWELINA KWAŚNIEWSKA

znów w Toronto !

W programie pieśni Moniuszki i Schuberta

Kolejny koncert Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Muzycznego odbędzie się 13 maja, jak zwykle w kościele Church of the Redeemer (rog Bloor i Avenue Road) Będzie on w całości poświęcony pieśniom Stanisława Moniuszki i Franciszka Schuberta, które wykona Ewelina Kwasniewska Ewelina Kwasniewska przyjechała do Kanady w 1984 roku i po bogatej, blisko 20-letniej karierze artystycznej zamierzała poświęcić się wyłącznie pracy dydaktycznej Zamierzenie to udało jej się w pełni zrealizować uczy śpiewu na Queen's University w Kingston, a oprócz tego udziela lekcji prywatnych Natomiast plany wycofania się z działalności artystycznej są ciągle odraczane - co jakiś czas artystka ulega różnym prośbom i perswazjom i decyduje się na "jeszcze jeden" występ, mimo że pogodzenie występów z intensywną działalnością pedagogiczną nie jest łatwe W rezultacie występowała już w koncertach Orkiestry Symfonicznej w Kingston pod dyrekcją Briana Johnsona, z International Symphony Orchestra w Port Huron - Sarnia (pod dyrekcją Zdzisława Kopcia) oraz w koncertach organizowanych przez Alexandra Brotha W Kingston śpiewała również w "Filemon i Baucis" Haydna, a kilka tygodni temu wystąpiła na Queen's University w recitalu pieśni i arii operowych Ten ostatni

występ był szczególnie pamiętny, bowiem zbiegł się w czasie z uzyskaniem przez Ewelinę obywatelstwa kanadyjskiego

Ewelina Kwasniewska ukończyła konserwatorium w Łodzi w 1964 roku przez następne 20 lat była solistką Opery Łódzkiej Trudno wyliczyć wszystkie role, w których występowała podczas swej kariery Należy jednak wspomnieć niektóre z jej ostatnich partii Marcelina (Fidelio), Museta (Cygarenia), Frasquita (Carmen), Zuzanna (We-sele Figara) Duże sukcesy odnosiła również w sopranowych rolach męskich, takich jak partia Siebła w "Fauście" i panna Oskara w "Bal maskowym" Poza Operą Łódzką występowała gościnnie w Jugostawii, Niemczech, Grecji i Finlandii

W telewizji polskiej wystąpiła p Kwasniewska w cyklu 12 audycji poświęconym pieśniom ze "Śpiewników domowych" Stanisława Moniuszki Audycje te stanowiły najbardziej kompletny przegląd tej dziedziny twórczości Moniuszki i spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem publiczności i krytyków Najpiękniejsze utwory ze "Śpiewników domowych" usłyszymy w piątkowym koncercie Będzie on czwartym występem p Eweliny w Toronto

SD

Gdy ktoś bliski odchodzi w wieczność, nie tylko Rodzina ponosi serdeczną stratę Odczuwają ją także przyjaciele i znajomi, zżyci ze sobą we wspólnocie ludzkiej i związani tą samą dolą

Poczucie serdecznej straty jest tym głębsze im większe jest oddalenie, w czasie i przestrzeni, od Ojczyzny, Narodu, od tego wszystkiego co było nam bliskie, rodzinne, znane i kochane

Jest ono tym bardziej dotkliwie, gdy każdy ubytek z grona Emigracji Niepodległościowej jest dziś prawie niemożliwy do zastąpienia

Każdy z nas tu obecnych ma pełnię doświadczeń zdobytych długimi okresami przeżyć, tragicznych doznań, wędrówkami po świecie, latami nielekkiej pracy dla chleba i prawie półwiekowym wysiłkiem pracy dla spraw Ojczyzny i Niepodległości Narodu Od tej grupy rzetelnych Polaków odeszła Barbara Falkowska, która mimo ogromnych trudności i przeszkód spełniła swoje obowiązki wobec Rodziny, Ojczyzny i społeczeństwa

Urodzona w Dęblinie 4 XII 1911 r., ukończyła szkoły w Łowiczu i w Warszawie, gdzie uczęszczała na kursy stomatologii Stefan poznał Barbarę w Łowiczu w 1935 r., a w lipcu 1936 r. pobrali się w Wilnie

Po krwawym Wrześniu zostali oboje wraz z córeczką Urszulą wywiezieni do Starobiel-ska Rok 1942 przyniósł uwolnienie z tego obozu kazni, a i rozłąkę, kiedy Stefan wstąpił w szeregi tworzącej się Armii Polskiej, Barbara zaś jeła się nielekkiej pracy społecznej najpierw w sierocincu kierowanym przez Hanke Ordonównę, później w Konsulacie RP w Teheranie pomagając i opiekując się uchodźcami

W maju 1946 roku cała rodzina wypłynęła z Bejrutu do Angli, stąd zaś do Argentyny, gdzie przyszła na świat córeczka Aniela

W roku 1954 przesiedliła się na stałe do Kanady, aby jąć się pracy dla chleba i dołączyć do wspólnoty Polskiej Emigracji czynnej i bezkompromisowej w idei Niepodległości Ojczyzny i Wolnego Narodu Barbara zajęła się pracą społeczną, między innymi nauczaniem dzieci w polskiej szkole im Adama Mickiewicza

W uznaniu Jej zasług na różnych polach pracy społecznej otrzymała - MEDAL WOJSKA, ODZNAKĘ CZERWONEGO KRZYŻA oraz pamiątkową ODZNAKĘ II KORPUSU

Dzisiaj wspominamy ją jako tę Matronę-Polkę, przed którą chyliły się czoła ludzi, którzy ją znali W Jej życiu dominowały obowiązek i poświęcenie Nie odmawiała pomocy nikomu, zapominając o sobie samej i zdrowiu

Gdy zaś przyszła zawierucha wojenna, zesłanie, a potem długie wędrówki po świecie, ratowała i pielęgnowała polskosc całej rodziny, tradycje narodowe, piękne zwyczaje, mowę polską i rodzimą kulturę, tak właśnie jak czyniły to Matki-Polki w okresie rozbiorów

W rozmowach z nią wyczuwało się siłę ducha, moc moralną i głębię serca, owe bezcenne imponderabilia właściwe rzetelnym Polkom

Każdy z nas piastuje w sobie coś niezwykle ważnego i wprost bezcennego Owym skarbem jest to, co dały każdemu z nas nasze Matki i co nasze zony-Polki pragną przekazać następnym pokoleniom Nie jest to łatwym zadaniem z dala od Ojczyzny Jest nas coraz mniej, a przekazy idei Polski Niepodległej są niezmiernie ważne na Ojczyźnie tak w Kanadzie, jak i na całym świecie Chyba te słowa wystarczą dla uszanowania 7 marcia i osiemnastej Rodziny bo właśnie ona przed odejściem idee je przekazała

W P W

POLISH
STUDIO

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

on CITY TV
KANAL 57, KABEL 7
w każdą sobotę o godz. 11 rano

WŁAŚCICIEL - 755592 ONTARIO LIMITED
ZYGUNT PRZETAKIEWICZ, TEL. 534-7788

PRODUKCJA - TADEUSZ LIS, TEL. 747-9883

ADRES POLISH STUDIO
c/o SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC
431 RONCESVALLES AVE, TORONTO M6R 2N3

Pod powyższym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu, a także, jeśli sobie zyczą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czeki, które powinny być wystawione na POLISH STUDIO

Os. Biuro Pomocy Polskim Imigrantom, 206 Beverley St prowadzi, przy współpracy ochotników program "SPONSOROWANIA POLSKICH UCHODZCÓW" Zainteresowanych poręczycieli, grupy minimum dwuosobowe zapraszamy do biura w poniedziałki i czwartki w godzinach 10 00 do 2 00 po południu, w celu załatwienia formalności Wymagamy oryginalne listy z pracy lub inne dowody dochodów Wydajemy formularze oraz udzielamy telefonicznych informacji przez cały tydzień w godzinach urzędowania biura Telefon 979-9634, 979-9639"

KOMUNIKAT

Obchody Święta 3 Maja w Toronto

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto zawiadamia, że 8 maja (niedziela) o godz 11 30 zostanie odprawiona Polowa Msza święta na parkingu Credit Union przy 220 Roncesvalles Ave W przypadku złej pogody - w kościele S Kazimierza

Po Mszy św przemarsz i złożenie wienca pod Pomnikiem Katyńskim

Uroczysta akademicka odbędzie się w szkole West Park Secondary School (Bloor i Dundas) o godz 4 30 po południu

Zapraszamy wszystkich Polaków do wzięcia udziału w tych uroczystościach Uwaga zbiórka sztandarów o godz 10 30 rano koło pętli tramwaju 506 przy High Park

K P K Okręg Toronto

Oferuje nowo przybyłym pomoc w osiedleniu w Kanadzie, pośrednictwo w szukaniu mieszkań, pracy, kursy angielskiego, poradnictwo i licencje zawodowe, usługi notarialne, program sponsorowania uchodźców - poniedziałki i czwartki, godz 10 30 i 2 30 zbiorowe sesje orientacyjne - wtorki godz 11 00 - 1 00 Zapraszamy Biuro otwarte pon - piątku 9 30 - 4 30 Uwaga tłumaczenia dokumentów dla osób bez statusu imigranta, jak również niektóre usługi notarialne są odpłatne

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM K.P.K. OKRĘG TORONTO

206 Beverley St Tel 979-9634, 979-9639

oferuje informacje i pomoc imigrantom polskim (w okresie poprzedzającym uzyskanie kanadyjskiego obywatelstwa) we wszystkich sprawach związanych z osiedleniem się i integracją w społeczeństwie Kanady, m.in skierowania, tłumaczenia, pisanie życiorysów, uwierzytelniania dokumentów pod przysięgą itp Biuro otwarte od poniedziałku do piątku od 10 rano do 4 po południu Usługi bezpłatne

Komplety pytań na test prawa jazdy po polsku mogą nabyć nowi imigranci w Ośrodku Pomocy na 206 Beverley St, cena \$3

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

zawiadania o rozpoczęciu cyklu sesji orientacyjnych na tematy związane z osiedleniem w Kanadzie Pomoc finansowa rządu, usługi socjalne, polityka imigracyjna, kursy angielskiego i zawodowe, licencje dla rzemieślników, ewaluacja dyplomów, planowanie kariery, ubezpieczenia zdrowotne, resumes, itp

CZAS: WTORKI, godz 11 00 rano - 2 00 po poł.

MIEJSCE: 206 Beverley St.
ZAPRASZAMY

PIGUŁKI PCAG

FUNDUSZ "POLONIA SOLIDARNA" Kilka dni temu dowiedzieliśmy się od p Jerzego Stróżyka, który opiekuje się funduszem z ramienia PCAG, że akcja zbiórki nabiera rozpędu Niedawno spłacono długi związane z założeniem funduszu, drukiem cegiełek itp i obecnie bilans dodatni wynosi już około tysiąca dolarów Do wzbogacenia kasy funduszu przyczynił się między innymi kiermasz "Jesienny Spotkanie" Zachęcony powodzeniem p Jerzy już teraz przystąpił do planowania drugich "Jesiennych Spotkań", które jak nas zapewnił, będą lepsze i ciekawsze Mamy nadzieję, że będą również dochodowe Jak wiadomo fundusz "Polonia Solidarna" przeznaczony jest na finansowanie działalności niezależnej w Polsce Aby zapewnić stały napływ pieniędzy, fundusz prowadzi sprzedaż "cegiełek" - banknotów System sprzedaży cegiełek nie tylko znacznie ułatwia administratorom funduszu prowadzenie rozliczeń z zebranych sum, ale także przynosi ofiarodawcom "dywidendy" po uzbieraniu cegiełek na sumę \$100,-, otrzymuje się \$25 zwrotu Można zatem połączyć miłe z pożytecznym złożyć datkę na POLONIĘ SOLIDARNĄ, a jednocześnie ofiarować komus zakupione cegiełki jako prezent Obdarowany otrzyma należną mu premię w wysokości 25% nominalnej wartości cegiełek Cegiełki "Polonia Solidarna" można kupować w biurze PCAG, podczas Mszy św za Ojczyznę, a także można zamawiać listownie

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubisky, tel 925-8128 Biuro PCAG, 192 Garden Ave, czynne jest we wtorki od 10 do 18 Tel 588-1659 P O Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4 Cegiełki "Polonia Solidarna" można kupować osobiście lub zamawiać listownie

Tekst drukujemy na prośbę naszego stałego czytelnika, wielbiciela talentu dziennikarskiego i ludzkiej uczciwości Franka Reynoldsa, zmarłego w 1983 r. Czytelnik nasz od pewnego czasu śledzi w środowisku polonijnym, a także i na łamach naszej gazety dyskusję na temat dobrego imienia dziennikarza i jego powinności zawodowych i moralnych. Tekst napisała Róża Nowotarska. Zamieszczamy z dużymi skrótami, w żalu ze Frank Reynolds nie może komentować dziś, tak jak w 80 roku, sytuacji w Polsce.

FRANK REYNOLDS

- dziennikarz znakomity

MOTTO

"I don't think the country is concerned or has any need to know about a part of me, that they don't see on the television, I don't want to become more important than the message I am bearing. It is not the messenger that is important"

(Reynolds)

"Człowiek niech będzie szlachetny

Pomocny bliźnim, dobry!

Bo tylko wtedy jest inny

Od wszystkich znanych nam istot"

(Goethe)

Gdy dwudziestego lipca, wczesnym rankiem rozeszła się wiadomość o śmierci Franka Reynoldsa, wszystkie sieci telewizyjne wspólnym zgranym chórem podnosiły wartości zawodowe i ludzkie zmarłego

FRANK REYNOLDS był człowiekiem szlachetnym, dobrym, pomocnym, był gorącym patriotą, kochającym mężem i ojcem, był człowiekiem prawdomównym i uczciwym, dyskretnym i eleganckim. W życiu prywatnym i w życiu publicznym. Był jednym z najbardziej znanych dziennikarzy telewizyjnych, był dziennikarzem rasowym w wielkim stylu, któremu - w dodatku - można było bezgranicznie zaufać

W świecie, w którym - niestety - ludzie coraz mniej wzajemnie sobie wierzą, a już na pewno nie mają zaufania do środków masowej informacji, Frank Reynolds należał do tych nielicznych, którym ufano

W trudnym zawodzie dziennikarskim, zmuszającym do stałego odsiewania ziarna od plewy, prawdy od kłamstwa, faktów od zmyśleń, Frank Reynolds przez trzydzieści z górą lat swej pracy zawodowej dawał przykład innym dziennikarzom, dowodząc codziennie, że największą wartością jest uczciwość, odwaga cywilna, niekorzystanie z łatwizny i taryf ulgowych

Reynolds nie wstydził się ani wzruszenia, ani gniewu, ani niepokojonej, spontanicznej wesołości. Wprawdzie purytanie telewizyjni krytykowali go, nazywając tę nieumiejętność skrywania uczuć amatorszczyzną, ale inni, między innymi ja - uważali, że był to po prostu wrażliwy, myślący i czujący człowiek a nie automat, podający wiadomości bez osobistego zaangażowania. Wszystko, co czynił przed kamerą telewizyjną, było poddyktowane potrzebą wewnętrzną, było reakcją umysłu i serca.

Tom Brokaw, pełniący taką samą jak Frank Reynolds funkcję **anchorman'a** na konkurencyjnej sieci National Broadcasting Company wspominał inne wydarzenie podczas pobytu w Europie, gdzie prezydent Ronald Reagan miał przemawiać do obu izb Parlamentu, wszyscy dziennikarze zebraли się w majestatycznej, wielkiej sali posiedzeń. Gdy inni nie zwracając na nic uwagi dopytywali się o telefony i linie komunikacyjne, Frank Reynolds zatrzymał się i rozglądając dokoła powiedział: "czyż nie jest wspaniałe to, że jesteśmy właśnie tutaj, że będzie przemawiał nasz prezydent i że będziemy świadkami tak historycznej chwili". Tom Brokaw dodał, że dziennikarze rzadko kiedy wyrażają podziw lub zachwyt. Wszystko to już przecież znają na pamięć - wszystko to już gdzieś widzieli - coż może ich jeszcze zadziwić? Frank Reynolds różnił się od innych także swym świeżym spojrzeniem na sprawy, ludzi i wydarzenia. Miał wycucie historii. Widział sprawy w wymiarze większym aniżeli jętki-jednodniówki. I tę świeżość spojrzenia przekazywał widzom. Tym ich właśnie ujmował. Skromnością i dystansem do swej własnej osoby. Zdaniem Toma Brokawa, największą zaletą Franka Reynoldsa było to, że nie miał manieri, skrzywienia zawodowego pozbawiającego nawet najlepszych dziennikarzy emocji, zmieniających ich w

dalekopisy, w roboty, w automaty

Ted Koppel z programu NIGHTLINE, kolega Reynolds'a z sieci American Broadcasting Company, mówił z wielkim szacunkiem i wzruszeniem o swym starszym wiekiem i doświadczeniem przyjacielu. Podkreślał, że Frank Reynolds przeżywał ogromnie cudze niedole, cierpienia, choroby. Przejmował się prywatnie i publicznie. Nigdy natomiast nie mówił o własnych. A przecież od pięciu lat cierpiał na raka kości, chorobę bolesną i - jak wiemy - nieuleczalną, śmiertelną. Wskazywał też, że w zawodzie dziennikarskim, w którym tak łatwo o cynizm, Frank Reynolds przeżywał nieszczęścia poszczególnych osób i całych narodów, jakby to były jego własne, osobiste cierpienia. Widzieliśmy to wszyscy - tę jego reakcję, gdy Papież Jan Paweł II odwiedził Polskę. Wszystko co mówił było pełne uniesienia i radości. Jego twarz promieniała. A potem, gdy przyszyły czarne dni stanu wojennego, Frank Reynolds mówił o wydarzeniach w Polsce ze ściągniętą twarzą. Wyczuwało się w jego słowach skurcz serca. I to jego człowieczeństwo, zwyczajnie, po ludzku odczuwana radość, gniew, rozgoryczenie - zyskiwały mu tak wielu wielbicieli.

Peter Jennings, kierownik londyńskiego biura ABC, uważał Franka Reynolds'a za wzor, za ideał dziennikarza. Nie tylko dlatego, że Reynolds był świetnie zorientowa-

niekto własnemu narodowi. Pióro to potężna broń - pióro poparte słowem mówionym i obrazem telewizyjnym jest potrójnie potężne. Można je użyć w sposób nieczny, haniebny!

Frank Reynolds był dla mnie - jak dla wielu innych - wzorem dziennikarza, traktującego swój zawód jak posłannictwo. Reguły jego gry były jasne i czyste. Był nieprzekupny i nieprzejednany, gdy chodziło o zasady postępowania. Sandy Vanocur uważał, że Reynolds swej nieustępliwym postawą nauczył się w twardej szkole chicagowskiej, jednej z najlepszych w kraju.

Mozni tego świata starają się mieć dziennikarzy, a szczególnie dziennikarzy telewizyjnych, po swojej stronie. Politycy, zajmujący najwyższe urzędy w Stanach Zjednoczonych, czynili różne zakusy na Franka Reynolds'a. Dan Rather i Sandy Vanocur wspominają, że o względy owczesnego sprawozdawcy przy Białym Domu zabiegał usilnie prezydent Lyndon Johnson. Ktoś inny, mniejszego kalibru byłby może z tych awansów politycznych skorzystał. Reynolds pozostał niewzruszony. Nie chciał być kupiony. Chronił swą niezależność i integralność jak największego skarbu. Nie łączył się z partiami, koteriami, nie przystępował do walk podjazdowych między sieciami telewizyjnymi. Nie miały na niego wpływu żadne grupy nacisku. Jego dziennikarskie credo było wyraźne: prawda, uczciwość, rzetelność. Od tej zasady nie odstępował, przestrzegał jej, nie rezygnował w żadnych okolicznościach. Tym właśnie zyskiwał sobie powszechny szacunek, tym imponował i ujmował otoczenie.

W doskonałym eseju zamieszczonym w tygodniku TIME, znany publicysta Hugh Sidey napisał, że Frank Reynolds był najprzystojniejszym, najskromniejszym człowiekiem, jakiego znał. I że nie była to przyzwoitość na pokaz, skromność udana. Były to naturalne cechy, które nosił tak pięknie jak godność, szlachetność i nadzwyczajne poczucie humoru. Jak eleganckie ubrania, śnieżno białe koszule, gustowne krawaty i dobrą wodę kolonjską. Były to wszystko składniki jego osobowości.

Barbara Matusow określa Franka Reynolds'a jako głęboko wierzącego katolika i człowieka wielkich zasad moralnych. Co wcale nie znaczy, że anchorman Frank Reynolds wszystkim się podobał. Wielu uważało, że był staroświecki, że zbyt przejmował się wydarzeniami i wcale nie po dziennikarsku, ale bardzo po ludzku odmówił wykonania polecenia podawania ilu żołnierzy zginęło dziennie w Wietnamie, uważając, że wyliczanka taka jest w złym smaku i że nie można żołnierzy liczyć tak, jak ulęgałki. A gdy wskutek nieporozumienia i sprzecznych informacji mylnie podał wiadomość o śmierci Jamesa Brady sekretarza prasowego Białego Domu, wybuchnął oburzeniem przy otwartych kamerach. Gdy ktoś zwrócił mu uwagę na niewłaściwość tego publicznego wybuchu, odpowiedział: "a gdyby tak naszych wiadomości słuchała matka Jamesa Brady - no pomysliscie tylko, gdyby tak słuchała jego matka".

Znany dziennikarz Walter Lippman powiedział w wywiadzie w 1964 roku, że dziennikarze, aby wykonywać swój zawód, muszą zachować dystans, szczególnie do polityków. Muszą zachować przestrzeń, pas buforowy konieczny dla wolnego, swobodnego oddychania. Nazywał to higieną dziennikarską. Nie wiem, czy Frank Reynolds znał to powiedzenie Lippmana. Albo czy mu rada starszego kolegi była potrzebna. Ale widząc go całymi latami w telewizji, z tego co mi o nim mówili ludzie z jego bliskiego otoczenia i z tego jak reagował na niektóre sprawy poza telewizją, odnosiłam wrażenie, że kierował się instynktem niezależnego człowieka, człowieka dużego formatu psychicznego i zawodowego o bardzo rozwiniętym poczuciu godności osobistej.

RÓŻA NOWOTARSKA

NA POMOC CHORYM

Od 26 kwietnia w Toronto przebywa sławny już na całym świecie polski bioenergoterapeuta mgr inż. Włodzimierz Grzeszczak

Jest to jego pierwsza wizyta w Kanadzie, choć nie pierwsza na półkuli zachodniej. W ubiegłym roku w czasie jego pobytu w Stanach Zjednoczonych wielu ludzi zostało przez niego wyleczonych z różnych dolegliwości i chorób. Podobnie jak ks. W. Rejmak, dr Jerzy Sosnowski, dr Harasimowicz należy do grona najwybitniejszych dyplomowanych bioterapeutów. Polskie Towarzystwo Biocenotyczne powołało komisję weryfikacyjną pod honorowym przewodnictwem prof. med. Juliana Aleksandrowicza, doc. dr hab. med. Ireneusza Janczarskiego i doc. dr med. Stanisława Hubis. Z ponad 600 kandydatów tytuł dyplomowanego bioenergoterapeuty uzyskały w sumie 23 osoby, które przeszły ciernistą drogą badań pod nadzorem wciąż nieufnej medycyny. Sukcesem jednak jest fakt, że medycyna sama podniosła do godności swojego zawodu osoby, które w wielu przypadkach nie były z wykształcenia lekarzami. Dodam, że okres kształcenia bioenergoterapeuty jest porównywalny z okresem kształcenia lekarza, a nawet znacznie dłuższy.

Bioterapeuta musi posiadać znakomitą kondycję fizyczną, psychiczną, intelektualną - nie można jednak w procesie terapeutycznym wszystkiego od niego wymagać, a on w dobrej wierze gotów jest podjąć się zbyt dużego obciążenia bioterapeutycznego - a istnieje tu presja najwyższa, bo dobro i zdrowie człowieka.

Dla każdego pacjenta najważniejsze jest pytanie: co leczy bioenergoterapeuta? Stwierdzenie, że bioenergoterapia skuteczna jest w każdej chorobie, jakkolwiek nie u każdego chorego, wydaje się być szokujące, obserwowane fakty zdają się potwierdzać tezę, że bioenergoterapia leczy też choroby zastarzałe i przewlekłe. Nieuleczalne żadną inną metodą klasyczną, mimo że najlepsze efekty uzyskuje się w początkowym stadium choroby (przeważnie niewykrywalne przez urządzenia diagnostyczne dostępne współczesnej medycynie).

W cierpieniach chronicznych zabiegi terapeutyczne łagodzą bóle, przeprowadzają

stany ostre w łagodne. Udowodniono, że bioprądy powodują aktywizację neurotransmiterów, aktywizację metabolizmu i stabilizację barier immunologicznych. Moze to odkrycia wyjaśniają tajemnicze wręcz wyleczenia lub powstrzymanie rozwoju nowotworów złośliwych (carcinoma) oraz znacznego zmniejszenia się włókniaków (myoma).

Bioterapeuta wzmacnia więc siłę życiową człowieka, a więc jego pomoc jest najskuteczniejsza i najwydatniejsza.

Bioterapia daje efekty natychmiastowe. Dlatego też w klinikach, sanatoriach Francji, Szwajcarii, Włoch, czy Niemiec w chwili obecnej nie może sobie lekarz wyobrazić sukcesywnego prowadzenia chorego bez pomocy bioterapeuty.

Z mgr inż. Włodzimierzem Grzeszczakiem znamy się jeszcze z Polski.

To on zaszczerpił we mnie nieznaną dziedzinę wiedzy. Był tym pierwszym nauczycielem, którego zawsze wspominam z wielkim sentymentem, wdzięcznością. Jaką była moja radość z wiadomości, że będzie on w Toronto, natychmiast skontaktowałem się z nim i poprosiłem o rozmowę, którą chciałbym Państwu przedstawić.

B.Rz. Kiedy dowiedziałeś się o swoich właściwościach i jak doszło do tego, że zacząłeś się tym zajmować?

W.G. Od czego się to zaczęło? Jako dziesięcioletni chłopiec zetknąłem się zupełnie przypadkowo z różdżką i z poszukiwaniem wody. Było to na wsi, gdzie wyjechałem na wakacje odpocząć, tam jeden z rolników poszukiwał wody i zaprosił nas, żebyśmy zobaczyli jak to się robi. Po znalezieniu przez niego miejsca na studnię, ten instrument trafił w ręce każdego z nas, z pięciu osób tylko u mnie instrument ten zadziałał. Od tego zaczęła się radiestezja i początek tego, czym się zajmuję obecnie.

Następnym etapem był etap studiów, gdzie studiując na wydziale budownictwa wodnego stykałem się z problemami wodnymi, hydrogeologią, geologią wód podziemnych, wodolecznictwem. W międzyczasie kontynuowałem poszukiwania podziemnych

źródeł, posługiwałem się różnymi instrumentami, urządzeniami.

B.Rz. Wspomniałeś o studiach, czy wyższe uczelnie w Polsce chociaż wspominają o tej dyscyplinie wiedzy jaką jest radiestezja?

W.G. Tak. Jest na Akademii Górniczo-Hutniczej wykładana radiestezja w celach poszukiwania wody, wiedza ta jest wykorzystywana w górnictwie w przypadkach nagłego zalania wodą, są to wykłady nad obowiązkowe, jednak cieszą się wielką popularnością wśród studentów.

B.Rz. Jakie są Twoje osiągnięcia w dziedzinie poszukiwania ujęć wodnych?

W.G. W latach 1970-74 działałem w Stowarzyszeniu Radiestetów. Pokazałem około 800 ujęć wodnych, które wywiercono. Jaka skuteczność? Na 800 tylko 6 było określonych nieprecyzyjnie. Co ja określałem? Nie tylko określałem głębokość zwierciadła wody pod ziemią, ale też poziomy na jakich ta woda się ustabilizuje, wydajność studni. Chcę jeszcze dodać, że poszukiwanie wody było problemem subtelny w moim przypadku, ponieważ były to olbrzymie głębokości, bo nawet do 300 po 500 m mogłem sądzić występowanie wód podziemnych, gdy natomiast moi koledzy szukali tej wody od 30 do 50 m. Dziesięciokrotnie większa penetracja warstw wodonośnych uświadomiła mi, że posiadam znacznie większy potencjał energetyczny. To skłoniło mnie do zainteresowania bioenergoterapią.

B.Rz. Czy próbowałeś innych zastosowań wiedzy radiestezyjnej?

W.G. Interesowałem się wpływem kolorów na organizm ludzki, usytuowaniem domów względem stref wodonośnych, wpływem materiałów i kształtów budowlanych, usytuowaniem domów względem kierunków geograficznych, wpływem magnetyzmu, oddziaływaniem wysokich budynków na niskie.

Zajmowałem się biologicznymi i moralnymi aspektami radiestezji. Wpływem roślin i kwiatów, drzew na organizm człowieka. Zajmowałem się badaniem właściwości pokarmów i substancji chemicznych. Wraz z inż. Balinskim w Warszawie prowa-

dziliśmy badania nad budową człowieka pod względem radiestezyjnym. Inż. Baliński dokonał genialnych odkryć opatentowanych w Stanach Zjednoczonych, m.in. stwierdził, że brak w organizmie określonych pierwiastków chemicznych pozbawia odporności organizmu i stwarza zagrożenie na zachorowanie na chorobę zwaną AIDS.

B.Rz. Naukowcy i lekarze gorączkowo szukają lekarstw na choroby naszego stulecia. Wspomniałeś o AIDS. Co z chorobami nowotworowymi - czy jest coś nowego na ten temat w dziedzinie bioterapii?

W.G. Nowotwory są jak wiemy plagą XX wieku. Na nowotwory chorują ludzie we wszystkich państwach, nie ma takiego państwa, które byłoby wolne. W Teksasie, w USA, znajduje się instytut antyrakowy dr Burzyńskiego. Odbędzie się tam sympozjum poświęcone metodom walki z rakiem. Ja również wygłoszę tam referat. Nie mogę jeszcze zdradzić szczegółów - mogę jedynie powiedzieć, że z nowotworami można walczyć różnymi metodami, nie tylko metodą chemiczną, promieniowaniem izotopowym, metodami radiestezyjnymi, przy pomocy których ekranizuje się lub usuwa się chorego ze stref rakotwórczych, zmiany klimatu, wody, powietrza też mają znaczenie. Moja metoda - masaż stosowana od tysięcy lat w krajach arabskich. Z tą metodą zetknąłem się przebywając w Syrii, masaż te trwają dość długo, bo od kilkunastu minut do kilku godzin. Syryjczycy praktycznie tymi masażami leczą wszystkie choroby jakie tam występują. Chcę tu wyjaśnić, że w Syrii jeden lekarz przypada na sto tysięcy osób, jest to bardzo niski procent. W związku z tym wykorzystuje się tam metody medycyny ludowej. Na podstawie tych masażów, opracowałem własną metodę masażu i wykorzystałem ją do leczenia chorób nowotworowych.

Ze względu na to, że nie można bezpośrednio masować miejsc zagrożonych, masaż ten stosuje się na głowę, kręgosłup. Masażu czaszki nie wykonywał chyba nikt w Polsce, nie wiem, być może w Kanadzie bądź USA są specjaliści, którzy potrafią ten masaż czaszki robić.

B.Rz. Co osiąga się masując czaszkę?

W.G. Uciskanie czaszki powoduje stymulację pewnych reakcji organizmu. Następnym etapem jest masaż kręgosłupa. Masaż ten wykonuje się co drugi dzień, około 30 masażów - jeżeli po tych masażach nie nastąpi zanikowa reakcja, to następuje zahamowanie rozwoju nowotworu. Jest to sprawdzone na kilkunastu przypadkach. Kontynuacja badań tzn. sprawdzanie tej metody będzie kontynuowane właśnie w instytucie dr Burzyńskiego w Teksasie.

B.Rz. Czy każdy po odpowiednim przeszkoleniu będzie mógł wykonywać taki masaż?

W.G. Masaż tak, po odpowiednim przeszkoleniu. W Polsce kursy masażu organizuje zakład doskonalenia zawodowego, jednak, wydaje mi się, że do skuteczności metody przyczyniły się również moje właściwości bioterapeutyczne. To wymaga jeszcze dokładnych badań.

C D N

BOGUSŁAW RZEPECKI

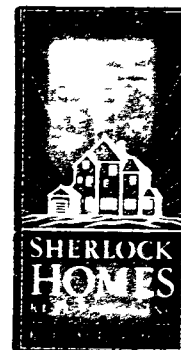
...li się źle czujesz, lub masz kłopoty ze zdrowiem, zadzwoń do bioenergoterapeuty Włodzimierza Grzeszczaka, który bezbłędnie diagnozuje i uzdrawia z na specjalne znie sprawdzi Twoje mieszkanie zdrowe i wolne szkodliwego mieniowania po pierwszym legu odczujesz rawę zdrowia.

...djęciu Włodzimierz Grzeszczak amerykańskim autem p Fordem

SPOTKANIE z bioenergoterapeutą Włodzimierzem KREOWSKIM w budynku ZPwK 2282 Lakeshore Bv W NIEDZIELA, 8 maja godz 10 00

Sherlock Homes Real Estate Inc. z radością i dumą wita w swoim gronie DANUTĘ KOTAPKĘ - jedną z najbardziej respektowanych pośredniczek kupna i sprzedaży nieruchomości wśród Polonii

DANUTA KOTAPKA

Tel. biuro 534-7788; dom 769-5394

mgr inż. Włodzimierz GRZESZCZAK

nowoczesne metody bioterapii, fizjoterapii i skuteczna pomoc w większości schorzeń. Ulga w przewlekłych bólach. Nowa terapia dla dzieci i osób starszych

Informacji udziela RYSZARD PIOTROWSKI TEL 519 - 748-2093

DYPLOM BIOENERGOTERAPEUTY

DIPLOMA OF BIOENERGOTHERAPEUTIST

BY THE POLISH BIOENERGOTIC SOCIETY

BY THE POLISH SCIENTIFIC COUNCIL FOR BIOENERGOTHERAPEUTICS

...wie wniosku nr 11 Komisji Weryfikacyjno Egzaminacyjnej 13 stycznia 1984 r oraz w wyniku przeprowadzonego przewodu klasyfikacyjnego

UZNAJE

...ce of the motion no 11 of 13th day of January 1984 ...mining and Verification Board and by virtue of following classification procedures

RECOGNIZED

Włodzimierz Grzeszczak

BIOENERGOTERAPEUTA BIOENERGOTHERAPEUTIST

...ze posiada wrodzone właściwości i przygotowanie do bioenergoterapii oraz oddziaływania bioenergoterapeutycznego we współpracy z lekarzem medycyny

...that he has natural bioenergothrapeutical ability and skill's g bio diagnosis and bioenergothrapy in cooperation with medical doctor

ALUS HOMINIS SUPREMA LEX

ETARZ ETARY 25 10 1984

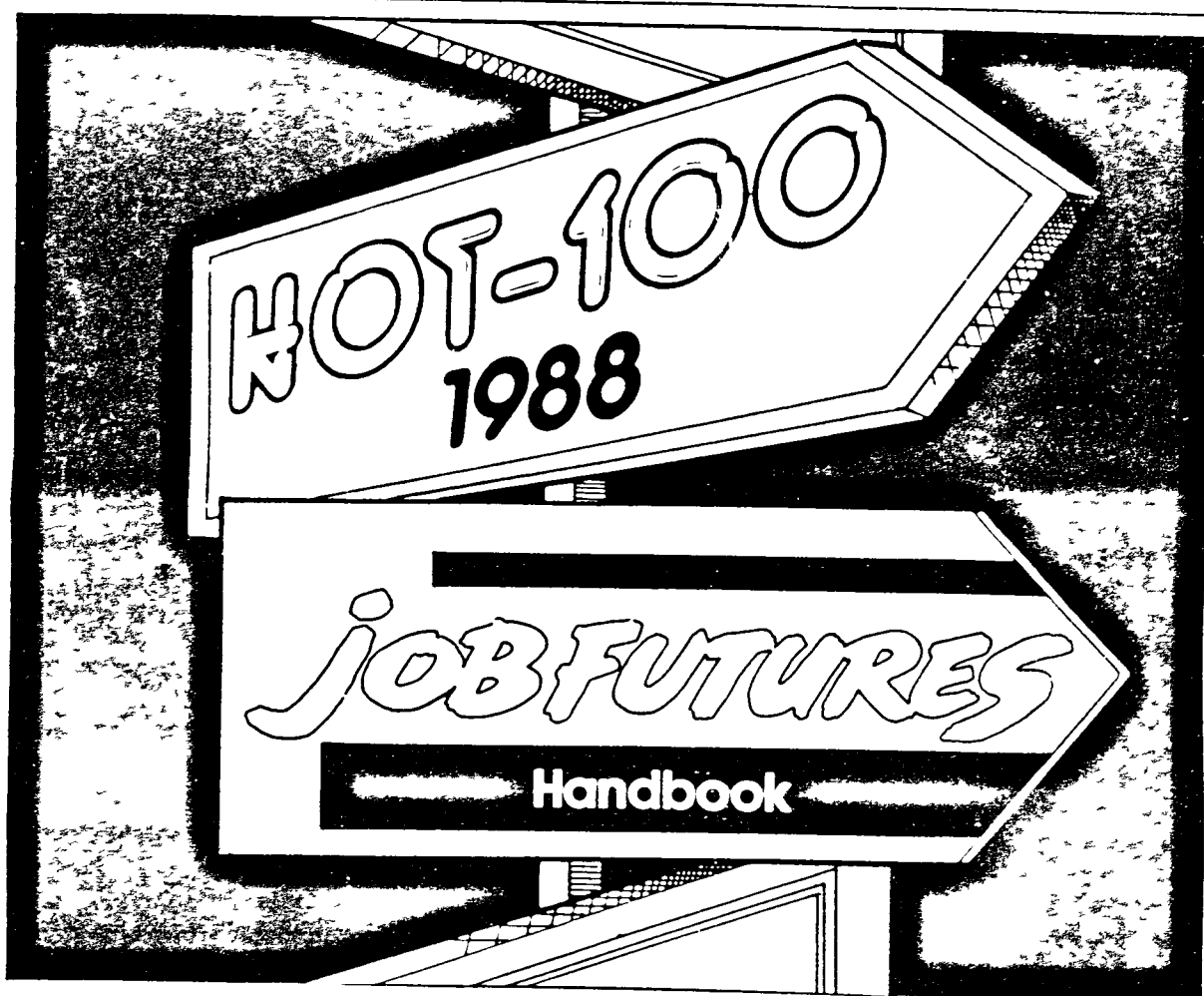

PRZEWODNICZĄCY RADY CHAIRMAN OF THE COUNCIL

Henriette Hubl

Doc hab dr med St. Jobl

15 lutego 1984 ROKU 15th day of february 1984

MŁODZI LUDZIE
Oto wasze wskazówki na przyszłość

W dwu broszurkach, zatytułowanych "Hot 100" i "Job Futures Handbook", znajdziecie wskazówki, które będą pomocne w podejmowaniu decyzji odnośnie swojej przyszłości. Zostały one wydane z myślą o młodzieży i pomocy jej w planowaniu swej drogi życiowej.

Broszurka zatytułowana "Hot 100" zawiera informacje dotyczące 100 rządowych programów opracowanych pod kątem młodzieży i obejmujących takie tematy jak szkolenie zawodowe, zatrudnienie, kursy podróże, kultura, zdrowie, sprawność fizyczna itd.

Broszurka "Job Futures Handbook" zawiera analizę możliwości zatrudnieniowych i rozwojowych w ponad 200 kategoriach zawodowych do roku 1995.

Jako minister do spraw młodzieży mam nadzieję, że wyżej wymienione publikacje będą Wam przydatne. Bezpłatne ich kopie uzyskać można wysyłając załączony kupon pod wskazany adres.

Please send me

HCT 100

(bilingual)

JOB FUTURES HANDBOOK

English French

Name _____

Street _____

City _____

Prov _____

Postal Code _____

Mail to Jean J Charest
Minister of State for Youth
Hot 100/Job Futures
140 Promenade du Portage
Ottawa Hull K1A 0J9

Government of Canada
Minister of State for Youth
Jean J Charest

Gouvernement du Canada
Ministre d'Etat à la Jeunesse
Jean J Charest

Canada

Co "Alicja" ujrzała po drugiej stronie lustra?

W pierwszej chwili nic. Kompletnie osłupiała rozwarciem się lustrzanej ściany, skołowana jarzeniówkami i neonami sklepowych stoisk wpatrywała się w półmrok korytarza, w który już teraz wchodziła za przewodnikiem. Dosłownie kilka kroków dzieliło mnie od małej dyzurki, gdzie strażnik wręczył mi w milczeniu plastikową przypinaną przepustkę. Rzuciłam okiem. Nie było na niej nazwiska, tylko numer. Przewodniczka podała jednak moje nazwisko dyżurnemu strażnikowi. Azurową windą pojechałam gdzieś w górę. Na piętrach wchodził i wychodził zwyczajni biuralisci. Skrot do urzędu przez sklep? Mogłam zapytać, gdzie jestem, ale pomyślałam sobie, że obcy ludzie, którzy tu wchodzić muszą pytać tak samo, wypatrywać jakis znaków, objaśnien. Winda wywlokła się w koncu na światło dzienne. Znalazłam się na korytarzu. Gdzieś z daleka słychać było rytmiczny zgrzyt zatraskiwanych bram. Podeszłam do okna. Wychodziło na duży dziedziniec, okolony budynkiem. Dziwnym budynkiem, całym w pasy betonu i żelaznych grubych siatek.

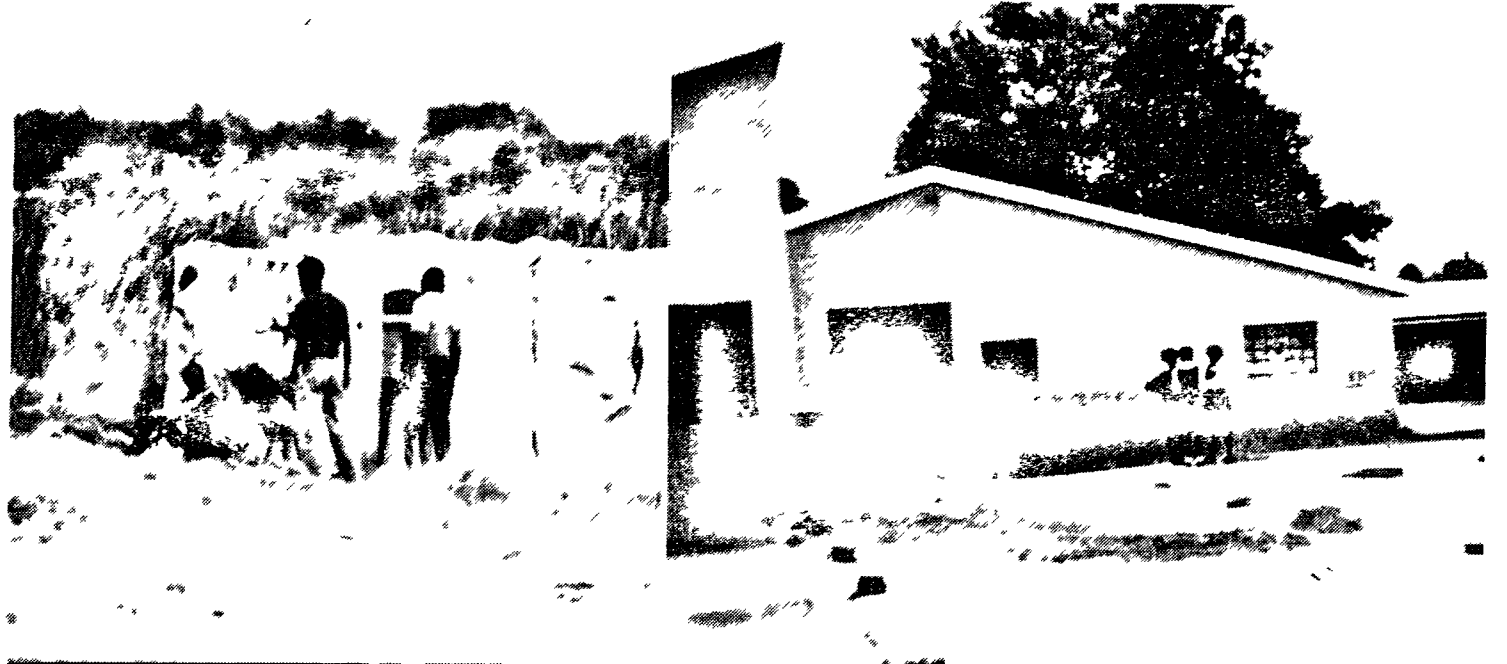
Po rogach stały wieże strażnicze. Niebo przeswitywało przez zwoje drutów, które dzięki motylkom ostrym jak brzytwa były czymś więcej niż drut kolczasty. W dole chodziła rzedem grupka ludzi. Spacerniak. Więzienie. Śledcze. Więzienie we wnętrzu towarowego domu. Z daleka dochodził zapach lizolu.

No, przecież dzisiaj miałam być na policji. To było w programie wycieczki po Pretorii.

Naprzeciw wyszedł wysoki mężczyzna w średnim wieku. Opalony, domyty i usmiechnięty jak urzędnik z kanadyjskiego Manpoweru. Zaprowadził do konferencyjnej sali, gdzie siedziała już grupa ludzi. Przedstawił się. Jest rzecznikiem policji RPA.

Patrzyłam, jak z uprzejmą troską gospodarza okrągłymi ruchami napełniał porcelanowe filiżanki. Ruchy pewne, kultura, druga natura. Kiedy pochylił się bliżej, zobaczyłam, że ma złamany nos. Może to nieistotne. A jednak, w tym małym komfortowym pokoju, z dala od więziennych szczyków ten człowiek o łagodnym spojrzeniu i nienagannych manierach miał skazę przemocy. Jak na twarzy chłopaka z Pragi, adepta boksu. Policjant zaczął nam beznamiętnie czytać zapisane kartki z rubrykami. Tranvaal - 2 napady na posterunki policji, aresztowano 6 osób - jeden policjant ranny, wypadków śmiertelnych nie było. Pretoria - napad na samochód policyjny 2 osoby zginęły. Soweto, podpalona szkoła. Całe wnętrze zniszczone, ofiar śmiertelnych nie było. Napad na bank, na pocztę, na sklep. Morderstwo - Zabita uczennica. Podpalili ją koledzy z klasy. W sąsiedniej miejscowości demonstracja szkolna. Odrywa oczy od kartek i dodaje. Kiedy zaczną śpiewać i tańczyć nic ich nie zatrzyma, nic do nich nie dociera. Padają pytania. Pytania do policji uważanej powszechnie za okrutną.

Tak - aresztujemy dzieci. Mają 12, 14, 16 lat. Te dzieci podpalają zywce, torturują, demolują szkoły. Mówi o miejskich dzieciach, dzieciach z Crossways z Soweto z Mamalodi. Dzieciach z podmiejskich osiedli. Nie z wioski, czy z buszu. To są dzieci urodzone w mieście, często z rodziców, którzy urodzili się też w nielegalnych wówczas murzynskich osiedlach. Dzieci, mówiące językami plemion, po an-

Zdjęcia wykonane w podmiejskich dzielnicach Pretorii - Mamalodi. Po lewej niektórzy tak mieszkają, po prawej uczennice przed szkołą techniczną.

grielsku, afrykanersku. Tysiące młodych, zdrowych ludzi, żyjących na przejściu dwóch cywilizacji. Rozgniewanych, zbuntowanych, zrozpaczonych. Dzieci śpiewających o rewolucji w Nikaragui i na Kubie, o Fidelu i Gorbaczowie. Rewolucyjne masy. Pokazują nam film. Ciarki przechodzą po grzbiecie. Szkoła. Okna wybite, rewolucyjne napisy. Chłopcy i dziewczyny w mundurkach. Białe koszule i bluzki ciemne doprasowane spodnie chłopców i dziewczęce krótkie czarne sukienki przepasane paskiem - symbolem szkoły.

Grupa otwiera się i na ziemi widać jedną z dziewczyn. Miota się. Na szyi ma płonącą oponę. Po chwili wrząca, płynna opona spływa po ubraniu wypalając w ciele czarne smugi. Twarzy dziewczyny już nie sposób rozpoznać. Ciało drży. Tłum lży i kopie konającą. Wciąż żyje, choć już nie przypomina człowieka. Przez ten ogień, wierzą jej koledzy ze szkolnej ławy, zniszczyć można i ciało i duszę. Jak tu mówią, śmierć to groteskowa, ohydna, odstrasząca. Winnie Mandela wołała do tłumu, że pudełkiem zapalek wyzwolimy ten kraj. Śmierć kolaborantom.

Czy dziewczyna była "kolaborantem"? Nie donosiła, nie skarżyła. Po prostu uczyła się lepiej od innych. W ogóle chciała się uczyć. Spopieliałe zwłoki leżą już nieruchomo. A jeszcze spadają kije. Tłum zrywa się do tańca, z pięściami w gorze. Rzecznik wyłącza video i komentuje.

Żaden nauczyciel nie jest bezpieczny w takiej klasie. Każde szkolne podwórko w Soweto znaczą kolczaste druty, nawet te przedszkolne.

Za podpalenie grozi śmierć. W Afryce śmierć jest powszechna. Każdy przyzwala i rozumie. Ponad 140 powieszonych w 1987 roku. Na wykonanie wyroku czeka w więzieniu sześć chłopaków i dziewczyna. Byli już dorosli, gdy to się stało w 1984. Spalili zywce, zadziobali motykami czarnego burmistrza miasta. Burmistrza nie mianowanego, wybranego przez czarnych w lokalnych wyborach. Oni nie wierzą w reformę, w stopniową zmianę. Chcą czerwonej rewolucji.

GRAŻYNA FARMUS

**WĘDRÓWKA
ZA DOBRĄ
NADZIEJĄ**
Reportaż z RPA

KALENDARIUM

Gdy się maj grzmiotem odezwie na wschodzie to sprzyja sianu i zbożu w urodzcie

5 maja - czwartek

Wschód Słońca. 04 46 Zachód Słońca. 19 13
Wschód Księżycy. 23 57 Zachód Księżycy. 06 50

Imieniny obchodzą: Erna, Irena, Iryda, Ludomir, Pius i Waldemar

570 - Urodził się Mahomet, twórca islamu
1818 - Urodził się Karol Marks, filozof niemiecki

6 maja - piątek

Wschód Słońca. 04 45 Zachód Słońca. 19 15
Wschód Księżycy. --- Zachód Księżycy. 07 57

Imieniny obchodzą: Benedykt, Dominik, Gościwit, Jakub, Jan, Judyta i Jurand

1642 - Paul de Chomedey założył Montreal
1758 - Urodził się Maksymilian Robespierre, jeden z radykalnych przywódców rewolucji francuskiej z 1789 r. (zm. w 1794 r.)
1856 - Urodził się Zygmunt Freud
1945 - Wyzwolenie hitlerowskiego obozu w Mauthausen-Gusen

7 maja - sobota

Wschód Słońca. 04 43 Zachód Słońca. 19 16
Wschód Księżycy. 12 41 Zachód Księżycy. 09 13

Imieniny obchodzą: August, Benedykt, Gizela, Gustaw, Ludmiła, Ludomir, Maria, Napoleon i Sawa

1833 - Urodził się Johannes Brahms, kompozytor niemiecki (zm. w 1897 r.)
1840 - Urodził się Pjotr Czajkowski, kompozytor rosyjski (zm. w 1893 r.)
1848 - Zmarł Herman Gizewiusz, działacz narodowy na Mazurach, zasłużony w walce z germanizacją
1912 - Ustanowiono Nagrodę Pulitzera, wyróżnienie w dziedzinie literatury, muzyki i dziennikarstwa
1915 - Zatonęła Lusitania u wybrzeży Irlandii, storpedowana przez niemiecką łódź podwodną. 2000 osób zginęło

8 maja - niedziela

DZIEŃ MATKI

Wschód Słońca. 04 42 Zachód Słońca. 19 17
Wschód Księżycy. 01 17 Zachód Księżycy. 10 34

Imieniny obchodzą: Dezyderya, Liza, Michał, Stanisław i Wiktor

1794 - Zgilotynowano Lavoisiera, francuskiego chemika
1873 - Zmarł John Stuart Mill, angielski filozof, logik i ekonomista (ur. w 1806 r.)
1876 - Zmarł Truganini, ostatni aborygen Tasmanii
1880 - Zmarł Gustaw Flaubert, pisarz francuski (ur. w 1821 r.)
1886 - Sprzedano pierwszą butelkę Coca-Coli (Jacob's Pharmacy, Atlanta, Ga.)
1911 - Anglia i Chiny podpisały układ handlowy na dostawę opium
1943 - Zginął w czasie powstania w getcie warszawskim Mordechaj Anielewicz, komendant powstania (ur. w 1919 r.)
1945 - Podpisanie w Berlinie aktu o bezwarunkowej kapitulacji Niemiec

9 maja - poniedziałek

Wschód Słońca. 04 40 Zachód Słońca. 19 18
Wschód Księżycy. 01 45 Zachód Księżycy. 11 55

Imieniny obchodzą: Benigna, Bozydar, Grzegorz i Katarzyna

1805 - Zmarł Friedrich Schiller, wybitny niemiecki poeta i dramaturg (ur. w 1759 r.)
1860 - Urodził się Sir James Barrie, szkocki pisarz, autor "Piotrusia Pana"

10 maja - wtorek

Wschód Słońca. 04 38 Zachód Słońca. 19 21
Wschód Księżycy. 02 27 Zachód Księżycy. 14 33

Imieniny obchodzą: Antonina, Antoni, Gardena, Gordian, Izidor i Symplicjusz
1899 - Fred Astaire
1945 - Po raz pierwszy po 6 latach okupacji hitlerowskiej zabrzmiał hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie

11 maja - środa

Wschód Słońca. 04 37 Zachód Słońca. 19 21
Wschód Księżycy. 02 27 Zachód Księżycy. 14 33

Imieniny obchodzą: Iga, Ignacy, Franciszek, Jakub, Lutognew, Mamert, Miranda i Mira

1872 - Victoria Clavin-Woodhull, pierwsza kobieta w historii USA nominowana na prezydenta
1895 - Urodził się Jan Parandowski, prozaik, eseista, tłumacz literatury antycznej (zm. w 1978 roku)

TU MÓWI MOSKWA

Dokończenie ze str 8

różnych krajów Skrzyńska, na której napisa-
no Węgry to nasz karmnik Trzeba go jak
najczęściej opróżniać z karek, które są dla
nas przeznaczone Wszystko, co znajduje się
w karmniku musi być przeczytane, rozdzie-
lone i rozłożone do skrzyneczek każdego z
nas, w specjalnym klaserze Trzeba zwracać
specjalną uwagę na biuletyny informacyjne i
uzupełnienia do nich Biorąc te dokumenty
za podstawę, komponujemy własny zestaw
informacji, którym rozpoczynamy każdą
audycję Karmnik to nasz mózg, nasz stos
pacierzowy, wszechmocne echo agencji
TASS, droga mleczna, która łączy wszystkie
mechanizmy Radiokomitetu z naszymi in-
stancjami "karmiącymi" Jest to zbiornik
manny niebieskiej, która spada z Głównej
Redakcji Propagandy, z Głównej Redakcji
Informacji, z podobnych głównych redakcji
muzyki, sportu, nauki i techniki (uwaga!
prawdziwej, radzieckiej)"

Skomponowanie audycji to jeszcze
nie wszystko "Jak zwykle, na pół godziny
przed rozpoczęciem nadawania przynoszę
dokumentację audycji i tasmę do kontro-
larki Jej palce kartkują szybko moje teksty
Przykłada pieczęć cenzury na każdym - A
to, co to jest? - szczerka nagle Zadrzałam,
zaskoczona Pochyliłam się Spokojnie -
Reportaż do rubryki "Na drogach przyjaźni"
(figuruje on w spisie audycji, jest podpisany
przez autora, przez redaktora jego tekstu,
przez szefa naszej redakcji i przez szefa na-
szego szefa) - Dobrze widzę, że to reportaż
- odszczekuje Matroszka - Ale gdzie jest
pieczęć Gławlitu? (Gławlit to naczelna
dyrekcja cenzury utworów literackich i
wszelkich pism propagandowych)
- Posłuchajcie Ten tekst ma wszystkie po-
trzebne podpisy A treść? Spójrzcie na
notkę Dyrektor, dawny przyjaciel reporta-
zysty, opowiada o fabryce traktorów, o lu-
dziach, którzy tam pracują Zwyczajna roz-
mowa dwóch ludzi - Nic mnie nie obchodzi
wasze stwierdzenia! Chcę pieczęć Gław-
litu! - Przecież są tu wszystkie potrzebne
podpisy Naszego szefa też Znacze go
przecież osobiscie, walczyliście razem
podczas wojny Nie macie do niego zaufa-
nia? - Nie mam prawa mieć zaufania do
nikogo - wdycha baba w sposób prawie
ludzki - Jestem na służbie"

Ta potyczka zakończyła się zwycięst-
wem Leśnik Czego nie można powiedzieć o
potyczkach innych Głowa Leśnik z narwnym
zapałem rzuciła się na napisanie tekstu o
gruzińskim malarzu Ladi Gudiaszwili, któ-
rego znała osobiscie, a który właśnie w
owym czasie miał wystawę na Węgrzech Po
zredagowaniu audycji nie pozostało w tek-
ście nic, co by Leśnik napisała Próbowała
dyskutować, zaś szef zareplikował - Słuchaj
dobrze i uważaj Powiedz sobie i zapamiętaj
raz na zawsze, że nie powinnaś robić naj-
mniejszej aluzji do czegokolwiek, co jest
narodowe Zrozumiałaś? Sentymenty, li-
ryzm, to nie ma nic do rzeczy Kultura jest
kulturą, lecz dla nas liczy się tylko aspekt
ideologiczny Nawet mnie, mnie skorygo-
wano, wez to pod uwagę Puściłem słowo
Gruzja. A tak być nie może to Gruzję ra-
dziecką, a nie Gruzję, trzeba prezentować
słuchaczom" Leśnik nadal próbowała dys-
kutować, przedstawiając prawdę, argumen-
tując to stary duch narodu natchnął Gu-
diaszwilego, nie zaś dzisiejsza rzeczywistość
Szef przerwał jej "- To mozesz opo-
wiadać przyjacielom, w rozmowie intymnej
i prywatnej Ale nie tu! Tu to jest zabronio-
ne!"

Może już wystarczy? Idzie wszak o
przedstawienie samej istoty pracy w mos-

kiewskiej rozgłośni, nie o mnożenie przy-
kładów, których książka Lesnik, pisana z
pasją, z gorączki serca, częstokroć zdaniem
jakby zdyszany w biegu, jest właściwie
jednym wielkim zbiorem Bo praca mos-
kiewskich dziennikarzy, mimo "karmni-
ków" i całej biurokratycznej procedury, a
właściwie w wielkim stopniu wskutek tej
ostatniej, była pracą w ciągłym pośpiechu,
na ostatnią chwilę Dochodziły do tego jesz-
cze genialne usprawnienia Oto nagle pew-
nego dnia zamieniono nieprzerwany czas
nagrywania audycji na trzy różne odcinki
czasowe, w trzech różnych studio na różnych
piętrach Zwazywszy, że na każdym piętrze
trzeba się poddawać sprawdzaniu przepus-
tek, usprawnienie rzeczywiście wspaniałe!
Ale co, "pomysł zmian przyszedł z góry,
więc go nie tykaj"

Leśnik pisze najwięcej o radiu, jednak
fragmenty jej książki mówią również o dniu
powszednim Moskwy, tej nieznannej turystom
Pewnego razu, sprzedawszy miejsce
zarezerwowane przy stoliku eleganckiej
restauracji ludziom stojącym w kolejce
przed wejściem, Lesnik wraz z grupą kole-
gów poszła na wino do restauracji zwyczaj-
nej, tam gdzie chodzi lud "Stoliki kwadra-
towe, krzeselka składane, pełne resztek je-
dzenia, sosów, napojów Trzeba iść uważnie,
zeby się nie posliznąć i nie upaść Puste
butelki stoją na ziemi obok stolików, nie-
chlujni mężczyźni siedzą nieraz po dwóch na
jednym krzesle" Wszyscy goście tego przy-
bytku pili przyniesione ze sobą alkohole,
choc to zabronione - od momentu kiedy
zdobyli szklankę wypijając jedną kolejkę
przy bufecie Duży napis głosił "Palenie za-
bronione", toteż w lokalu nie było popiel-
niczek W sali czarnej od papierosowego
dymu niedopałki walały się wszędzie - na
podłodze, w szklankach

Ot, samo życie I drugi obrazek z tego
cyklu przed Nowym Rokiem Lesnik, która z
reguły kupowała jakąś kiełbasę, czy sałatkę
w radiowym bufecie za złotymi firankami,
postanowiła zdobyć kawałek mięsa, by
ugścić brata i bratową Przed sklepem
mięsnym stawiała się o 7 rano, lecz była
szeszcziesiąta w kolejce, bo ludzie stali już
od szóstej Wyjść z kolejki nie wolno ani na
chwilę, wyjątkowo, jeśli ktoś opił się za
bardzo herbaty i ustac dłużej nie może, za
pozwoleniem sąsiadów mógł wyskoczyć do
toalety 'pod chmurką' mężczyźni na prawo,
kobiety na lewo za węgiel kamienicy miesz-
czącej sklep
O g 8 00 otwarto sklepowe podwoje, o 9 00
pojawił się pierwszy towar małe kawałki
mięsa na brudnych tacach Kobiety głośno
domagały się podwójnego przydziału z racji
święta, bo zwyczajowo norma to 2 kg mięsa
na kupującego Dla Leśnik mięsa nie star-
czyło Spiesząc się do pracy, zdecydowała
się na wzgardzone przez stojących przed nią
kolejkowiczów długie na 10-15 cm i nie-
oczyszczzone z czarnych kuddów kikuty nóg
baranich, same doły, od kopytek (może uda
się przyrządzić z tego galaretkę?) Gdy za nie
płaciła, pojawiła się następna dostawa mię-
sa. Poprosiła więc niesmiało o kawałek
Tłum runął na nią patrzcie, wepchała się bez
kolejki i jeszcze chce brać nasze mięso!

Solidarna nienawisc, wrogosc, wro-
gość wobec konkurenta, zrodzona z wizji
pustego garnka Cóż, byt okresla swiado-
mosć Poznacie podobne scenki z radziec-
kiej prasy dzisiejszej, w dobie glosnosci?
No to jaka jest ta glosnosť?

KAROLINA JANKOWSKA

LISTY DO REDAKCJI:

PONIŻEJ PASA

Szanowna Redakcjo

Ostatnio w srodowisku polskim w Toronto
daje się zauwazyc pewne przykre i smutne zja-
wisko Mam na mysli drukowane paszkwile
Chodzi tym razem o postac inż Zdzisława Woj-
cika, o ktorego dobre imię upomina się p red
Grażyna Farmus w artykule zatytułowanym
Epilog prasowej afery (zob 'Echo-Tygodnik
Polski nr 24)

Takim paszkwilem poczęstował nas p Jacek
Adolf w artykule Ostrzeżenie' zawierającym
oburzające napasły na jego współpracownika i
długoletniego kolegę inż Zdzisława Wojcika
(zob Echo Polskie - Echo Tygodnia z dnia
5 XI 1987) Pisząc swój elaborat Jacek Adolf
stara się uswiadomic czytelnika, że Kanada to
wolny kraj panuje tu chroniona przez prawo
wolność słowa Otoż artykuł p Adolfa dowodnie
świadczy że istotnie tak jest, jak autor pisze gdyż
nawet nie drukowałby go w swojej gazecie
Bądźmy jednak realistami Jeżeli mamy tutaj
wolność słowa, to jeszcze nie znaczny że wol-
ność ta nie jest niczym ograniczona Przecież
każdy człowiek jest wolny ale z tego wcale nie
wymyka, że wolno zabijac Czyli inaczej mówiac
wolność słowa drukowanego nie oznacza, że
szkalujący jest wolny od odpowiedzialności
prawnej i wolność słowa istnieje o tyle o ile nie
koliduje z odpowiednimi przepisami ustawodaw-
czymi

Dwa tygodnie temu, w pozarze
domu na ulicy Keele, w Toronto,
nowo przybyły Ryszard Klimas
stracił cały swój emigrancki doby-
tek Ktokolwiek chciałby pomóc
panu Ryszardowi prosimy o tele-
fon do redakcji lub na numer jego
przyjaciela 255-6834

MATKA CHCE POZOSTAĆ Z DZIECKIEM W OSTATNICH CHWILACH

2,5-letnia Monika Łukiewicz
umiera na nieuleczalnego raka sys-

Prawo kanadyjskie gwarantuje pełną och-
ronę czci jednostek przed nadużyciem prasy
Głównym zaś interpretatorem ustawy są sądy
One też stoją na strazy prawa i rozstrzygają czy
przestępstwa popełnione w druku w wypadkach
gdy popełnić nie zostały nie przez złe zrozumienie
interesu publicznego względnie przez chęć żeby
służyć prawdzie lecz ze względów na doraźny
interes autora - były szczególnie ostro scigane
Inaczej powstałyby kolizje a pod pretekstem
dobra publicznego można by było ludzi zmieszać
z łotem zrobic z nich kanalie i ci ludzie prak-
tycznie nie mieliby możności obrony przed na-
rastnikami

I jeżeli p Adolf spazmatyczne woła. Dla
kogo za czyje pieniądze pracuje inżynier
Z W? lub też W czym interesie działa pan
Z W? to wyraźnie znieślawia człowieka, któ-
rego dobrze zna i dokładnie wie w czym inte-
resie działa osoba poszkodowana Był czas,
kiedy inż Z Wojcik pracował właśnie dla p Jac-
ka Adolfa i jakos wówczas nie powstało pytanie
'w czym interesie to robi

Dlatego też należy się zgodzić z p red Gra-
żyną Farmus gdy pisze że bezmiar absurdu
wysuniętych w Ostrzeżeniu oskarżeń był tak
oczywisty iż inżynierowi Z Wojcikowi nie
pozostawało nic innego jak tylko rozstrzygnięcie
sprawy wyłącznie w kategoriach prawnych Po-
zostaje jednak nadal otwarte pytanie jak daleko
w imię wolności słowa, można znieślawiac dobre
imię człowieka? I na pytanie to będzie musiał
dostarczyć nam odpowiedzi p Jacek Adolf w Sa-
dzie Najwyższym Prowincji Ontario

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku,
ROMAN BUCZEK

temu nerwowego neuroblastoma
Dziecko potwornie cierpi i potrze-
buje stałego kontaktu z matką
Niestety sytuacja materialna rodzi-
ny nie pozwala na porzucenie przez
matkę pracy Pielęgniarka rodzinna
zwróciła się do naszej redakcji z
prośbą o pomoc w zorganizowaniu
zbiorki pieniędzy, która pozwoliła-
by matce Moniki pozostać z có-
reczką w ostatnich chwilach
Nr konta w Credit Union na Ron-
cesvalles Ave 37167
Informacje tel redakcyjny po po-
łudniu

POMÓŻMY POLAKOM
W POTRZEBIE!

Pekao-Travel

Organizator Najtańszych, Bezpośrednich
Lotów Czarterowych Do Polski - 1988 -
Samolotami Polskich Linii Lotniczych "Lot"

TORONTO - WARSZAWA	CENY	WARSZAWA - TORONTO
LUTY 10 21	567 00	DOWOLNE DATY POWROTU
MARZEC 13 20 30	653 00	LUTY 21
KWIECIEŃ 6 13 20 24	629 00	MARZEC 13 20 30
MAJ 1 8 15 22 29	776 00	KWIECIEŃ 6 13 20 24
CZERWIEC 1 5 8 12 15	809 00	MAJ 1 8 15 22 29
CZERWIEC 19 22 26 29	873 00	CZERWIEC 1 5 8 12 15 19 22 26 29
LIPIEC 3 6 10 13 17 20 24 27 31		LIPIEC 3 6 10 13 17 20 24 27 31
SIERPIEŃ 3 7 10 14	777 00	SIERPIEŃ 3 7 10 14 17 21 24 28 31
SIERPIEŃ 17 21 24 28 31		WRZESIEŃ 4 7 11 14 18 25
WRZESIEŃ 4 7 11 14 18	639 00	PAŹDZIERNIK 2 9 16 23 30
WRZESIEŃ 25		LISTOPAD 13 27
PAŹDZIERNIK 2 9 16 23 30	579 00	GRUDZIEŃ 4 11 18 21
LISTOPAD 13 27	769 00	STYCZEN 4 19 (1989)
GRUDZIEŃ 4 11	809 00	LUTY 2 (1989)
GRUDZIEŃ 18 21	567 00	DZIECI PONIŻEJ LAT 12 \$567 00
STYCZEN 4 19 (1989)		DODATKOWE KOSZTY
		OPLATA LOTNISKOWA \$20 00
		UBEZPIECZENIE \$25 00
		DOZWOLONA ILOŚĆ BAGAŻU 30 kg
		PLUS BAGAŻ PODRĘCZNY

Prosimy Nie Zwlekać i Już
Rezerwować Miejsca U Swoich Agentów Podróży
Lub Bezpośrednio W Pekao Travel
769 - 9442

POLISH AIRLINES
LOT

**MARBLE AND TILE
RENOVATION
SERVICE**
**RICHMOND HILL
(416) 884-6328**

Najnowocześniejszymi
metodami odnawiamy
i odświeżamy
kafelkowe i marmurowe
ściany i podłogi,
popękane lub
poszczerbione kominki,
schody, balustrady,
kolumny
UKŁADAMY
MARMUR I KAFELKI

**Zakład kosmetyczny
LE VISAGE**

(poprzednio mieszczący
się w Paris Studio)

uprzejmie
zawiadamia o
zmianie lokalizacji.
**KOSMETYCZKA
SŁAWA**
zaprasza
pod nowy adres
1716 Queen St. W.
Salon fryzjerski Lidii
(w pobliżu skrzyżowania
z Roncesvalles)
TEL. 535 - 6686

**SKIN CARE
STUDIO**

DYPLOMOWANA
KOSMETYCZKA
Z WARSZAWY
zaprasza do
nowo otwartego
gabinetu
kosmetycznego
w MISSISSAUGA

Wizyty proszę zamawiać
telefonicznie
TEL 848 - 4835
(okolica Queensway E. and Cawthra)

FOTO STUDIO BARBARA

zaprasza dziewczęta pragnące zostać
modelkami na próbne zdjęcia Przygotowuję
portfolio i przygotowuję do pokazów
mody Foto Studio Barbara jest pierwszą
polską agencją modelek Ma za sobą
udany pokaz mody na balu, gdzie polskie
dziewczyny prezentowały 6 butików oraz
wyszkolenie 15 modelek, przy czym
niektóre z nich biorą udział w konkursie
Miss Toronto i Mississauga

Kolejny pokaz mody odbędzie się w
Paris Studio, a następny na balu sportu
Zakwalifikowane modelki otrzymają
honorarium **TEL 279-5144**

apteka natury

Ciąg dalszy

ZĄŻYWANIE ZIÓŁ

Zioła i kwiaty najczęściej się zaparza, gotuje kory lub korzenie, maceraty zaś sporządza się w wypadku, gdy witaminowe działanie danego środka przewyższa wszystkie inne, a więc gotowanie mogłoby pomniejszyć siłę działania danego środka. Poza tym warto pamiętać, że przez gotowanie lub parzenie wytracamy jakieś (niekiedy zupełnie nam nie znane) czynniki leczące, które z zioła sproszkowanego organizm sam wybierze i zużyje, wydalając bez szkody dla siebie wszystko inne.

Zazywanie środków sproszkowanych musi być ostrożne: proszki popijamy obowiązkowo zimnym płynem, aby się nie zachłysnąć, albo wsypujemy do niewielkiej ilości zimnej wody i po zamoczeniu zjadamy. Wciągnięcie takiego proszku do tchawicy może spowodować katastrofalny niekiedy atak kaszlu.

Musimy sobie uświadomić, że przepis o "podgrzewaniu zioła w wodzie przez pół godziny nie dopuszczając do wrzenia" przywędrował do nas z południa, gdzie każde ziele lecznicze ma znacznie mocniejsze działanie. Żeby to zrozumieć, wystarczy winogrona spod Zielonej Góry porównać z bułgarskimi, a przecież jedno i drugie mają tę samą nazwę naukową.

Jeśli chodzi o dawkowanie ziół, warto wiedzieć, że niemowlętom dajemy nie więcej niż pół szklanki naparu w ciągu dnia, dolewając ten napar po jednej tydzie do każdej butelki pokarmu. Dzieciom do okresu dojrzewania, a więc do mutacji głosu u chłopców, a pierwszej menstruacji u dziewcząt - dajemy dwa razy dziennie po pół szklanki naparu lub odwaru dziennie. Po okresie dojrzewania dajemy dwie albo trzy szklanki dziennie, a mniej więcej po 60 roku życia zmniejszamy dawkę do jednej trzeciej.

Robimy tak dlatego, że organizmy młode chłoną każdy środek leczniczy bardzo skwapliwie i w całości. Stąd ograniczenie, bo co dla dorosłego będzie dawką normalną, to dla dziecka będzie przedawkowaniem. Odwrotnie ze starymi: oni nie przyswajają sobie wielu składników środka leczniczego i nie ma sensu pompować im dużych dawek.

Trudno wytłumaczyć, dlaczego i nasi, a i niemieccy autorzy powojenni wytyczyli sproszkowanie ziół? Pominąwszy to, że zazywanie ziół sproszkowanych jest sposobem ogromnie wygodnym, mniej kłopotliwym niż napar, odwar czy macerat, których nie sposób urządzić sobie np. w miejscu pracy - parząc lub gotując niektóre surowce zielarskie bardzo często pozbawiamy ich niektórych witamin, biokatalizatorów, mikroelementów czy innych ciał leczących, których zespołowe działanie jest dopiero skuteczne całkowicie.

Jeżeli więc przy bardzo wielu dolegliwościach lansujemy leczenie surowkami, ze względu na ich wartość witaminową to nie wolno nam zapominać o witaminowej wartości co drugiego mniej więcej surowca zielarskiego. Wprawdzie

do roku 1979 dopiero 46 środków zielarskich doczekało się zbadania pod kątem zawartości witamin. Ale przy bardzo wielu surowcach zielarskich, działających np. w okładkach, kąpielach lub w stanie surowym mamy prawo domyślić się istnienia w nich witamin i to nawet tych, które przechodzą przez skórę A, C, K, F1P.

Na bazie proszków powstają granulaty produkowane przez Herbol. Wyliczmy przy okazji, że są to: Cholegran, Gastrogran, Nervogran, Normogran, Reumogran, Urogran i Betagran - zastępujące mieszanki Cholagoge, Digestosan, Nervosan, Reumosan i Urosen, bo Betagran był od razu pomysłany jako granulata. Są to oczywiście znacznie wygodniejsze formy zazywania ziół, choć nie do każdego zioła i nie w każdym wypadku dadzą się one zastosować. Niekiedy zazywanie sproszkowanych ziół jest niemożliwe, jak np. w leczeniu małych dzieci, bo nie każdy proszek da się wymieszać z miodem i nie każde dziecko da się do takiego miodu zmusić, czasem nawet jest to niewskazane.

Nasuwa się tu jeszcze porada natury praktycznej przy częstym, a więc np. kuracyjnym stosowaniu ziół w domu, należy mieć osobny młynek, najlepiej elektryczny, do mielenia tych ziół.

Ostatnie co należy tu wspomnieć, to zazywanie ziół przez skórę. Jak już wspomnieliśmy są to witaminy, które przechodzą przez skórę i stosuje się je np. w ten sposób, że świeżym ziołem, zmiażdżonym dla uzyskania soku, okładamy chore miejsce. Najbardziej chyba znany zabieg to okład z liści babki na obtartą nogę. Mniej znany, choć od niepamiętnych czasów stosowany, to okład z rozmoczonego nasienia lnu na oparzenia, odmrożenia, łuszczycę, pęcherzycę, półpasiec itp.

Równie wskazane jest stosowanie kąpiei ziołowych. Bierze się liść orzecha włoskiego, liść topoli, czerwcowy liść akacji, liść pokrzywy, igliwie sosny, jodły lub świerku - łącznie lub pojedynczo - i zaparza się w ilości około pół kg w kilku litrach wrzątku, odstawia się do naciągnięcia i odciedza do wody kąpielowej. Z braku ziół taką kąpiel można zrobić z dwóch średnich główek kapusty, rozartych z wodą w mikserze, a wreszcie z pół kg drożdży, które dodajemy wprost do wody kąpielowej. Do każdej z takich kąpiei należy dodać napar ze 100 gramów mięty.

FINE PIANOS

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
• MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie
TEL 896-9782
35 Kings St. E. unit 16 Mississauga
od godz. 10 do 19 tej

SUPERIOR SAUSAGE CO

1004 Dundas St. W.
TEL. 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!

Wędzone na miejscu
słynne na całe Toronto
polskie kiełbasy
Szynki, kabanosy wędliny
mięsa różne delikatesy

**Karl's Butcher
& Grocery**

właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa wędliny własnego
wzrostu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave
TORONTO
TEL 531-1622

**WSPANIAŁY POMYSŁ IRENY CHROBAK
EKSKLUZYWNY, ROZRYWKOWY
NOWY POLSKI KLUB I RESTAURACJA
w wieżowcu w Etobicoke**
Telefon
621 - 6050
**KOBI'S
ZAPRASZA CIĘ
NA OBIAD**

(kupon nieważny
przy zamówieniach
po obniżonych
cenach lub
promocyjnych
cenach)

Zamów jedno
danie
OBIAD DLA
DWÓCH OSÓB
drugie
dostaniesz
bezpłatnie

Zamawiając droższe
potrawy otrzymasz
dwa dania w cenie
jednego

Kupon ważny
do 31 MAJA 88

**Z Okazji Dnia Matki
dzieci poniżej 10 lat - \$5.95**
starsze i dorośli - \$10.95
w godzinach od 11 do 15.
Na każdą Mamę czeka kwiatek!
Adres: 195 The West Mall, Etobicoke

Eleganckie miejsce spotkań, wspaniały wystrój sal, duże bezpłatne parkingi,

znakomity dojazd i komunikacja Świetna polska i kanadyjska kuchnia,

przebogaty wybór napojów alkoholowych i zakąsek

SPECJALNE CENY Z OKAZJI OTWARCIA
ARMADALE Meats Product (Mfg) Ltc
1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
Tel 625-8326/27

 Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych
bezpośrednio w masarni.

ZESTY'S GOURMET DELI

polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
wyszukane smaczne i najwyższej jakości potrawy
urządzamy chrzciny komunie przyjęcia weselne itp
zapewniamy sprawny i szybki obsługa
wykwalifikowanego personelu

Właściciele Jadwiga i Gabriel Mencfeld
TEL 823-1167

1900 Lakeshore Rd. W. Mississauga
na wchód od Southdown Rd. na Inverhouse Plaza
pon. środa 9-18" czwartek piątek do 19" sobota 9-18"

**KINGSWAY MEAT
PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD**

HUBERT WESIEŃSKI, IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W. Toronto

TEL 762 - 5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich
własnej produkcji, wyrobionych przez wysoko kwalifikowanych
polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur
CENY KONKURENCYJNE

HOROSKOP

BARAN

Dobry moment do natarcia. Jeżeli się nie zlekniejesz, możesz sięgnąć po laury. Masz wszelkie dane, aby wygrać: wspiera Cię intuicja, doświadczenie i wiedza. Licz się z akcją, zawistnych i niezyczących. Znajdziesz dosyć nieoczekiwane gościa. Dni przełomowe dlatego staraj się zmobilizować. Dobry kontakt z Wodnikiem, nie wchodź w drogę. Bliźniom. Dzień miły: sobota, liczba 8.

BYK

Spojrz bardziej krytycznie na swoje postępowanie. Rozgrzeszasz się zbyt łatwo. Całą wzięć zwalając na drugą stronę. Nic dziwnego, że nie możecie się dogadać. Stąd nie najlepsze nastroje i chęć ucieczki, choćby na bezludną wyspę. Do spraw zawodowych podejdziesz z większym dystansem, czas robi swoje. Stawiaj na Ryby. Wadze nie ufaj za grosz. Dzień miły: poniedziałek, liczba szczęśliwa 3.

BLIŹNIĘTA

Będziesz mieć powody do optymizmu. Także finansowego, wszystko wskazuje bowiem na rychły napływ gotówki. Skoncz z egzaltacją, inaczej wciąż będziesz narazony na rozczarowania. Bądź miłszy dla otoczenia, zbyt łatwo zraszasz sobie ludzi. Najlepsze porozumienie nie z Bykiem, ale nie musisz się liczyć z Wodnikiem. Dzień miły: niedziela, liczba szczęśliwa 5.

RAK

Ruchliwy tydzień, nie licz nawet na chwilę odpoczynku. Ale taka gonitwa nie potrwa długo. Na szczęście szybko się uporzysz z najważniejszymi sprawami. Jeśli nie zmienisz postępowania, czeka Cię poważna sprzeczka. Druga strona ma już dosyć Twoich nieustannych pretensji. Problem należy do delikatnych, uważaj, żeby nie narozrabiać. Długo oczekiwany list. Sympatyczny znak. Byk unikaj Skorpiona. Dzień miły: niedziela, liczba 3.

LEW

Tydzień pod znakiem wielu wrażeń. Na ogół miłych. Nie podnosz tylko stale poprzeczki, zadaną, inaczej nigdy nie będziesz zadowolony. Do rozmowy przygotuj się, nieprzewidywalność może Ci tylko zaszkodzić. Zachowaj większą ostrożność, za dużo mówisz o swoich planach, a nie wszystkim się one podobają. Mobilizujesz tym opozycję. Przychylny jest Skorpion, ale Baran nie myśli o Tobie pozytywnie. Dzień miły: sobota, liczba 2.

PANNA

Wiele nowości w Twoim życiu. Będzie to niełatwy egzamin, ale przy odrobnie koncentracji bez trudu sobie poradzisz. Pomoże Ci umiejętność adaptowania się do warunków. Twoja osobowość zostanie wreszcie dostrzeżona przez przełożonych, liczą się więc ze sprawą. Wiara we własne siły pomoże Ci osiągnąć sukces. Najlepszy znak: Waga, unikaj Raka. Dzień miły: piątek, liczba szczęśliwa 8.

WAGA

Wciąż, chociaż obecnie już mniej ulegasz czarowi gładkich słów. Nie dawaj się wpuścić w maliny obiecaniami bez pokrycia. Z awantury wyciągnij wnioski, wczuj się trochę w to, co myśli druga strona. Jeśli nie chcesz mieć kłopotów ze zdrowiem, prowadź bardziej regularny tryb życia, a zwłaszcza odżywiania się. Cenny kontakt ze Skorpionem. Wodnik natomiast patrzy jak zwykle zresztą krzywym okiem. Dzień miły: sobota, liczba 8.

SKORPION

Lubisz biadolić i narzekać, nadchodzący tydzień nie da Ci jednak powodów do zmartwień. Wykorzystaj dobrą passę, weź się za sprawę, z którą dotąd nie mogłeś się uporać. W sprawach sercowych nagle niepokoję, nie jesteś po prostu pewny swojej decyzji. Wyeliminuj z kalendarza sprawy mniej ważne. Szykuje się ciekawy wyjazd. Szukaj towarzystwa Raka, natomiast unikaj Ryb. Dzień miły: sobota, liczba 4.

STRZELEC

Tydzień udany pod każdym względem, ale i nerwowy. Doba będzie za krótka, nawet spraw spowoduje pewne zdenerwowanie. Reagować będziesz zniecierpliwieniem i wybuchami złości. Zrob sobie jakiś plan działania, na pierwszy ogień weź do załatwienia sprawy najwazniejsze. Za bardzo przejmujesz się plotkami. Kroi się sukces, o jakim nawet ci się nie śniło. Najlepsze kontakty z Panną, a Strzelca pięci odmiennej unikaj. Dzień miły: poniedziałek, liczba 3.

KOZIOROŻEC

Masz ostatnio skłonności do przesady, i to w każdym kierunku. Nie daj się więc efektem, jako że nie wszystkim podobają się Twoje pretensje i nieustanne zale. Wciąż zamykasz się w sobie, a masz przecież tyle zyczących dookoła. Propozycja godna uwagi, pozwoli Ci bowiem na wykazanie się talentami. Lew pobudza Twój intelekt i wyobraźnię, ale kontakty z Bliźniętami działają destruktywnie. Dzień miły: niedziela, liczba 13.

WODNIK

Sytuacja nieco Cię zaskoczy, trzeba będzie improwizować, a więc wszystko będzie loterna. Nie lubisz takich sytuacji, wolisz solidne przygotowanie się, stąd nerwowe nastroje i napięcie. Szczęście będzie jednak z Tobą, i wybiemy z wszystkich kłopotów. Szlachetnie myślisz o Baranie, jako o sojuszniku, a konfliktów z Wodnikiem unikaj. Dzień miły: sobota, liczba 5.

RYBY

Posiadasz umiejętności, które pozwalały Ci do tej pory wybić z różnych kłopotów. Obecnie sytuacja jest taka, że tych zdolności może Ci nie wystarczyć. Liczy się każdy gest, i słowo, dlatego też bądź wyjątkowo roztważny. Pozbądź się różnych ambicji, na rzecz załatwienia sprawy dla Ciebie najważniejszej. Osobiste problemy także rzutować będą na Twoje samopoczucie. Znak sprzyjający: Baran, unikaj Lwa. Dzień miły: sobota, liczba 3.

5 maja - 11 maja

SINCE 1972

Realtor

TEL. 532 - 4444

24 HOUR

ACTION CENTRE !!!

**TAK !!!
SUKCES
FIRMY
TO FAKT...**

**Blisko 1500 sprzedanych
nieruchomości!!!
Chcąc korzystnie i szybko
sprzedać lub kupić
nieruchomość
powierzcie
Państwo to naszej firmie.
Komputerowe połączenia
40 agentów do usług
Państwa.**

**Podajemy do wiadomości:
Firma założyła szybki i łatwy
do zapamiętania numer
telefonu
532 - 4444.
Poprzedni numer
532 - 4441
jest teraz drugą linią.**

**217 RONCESVALLES
Avenue
TORONTO, M6R-2L6**

Cawthra - Atwater - 3-sypialniowe bungalow na dużej parceli, 1-sypialniowy apartament w basemencie. Położone w dobrej okolicy, blisko szkół i komunikacji miejskiej - do sprzedania. Cena przystępna. Dzwonić 532-4444, Bogdan MOSTOWY, res 531-8592.

Hamilton!! - budynek 3-sypialniowy, posiadający 3 pełne łazienki, podwójny garaż, blisko centrum miasta. Niska cena. Dzwonić office 532-4444, prosić Bogdan MOSTOWY.

Blisko Bloor St. - 3-sypialniowy dom z basenem oraz z "basement apartment", \$244 900, Zenona RUDZKI, 532-4444 lub 897-1162.

Hamilton - murowany, prawie nowy, 7-pokojowy dom położony w najładniejszej dzielnicy \$178,000 Zenon RUDZKI, 532-4444.

Mississauga East - "Bungalow" na dużej działce, dwie kuchnie, dwie łazienki, rentowany za \$18 000 rocznie \$199,900, Zenona RUDZKI, 532-4444.

Murowany "bungalow" z wykończoną piwnicą, z dużym garażem, w ładnej okolicy przy Atwater Ave. Zenon RUDZKI, 532-4444.

Browns Line - Valermo - 2-mieszkańcowa, murowane bungalow, 2 kominki, prywatny zajazd, garaż. Po szczegółowe informacje proszę dzwonić do Helena TRUSZKOWSKA, 532-4444 lub 252-1462.

Lakeshore - Cawthra - 2-sypialniowe mieszkanie własnościowe z balkonem, \$129,900 Helena TRUSZKOWSKA, 532-4444 lub 252-1462.

Stouffville - 9 268 akrów. Działka otoczona nowymi, ekskluzywnymi osiedlami mieszkaniowymi, Helena TRUSZKOWSKA, 532-4444 albo 252-1462.

Eglinton - Duffren - trzy-apartamentowy budynek, 2-2-sypialniowe, 1-1-sypialniowy w idealnym stanie, Piotr EJSZMONT, 532-4444.

Roncesvalles - Galley - murowany "semi-detached", odpowiedni dla 2 rodzin w doskonałym stanie. Cena wywoławcza 259 000, dobre warunki finansowania Piotr EJSZMONT, 532-4444.

Brawns Line - Lakeshore Blv - 17-pokojowy "triple" 2-3-sypialnie, 1-2-sypialniowy, duża szeroka działka, podwójny murowany garaż. Piotr EJSZMONT, 532-4444.

Robert Spech Parkway - Hurontario - 3-sypialniowy apartament, 2 łazienki, w pełni urządzony, w bardzo dobrym stanie. Cena wywoławcza \$159,000, Piotr EJSZMONT, 532-4444.

Sixth Street - Lakeshore - murowany semi-detached, 3 oddzielne apartamenty, bardzo dobry dochód, Piotr EJSZMONT, 532-4444.

Horner - Brawns Line - "bungalow" na dużej locie z wykończoną piwnicą, oddzielny apartament, w bardzo dobrym stanie. Piotr EJSZMONT, 532-4444.

Brampton - w dobrej dzielnicy, dom wolno stojący, z garażem, pięknie utrzymany, 6 + 2 - pokojowy, 1 1/2 łazienki, wykończona piwnica z możliwością zrobienia apartamentu. Blisko do szkół, komunikacji i sklepów. Proszę dzwonić Barbara KOŚNY, 532-4444.

High Park - dom murowany z dużym garażem 6 + 2 - pokojowy plus pokój rodzinny, 2 łazienki, nowoczesnie wykończony, pięknie utrzymany. Proszę dzwonić Barbara KOŚNY, 532-4444.

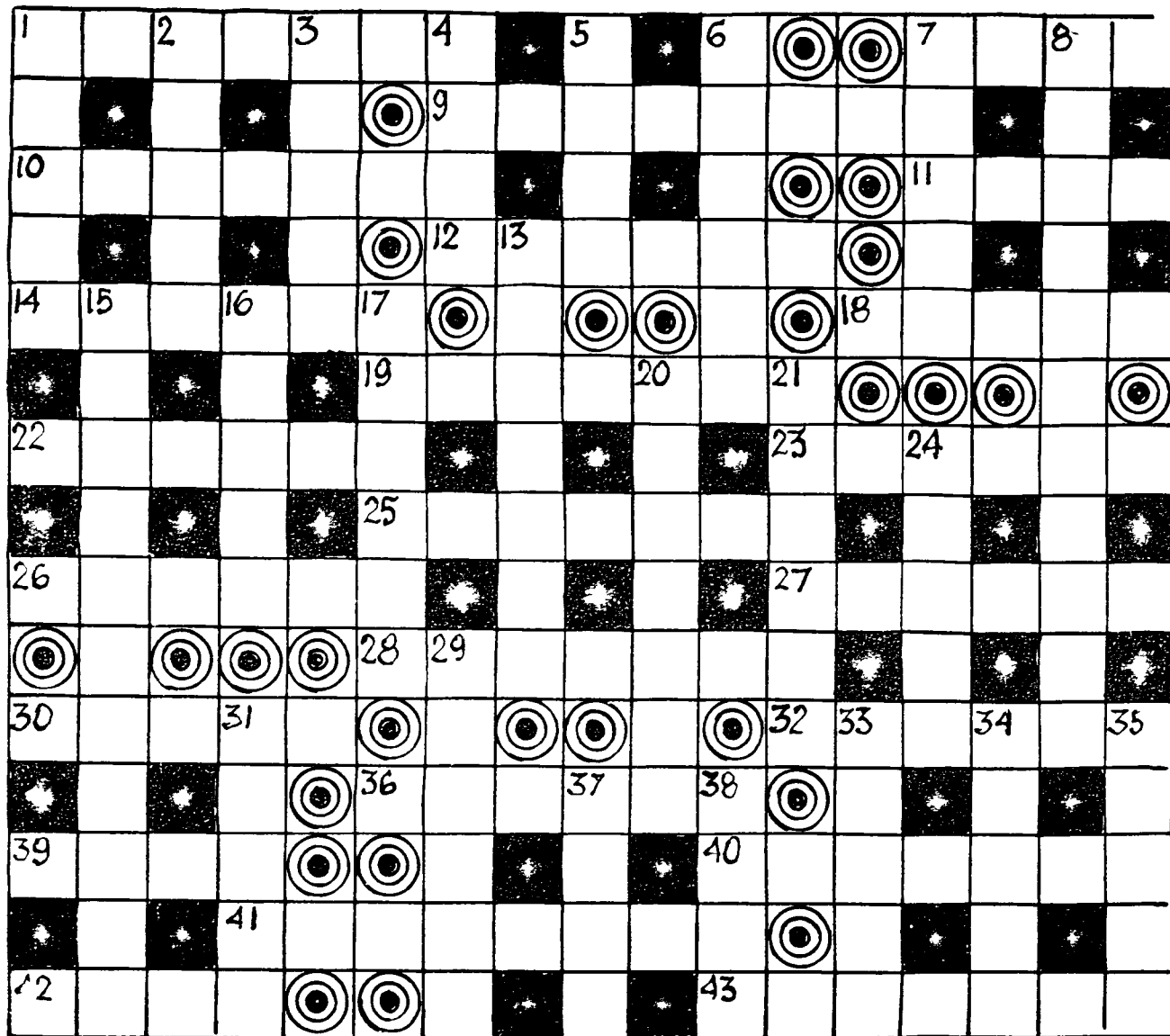
Mississauga - nowy 3-sypialniowy dom z kominkiem, werandą, podwójnym garażem, na dużej działce. Cena 219,000, Halina FIRGAN, 532-4444 lub 234-1027.

Mississauga - 3-sypialniowy townhouse z wykończoną piwnicą. Cena 136,000 Halina FIRGAN, 532-4444.

Etobicoke - 2-sypialniowy condo-apartament, blisko sklepów i komunikacji. Cena 124,000 Halina FIRGAN, 532-4444.

High Park - duży dochodowy budynek w doskonałym stanie, przystępne warunki kupna, Halina FIRGAN, 532-4444.

Dundas-Scarlet - 3-sypialniowa połówka z garażem i prywatnym zajazdem. Cena 189,000 Halina FIRGAN, 532-4444.

POZIOMO

- 1 Krajoznawcze muzeum etnograficzne pod gołym niebem
- 2 Ambicja, wyniosłość
- 9 Biała niewolnica w haremie sułtańskim
- 10 Składający przedpłatę
- 11 Ujemna cecha, przywara
- 12 Kazalnica
- 14 Technienie
- 18 Posterunek straż
- 19 Najstarsza era w dziejach Ziemi
- 22 Celtycka nazwa Angli
- 23 Odrzucenie propozycji
- 25 Ogoł członków kolegium
- 26 Zniewaga
- 27 Wycisnięte znamię
- 28 Działanie odporne oddziaływanie
- 30 Odrobina
- 32 Przechadzka
- 36 Ubogi
- 39 Odgłos oddźwięk
- 40 Część krzesła, fotela
- 41 Karabin maszynowy
- 42 Dama
- 43 Lekarz stosujący współczesne metody lecznicze w odróżnieniu od homeopaty

PIONOWO

- 1 Ususzona skoszona trawa
- 2 Jednoczesne harmonijne brzmienie kilku tonów w muzyce
- 3 Naprawia obuwie
- 4 Oficjalne pismo dyplomatyczne
- 5 Na grzbiecie wielbłąda
- 6 Obyczaj w wigilię Św Jana
- 7 Porcja leku
- 8 Zagłębianie się w myślach dumanie, przemyślanie
- 13 Duży ciężki noż do cięcia trawy
- 15 Rozważanie, roztrząsanie zamartwianie się
- 16 Drużyna sportowa
- 17 Garaż na samolot
- 20 Dawnej lotnictwo
- 21 Busola
- 24 Roślina lecznicza o specyficznym mocnym zapachu
- 29 Zajęcie małej wagi w całości wydarzenia
- 31 Rzemienne sznury do wiązania
- 33 Uprawienie przywilej
- 34 Znak piętno
- 35 Od źródła do ujścia
- 37 Dzika świnia
- 38 Miasto w Indii nad rzeką Czambal

Rozwiązanie krzyżówki

POZIOMO sianokłosa akord s/cwec nota garb wianki dawka medytowanie maczeta, deliberacja ekipa hangar awiacja kompas mija epizod, troki prawo, cecha rzeka dzik Kota

POZIOMO skansen, дума, odaliska albo nent wada ambona, oddech, warta, archaik Alibion, odmowa, gremium, obrazu piętno reakcja krzta spacer, bredak, echo oparcie, kulomiot, pani, alopatia

KĄCIK SZACHOWY

Nr 1

MOTTO

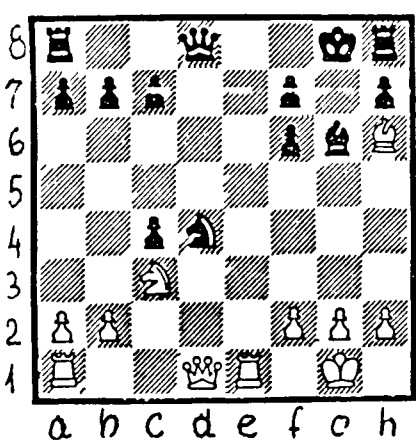
"Myślenie ma kolosalną przyszłość"

Drodzy Szachiści!

Przystępujemy do systematycznego drukowania na łamach naszego tygodnika "KĄCIKA SZACHOWEGO" Chcemy aby nasz tygodnik stał się pismem jeszcze bardziej atrakcyjnym i również chcemy abyscie Drodzy Szachiści osiągnęli następujące zamierzenia

- 1 Doskonalenie swoich umiejętności w tej "krolewskiej" grze,
- 2 Pogłębianie wiadomości teoretycznych z zakresu debiutów (otwarc) szachowych,
- 3 Umiejętne analizowanie i praktyczne rozwiązywanie zadań i problemów szachowych
- 4 Opanowanie prawidłowych umiejętności w rozwiązywaniu "konekówek szachowych",
- 5 Zapoznanie się z Polską Kompozycją Szachową na przestrzeni 100 lat. "--- Polacy nie gęsi swój język mają" M Rej
- 6 Zapoznanie się z humorystyczną

ZADANIE NR 1

Ruch mają białe

Znaleźć wygrywającą kombinację

Rozwiązanie w następnym numerze

stroną szachów (legendy, dykteryjki i anegdoty)

Jeśli uda nam się przynajmniej częściowo zrealizować nasze zamierzenia, będzie już to sukcesem, bo damy Wam Drodzy Szachiści, wiele nowych przyjemnych przeżyć!

REDAKCJA

Konieczne jest, abysmy mogli się porozumieć jak najbardziej prostym sposobem zapisu szachowego Dlatego podaję znaki i symbole jakie będziemy stosowali

Nazwa bierki	symbol	Znak	
		Biały	Czarny
król	K		
hetman	H		
wieża	W		
goniec	G		
skoczek	S		
pion	nie ma		

Dalsze oznaczenia szachowe

- x - mat
- + - szach, - bicie
- 0-0 mała roszada, 0-0-0 - duża roszada
- I - silne posunięcie
- II - bardzo silne posunięcie
- ? - błąd, ?? - duży błąd
- ! - posunięcie godne uwagi
- ?! - posunięcie wątpliwej jakości
- = - gra równa (szanse jednakowe)
- ± - przewaga białych
- ∓ - przewaga czarnych

Graorz

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA:

- Na ekrany kin w Toronto w tym tygodniu weszły m in "In the Shadow of the Wind" w rez Yves Simoneau, "Belmann and True" w rez Richarda Loncraine i "Sunset" w rez Blake Edwardsa
- W Ontario Science Centre (770 Don Mills Rd, 429-4100 wew 301, 302) o godz 19 filmy polskie
- 10 maja "Kobieta z prowincji" w rez Andrzeja Baranskiego, 1985 r, w rolach głównych Ewa Dalkowska, Ryszarda Hanin i Bożena Dykiel
- 9 maja w klubie "The Diamond" (410 Sherbourne St.) dwa koncerty B B Kinga, o godz 19 30 i 23 Bilety do nabycia na miejscu
- Miłośników teatru zawiadamiamy, że tylko do 8 maja na scenie Tarragon Theatre (30 Brngman Ave, 5331-1827) grana będzie sztuka "In the Lobster Capital of the World" Realia kanadyjskie
- Amatorom baletu polecamy "Oniegina" w O Keefe Centre (Front & Yonge) w dniach od 4 - 15 maja 15 maja w roli tytułowej gościnnie wystąpi Natalia Makarowa
- Z okazji 200-lecia urodzin Bacha w St. George the Martyr Church 5 maja o godz 20 odbędą się uroczystości celebrujące to święto
- W Art Galery (317 Dundas St W, 977-0414) 8 maja o godz 15 odbędzie się koncert Victora (fortepian) i Very Danchenko (skrzypce) Wstęp wolny
- Spotkanie z Normanem Mailem, pisarzem, laureatem Nagrody Pulitzera, poprowadzi David Lavin z Toronto Star Odbędzie się ono 7 maja o godz 20 w Convocation Hall, Kings College Circle, U of T

(588-8822) Bilety po 19 lub 15 dolarów w BASS

I DZIECIOM

- African Lion Safari 8 maja organizuje specjalne atrakcje dla dzieci (i nie tylko) z okazji Dnia Matki, (Hwy 401 na zachód, Hwy 6 na południe, Safari Rd w prawo)
- Także Ontario Science (770 Don Mills Rd, 429-4100) zaprasza 8 maja wszystkie matki z pociechami (w wieku 4 - 7 lat) na specjalny program z okazji Dnia Matki
- 5 maja YWCA (2532 Yonge St. 487-7151) rozpoczyna kurs samoobrony dla dzieci w wieku 7 - 10 lat
- 8 maja w International Centre (6900 Airport Rd, 8322-1418) odbędą się Piąte Doroczne Targi Zabawkami i tymi dzisiejszymi i tymi sprzed lat

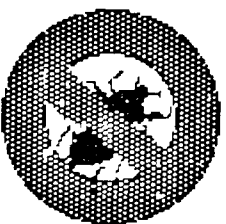
ZAPROSZONO ECHO:

- Na koncert Stokrotek z Hamiltonu - 1 maja o godz 5 Stokrotki są chorem dziecięcym pod dykcją Kazimierza Chrapki, studenta wydziału muzycznego w Mohawk College i McMaster University Kazimierz Chrapek założył chor w lutym 1985 roku Zrzesza w nim dzieci w wieku od 6 do 13 lat Obecnie chor liczy 50 osob Koncert Stokrotek zorganizowało Ogniwo Federacji Polek z okazji wyjazdu zespołu do Watykanu, gdzie dzieci mają wystąpić przed Ojcem Świętym Federacja serdecznie dziękuje parafii św Kazimierza, która nieodpłatnie udostępniła dzieciom salę parafialną Dzieci śpiewają ile sił w duszy, po polsku Wspaniała inicjatywa

PIOTR CHWALISZ

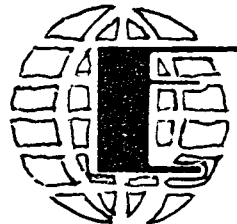
HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
TEL. (416) 861-9046; 530-0305

POLSKIE BIURO PODROZY JERZE
HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
1592 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A9
stacja kolejki Dundas West. TEL. 536-9997
Podróże indywidualne, grupowe, ubezpieczenia, wiza, paszporty, ubezpieczenia wycieczki krajoznawcze, sanatoria, wakacje na południu.

ROACH BUSTERS
rewelacyjna, bezwonna i nietoksyczna metoda wyępienia plagi karaluchów
mówimy po polsku
tel 588-3007 lub 259-8309

"Dziewczynj, bądźcie dla nas piękne na wiosnę"
mistrz **ANDRZEJ**, dzięki francuskim kosmetykom i barwom może wyczarować wspaniałą wiosenną fryzurę
PARIS STUDIO
2007 Bloor St.W. Toronto
TEL. 766-0660

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554 6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem RENATY OKOŁO KUŁAK

- **BEZPOŚREDNIE PRZELOTY**
- **DO POLSKI** od \$ 567.00 (cena w obie strony)
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ZYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 110, za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)
- **INCOME TAX** - szybko, sprawnie, tanio
- **Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe**
- **Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje**
- **Upowazniony Dealer PEKAO** - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBISCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

**DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY**

**WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY
WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH
BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI**

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

PACZKI DO POLSKI WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ

POLIMEX TO NAJSTAROZA, WYSPECJALIZOWANA FIRMA WYSYŁKOWA Z TORONTO
KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z JEJ USŁUG

215 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga, Ont Tel.: 624-1965

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE
- PRZEKAZY NA KONIA
- SAMOCHODY
- COŁÓWKA
- LEKI
- WĘGIEL
- PACZKI ZYWNOŚCIOWE
- SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

TYLKO POLIMEX OFERUJE CERTYFIKAT UBEZPIECZENIOWY NA PACZKI DO POLSKI
AZ DO \$ 1000.00

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

Century 21

PIOTR POBOJEWSKI

TEL biuro 743-7722 dom 890-2145

Scarlett Rd. przepiękny stylowy dom z dwoma kominkami, podwójnymi garażami i bardzo dużą parcelą. \$ 441,200
 Dundas/Kirwin 3-sypialniowy ładny townhouse \$149 800
 Północne Etobicoke 3 sypialniowy townhouse Tylko \$124,900
 Mississauga przy Queensway 2 rodzinny dom tzw. baccapit prywatny zajazd, duża parcela Tylko \$196 900
 Mississauga tak jak dom, 3-sypialniowy townhouse wykończony basenem, garaż duża ogrodzona parcela, prywatny zajazd Tylko \$138,900
 Południowe Etobicoke 8-letni wolno stojący tzw "Raised bungalow" garaż prywatny zajazd 2 kuchnie \$ 249,900
 Dundas/Runnymede budynek ze sklepem i apartamentami z możliwością rozbudowy i otwarcia biznesu przez właściciela. Cena \$296,900 00
 Mississauga przepiękny wolno stojący dom z garażem prywatnym zajazdem. Cena \$199,900
 Cawthra/South Service Rd. 4-sypialniowy wolno stojący dom z podwójnym garażem, prywatnym zajazdem, parcelą 75 x 132 stóp \$299,500
 Business (sprzątanie i czyszczenie) z kontraktami. Duży dochód. \$19,900
 Mississauga nowy dom z garażem i prywatnym zajazdem Cena \$172,900

ROBERT HOLECZEK

Udziela solidnej i fachowej pomocy w sprzedaży, kupnie, wynajmowaniu, finansowaniu i wycenie wszelkich nieruchomości w Metro Toronto

TEL. biuro: 690-6363 dom: 423-9540

24-godzinny serwis

HomeLife REALTY SERVICES

Bloor/Landsdowne Semi z cegły 3 sypialnie 3 pełne łazienki 3 kuchnie blisko metra.
 Dundas/Annex Ładny 3 piętrowy dochodowy dom cena \$ 254 900
 High Park 3-piętrowy dom z cegły 8 pokoi 5 sypialni.
 Eglinton/Rogers wolno stojący dwupiętrowy dom z cegły z garażem, 6 pokoi, 3 sypialnie cena \$ 179 900
 Downtown 2-piętrowy dom z dwoma sypialniami i parkingiem, cena \$ 134.500

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.

• WYCENA
 • KUPNO
 • SPRZEDAŻ
 • INWESTYCJA

Chętnie udzieli wszelkich porad oraz profesjonalnej pomocy

ERYK HASIAK

Biuro 534-7788 (25 godz. serwis), Dom 620-1177

346 The West Mall Jednosypialniowe mieszkanie w kooperatywie 89 tys
 716 The West Mall Trzysypialniowe Condo Podziemny parking, 149 tys
 276 Roncesvalles Ave. 9 pokoi, 5 sypialni, 3 łazienki. Idealne na gabinet lekarski, na parterze lub 3 osobne apartamenty

RE/MAX real properties inc. realtor

• KUPNO • SPRZEDAŻ
 • OSZACOWANIE
 • ZAŁATWIANIE SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH

JACEK GOGOLA

biuro 890-7474 dom 826-0747

1143 Highgate pięknie wykończony baccapit dla dwóch rodzin cena \$258 800
 7165 Bendigo baccapit dla dwóch rodzin 2 gaje wejście \$163 900
 126 Beresford/Bloor 2 kuchnie możliwość trzeciego apartamentu, \$ 268,900
 30 Queen Str dom w budowie możliwość otwarcia biznesu cena \$ 380 000
 831 Main Str 33 apartamentowy dom 150 tys dochodu, cena 1 milion 150 tys
 61 Proctor Fourplex 25 tys dochodu Tylko \$ 219 tys
 Blisko Wasaga motel restauracja dom, parcela 1,5 akra Tylko \$ 195 tys.
 122 Roslyn Ave Fourplex 25 tys dochodu Cena \$ 229 tys
 Chalfield piękne bungalow drugie wejście b duża parcela i park cena \$ 225 tys
 Etobicoke sklep delikatesowy wyposażony B dobry dochód Cena \$ 149 tys

ANNA KRYSIAK

RE/MAX

udzieli rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów

Pomagam przy otrzymaniu wszelkich mortgages, nawet przy minimalnym downpayment

Bezpłatne oszacowanie nieruchomości

Cottage na 25 akrowej działce przy Scleaton Lake Cena \$49 tys
 Centralne Etobicoke duży 3 sypialniowy bungalow z wykończonym "basementem" z łazienką z barem. Piękna działka 40 x 160 cena \$225 000
 Mississauga 3 sypialniowy townhouse 2 łazienki, garaż. \$129,900

TEL. biuro: 231-0600; dom: 858-0129

EAGLE REALTY

NIERUCHOMOŚCI

• SPRZEDAŻ
 • KUPNO
 • FINANSOWANIE
 INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KUŁAK

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Erindale 5-sypialniowy dwupoziomowy townhouse Blisko do wszystkiego cena \$144,900
 The West Mall bardzo duże condominium 3 sypialnie + den Cena \$159,900
 Dundas/Dixie 4-sypialniowy townhouse Blisko komunikacji i szkół Cena \$128 900.
 East York 12 apartamentowy budynek z dobrym dochodem Cena \$649,900

TORONTO - ETOBICOKE... MISSISSAUGA...

CHOLKAN

NIERUCHOMOŚCI
 • KUPNO • SPRZEDAŻ
 • FINANSOWANIE

ELŻBIETA KAUPF TEL.: 763 - 5555 MAŁGORZATA JEDLEWSKA

R.CHOLKAN & CO.LIMITED REALTOR

2336 Bloor St. W., Toronto, Ontario

Montreal Trust

247-7884 dom 249-2958

Dzidka Skrętkowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem, kupnem i sprzedażą nieruchomości!

Oferuje swoją pomoc przy załatwianiu formalności finansowych i prawnych

Townhouse w Mississauga 3-sypialniowy 2 łazienki, kuchnia z wyjściem na balkon. Cena \$119 tys.
 Brampton wolno stojący 2 piętrowy dom, 3 sypialnie 2 łazienki. Wykończona piwnica z pokojem rodzinnym i rekreacyjnym cena \$174,900
 Condominium, Bloor Fielgate 2 sypialnie 2 łazienki, balkon, duży schowek, cena \$120 tys

BARBARA SAWALA

Udziela rzetelnej pomocy i informacji jak przeliczyć koszty wynajmu i sprzedaży w Burlington i Hamilton okolicach

Pracodawca

Alle Murray Real Estate Co Ltd
 (416) 639-8004 - wniwosa doba

TEL. umowy (416) 332-8119

EAGLE REALTY

Julia Korpała, L.L.M.

tel. biuro: 259-9231 dom: 255-5954

Constitution/Budas 3-sypialniowy townhouse centrum Mississauga. Doskonała inwestycja \$114,900

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.

MAREK REJNIAK

Serdecznie zapraszam zainteresowanych kupnem i sprzedażą nieruchomości

Lakeshore/Islington dwupoziomowy wolno stojący dom na inwestycję Dochód miesięczny \$24 000 Cena \$ 223 900
 Delikatesy w polskiej dzielnicy znakomity business dla rodziny
 Triplex po przystępnej cenie w zachodniej części Toronto znakomita inwestycja
 Kennedy Danford (Scarb.) dwupiętrowy wolno stojący dom, 3 sypialnie możliwość wynajęcia basenem z oddzielnym wejściem, tylko \$ 195 000

Po bliższe informacje i fachową pomoc proszę dzwonić
 Biuro 534-7788, oraz Pager Dom 756-1538
 431 Roncesvalles Ave Toronto, M6R 2N3

Tower

METRO TORONTO Sprzedaz-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów

Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Teł biuro 536-5000 dom: 690-4182

Weston/Finch Condo apart. Tylko \$94 000
 Dundas/Cawthra Condo apart. \$112 000 wymagane 11 tys wpłaty
 Larose Ave/Scarlett 3 syp. Condominium z widokiem na południową stronę
 Dundas/Pacfic 3 piętrowy wolno stojący dom z mieszkanem dla właściciela i możliwością dochodu około 2 tys miesięcznie
 Ranemite/St.Johns Rd. Murowany dom z trzema apartamentami, cena wywoławcza \$229 000
 High Park Ładny 3-sypialniowy dom z prywatnym zajazdem, podwójnym garażem. Tylko \$219 000
 Mississauga Blisko kościoła w Makymiliania, 3 sypialniowy Baccapit na działce 51 x 125 znakomicie wykończony cena \$216 000

CENTURY 21 Parkland Ltd.

ERIK TURSKI ASSOCIATE BROKER

• Pomoc w załatwianiu spraw finansowych i prawnych
 • Pomoc w finansowaniu kosztów przeprowadzki
 • Kupno, sprzedaż domów, condominiumów, biznesów
 • Townhousy i condominia w cenie od 79 000 \$
 • Dochodowe domy w rejonie High Park - Parkdale

TEL. 767- 8399

St. Clare wolno stojący cena 185 tys
 Plaza Bay Yorkville w pobliżu Yonge Str Boutique Cena 28 tys Lease tylko 890 miesięcznie
 Scarlett Rd. wolno stojący 2-piętrowy z cegły 4-sypialniowy 3 łazienki, 3 kuchnie cena 185 tys

Otwarliśmy nowy punkt sprzedaży w A J A X na Harwood Mall w sklepie SMOKERS CORNER w sąsiedztwie Miracle

LEKARZE, DENTYŚCI, APTEKI

**FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION**
kompleksowe remonty i
renowacje domy biura sklepy
• fachowe porady oraz wyceny
gratis
• ściany, sufity prace
wykonczeniowe
• stolarka malowanie instalacje
TEL. (416) 271 7029

**doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN**
uprzejmie zawiadamia o otwarciu
praktyki lekarskiej w Toronto
przy 22 Roncesvalles Ave
Proszę dzwonić pod
531-8887
Wszelkie porady medyczne, powypadkowe,
rodzinne, stress-relaxing,
psychoterapia, wizyty domowe

**DENTURE THERAPY
CLINIC**
JAN M WIŚNIEWSKI D T
Pierwsza polska protezownia
dentystyczna
2337 Dundas St. W Toronto
M6R 1X6
(Bloor Dundas Square Building)
TEL (416) 533-8811

**dermaton
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY**
• Pełnacja twarzy rąk i stop
• Usuwanie zbędnego owłosienia
• Specjalistyczna aparatura
• Jakosciowe kosmetyki
• Wizyty prosimy zamawiac
telefonicznie
TEL 766 - 1867
2198 Bloor St W Toronto

**CHCESZ poznać swoją
przyszłość, masz problem,
nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci w tym
wróżba z kart
Dzwoń 633-4469
prosić Anię**

**MIFIDORI IMAGE
TRANSLATION**
Jan Walinsberg
Toronto, Ont. M1V 1Z5
TEL (416) 265-4570

**DENTYSTYCZNE
PROTEZY
NOWE I NAPRAWY**
4 Wall Ave., Toronto
(Hwy 401 i Weston Rd.)
**URSZULA I BAUMAN,
D T**
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL (416) 245-7168

**Otwarto nowy punkt
sprzedazy gazety w
Mississauga
MAX'S DELICATESSEN
1151 Dundas Str. W.
za skrzyżowaniem Mavis/Dundas
Na plaży
TEL. 277-1936**

Kolanta Interiors
• Jakiego pomalowa / planowa
• wyposażenie kuchni i łazienek
• modne dodatki do mieszkań
• nowoczesny sprzęt
• srebrna biżuteria
• upominki z imprez
• zabawki
2500 Bloor Street W., Toronto, Ont. M6R 1T5 Tel. 762-2222 762-2222

**UREK
PHOTOGRAPHY**
PORTRET • ŚLUB
• REPORTAŻ
&
PRODUKCJA KART
Z ŻYCZENIAMI
TELEFON
(416) 244-8903
• JERZY PAWLAK •

**Dr. Maria
RACZYŃSKA**
lekarz rodzinny
z długoletnim
doświadczeniem w
chorobach zylakow
uprzejmie zawiadamia o
otwarciu gabinetu lekarskiego
oraz kliniki zylakow
2000 Credit Valley Rd
Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812,
828-4813

**Dr. J. Wójcik
MEDYCINA OGÓLNA**
6000 COTE DES NEIGES 190
Montreal
(w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish
General)
TEL (514) 342-4522,
342-4525

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską
w Toronto jako lekarz ogólny
tj Family Doctor
w gabinecie przy
190 Fern Ave
naprzeciwko Credit Union
TEL 532 4317
przyjmuje od pn. do piątku 10-18
w soboty 10-13
ODBYWA TEL Z WIZYT DOMOWY

SYRENA TRAVEL LIMITED
1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486
• SYRENA w służbie Poloni od 1957 roku
Oferujemy
1987 loty do Polski szybko i tanio
Chcesz odwiedzić rodzinę korzystaj z naszych usług
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Złoty i miły deklaraty dla osób potrzebujących wizę

**ANKA
ETEK**
274 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
TEL 762-2222

**dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN**
zawiadamia o otwarciu
gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Enn Dr ste 7
MISSISSAUGA
TEL 828-0038

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem
w schorzeniach stawów i kręgosłupa
oraz komplikacjach pourazowych
dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają
o otwarciu gabinetów lekarskich
w Toronto
2199 Bloor West TEL. 762-4136

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ
Mutual of Omaha Insurance Company
• 1250 dol miesięcznie wolny od podatku dochod w razie choroby
choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
• plany finansowe zabezpieczające dzieci
• plany emerytalne RRSP
• ubezpieczenia na życie
JERZY MAJEWSKI M.Sc.
TEL bus . 631-6523, home 452-7239

**COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
&
INCOME TAX SERVICES**
TEL (416) 762-5891
Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość
dla małych przedsiębiorstw
• wypełnianie formularzy
ANDRZEJ SZCZERBA

**INDEPENDENT
COMPUTER EXPERTS**
• Oprogramowanie
• konsultacje
• szkolenie
• przygotowanie resume
TEL. 742-1387

**ADAM
RADIO - TV - REPAIR**
Naprawa wszystkich
rodzajów telewizorow,
radu, magnetofonow, video,
konwertorow
TEL. 626 - 0620

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
30 Marmaduke Str
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-5471
Czynne pon., wtorki, czwartki
i piątki, godz. 10:00-4:00
POMOC I PORADY WE
WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów
i uwierzytelnianie podpisów

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA
Life insurance (na życie) Disability (chorobowe)
• Mortgage (hipoteczne) Business (handlowe) • RRSP •
Annuity (emerytura)
SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższej informacji proszę dzwonić
biuro 226-6515 dom 858 - 0129

**Montreal
POLONIJA KASA
KREDYTOWA**
65 Sherbrooke St. E. ste 103
TEL 845 3534
oferuje Poloni na wy. tkowo dogodnych
warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie za sumy
złożone w Kasie
poniedziałek 10-5
czwartek i piątek 10-20

**Polska Księgarnia
Wyszykowska
"OD NOWA"**
oferuje najtańsze polskie książki
w Kanadzie KATALOGI wysyłamy
na życzenie
SCARBOROUGH, ONT
MIG 1R8
3950 Lawrence Ave. E
Apt 506
TEL (416) 431 - 9882
Dla mieszkańców wschodniej części
Toronto możliwość dostawy do domu

**POMOC W UZYSKANIU
STATUSU IMIGRANTA
W KANADZIE**
• Czy uależysz do tych, któ-
rzy chcą pozostać w Kanadzie
na stałe? Istnieje możliwość, że
będziesz mógł to osiągnąć w
ramach PROPONOWANYCH
ZMIAN PRAWA IMIGRA-
CYJNEGO, rozważanych
obecnie przez Departament
Imigracji.
Niezależnie od tego, jaka masz
status - NIE ZWLEKAJ -
nauwcz kontakt z

**LECH
PRUSIŃSKI
NAJSTARSZE
POLONIJNE BIURO
POMOCY
IMIGRACYJNEJ**
W związku z przewidywaną
zmianą kanadyjskich
przepisow imigracyjnych
zawiadamiamy wszystkie
osoby pragnące uzyskać
stały pobyt w Kanadzie
- niezależnie od ich
obecnego statusu -
ze nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we wtorki
w godzinach 12 - 7 wiecz
**192 GARDEN AVENUE
TEL 588 - 1659**

**INCOME TAX SERVICE
FINANCIAL PLANNING**
ZOFIA ADAMCZYK, M B A
TEL 822 - 6826
Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych
przedsiębiorstw według najnowszych przepisow finansowych
Bezpłatne konsultacje i porady
Jeżeli jesteś nowo przybyłym, też należysz Ci się kredyty

**HOMETARIO
REAL ESTATE LTD
ASSURANCE BROKERS LTD**
• Kupno i sprzedaż nieruchomości
wszelkiego rodzaju
• Ubezpieczenia na samochody—
od ognia—kradzieży i inne
171 Roncesvalles Ave
Toronto
TEL. 531-3506

**ADWOKAT
Michał Wojciech
CZUMA**
Specjalność:
SPRAWY SĄDOWE
821 - 8522
TORONTO
3416 Dundas St West
Suite 209 (przy Runnymede)
Toronto Ontario M6S 2S1
767 - 2127
MISSISSAUGA
2000 Argenta Rd., Plaza 1,
Suite 200,
Toronto Ont L5N 1P7
(Firma ANDERSON,
SINCLAIR)

**D.L.B. IMMIGRATION
CONSULTANTS**
POPZEDNIO KIEROWNIK
RZĄDOWEGO PROGRAMU
IMIGRACYJNEGO
DLA POLAKÓW W TORONTO
LINDA LEVER
240 Richmond St. West,
Suite 304
Toronto, Ont M5V 1W1
TEL. (416) 971-9914

Julia Korpała, L L M
Adwokat z Polski
z długoletnią praktyką
Udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski m.in.
małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce
wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski, notari-
alne sprzedaż, kupna i darowizny, donow gruntow
spadki i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz i w sądach
polskich sądow i urzędow
3290 Lakeshore Blvd. W
TORONTO M8V 1M4
TEL 255-5554
po telefonicznym uzgodnieniu

CHRISTOPHER OPOLSKI
wypełnia zeznania podatkowe - INCOME TAX
w Twoim domu, solidnie i tanio
Ulgi dla nowo przybyłych i emerytow
Proszę dzwonić o każdej porze
826 - 6728

**Halina Baranowska,
M.A., A.I.C.**
Analiza potrzeb finansowych, ubezpie-
czenia na życie, zdrowie, plany eme-
rytalne RRSP, dotychczasowe rezerwy ubez-
pieczenia grupowe
**The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED**
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont M9C 4Z4
TEL bus 622-1115

**UMOWY HIPOTECZNE •
AKTY NOTARIALNE •
ZAPROSZENIA I INNE
DOKUMENTY PO POLSKU
I ANGIELSKU • LISTY
URZĘDOWE I PRYWATNE •
ZYCIORYSY • WIZYTY
FORMULARZ PRACĘ
Tłumaczenia polskiego,
francuskiego i angielskiego,
hiszpańskiego i niemieckiego
1528
TEL (416) 297-007**

**SENNIK EGIPSKO-
CHALDEJSKI**
najwiarygodniejszy
przekład dzieł
wschodniego Derwisha
ponad 8000 haseł -
wykładni przeżyć
sennych
w broszurowym
wydaniu - \$ 9 z
przesyłką
**BOŻENA, BOX 306
Port Coguitlam, B C
V3C 4K6**

VOYTEK
MECHANICAL
CONTRACTING
Specialists in the
SALES INSTALLATION
REPAIRS
AIR CONDITIONING
HEATING
VENTILLATION
HUMIDIFIERS
WRITTEN GUARANTEE
ASK US ABOUT OUR SPECIAL
OFF-SEASON INSTALLATION
RATES
756-3494

**INTERNATIONAL
VIDEO SERVICE**
Oferuje obsługę video w systemie
amerykańskim na terenie Polski
nagrywanie wszelkiego rodzaju spokan
uroczystości itp. od \$ 49
odwarżanie kaset video we wskazanych
miejscach w Kraju od \$ 29
Świąteczne video-listy / życzenia jedno-
i dwustronne oraz wszelkie inne życzenia
Informacje (416) 769-4366 całą dobę
OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • Master Charge

ARNOLD PENK

SALES AND LEASING
 Przedstawiciel firmy
 sprzedającej samochody
 General Motors
 Nowe samochody 87 i 88
 posiadają 6-letnią gwarancję
 lub 100 tys km (power train)
 oraz gwarancję antykorozyjną
 na 6 lat lub 160 tys km

Wielka wysprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecam tanio ubezpieczenia, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym i trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpisze gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College)

**ELŻBIETA
 (ELIZABETH)
 KORZYCKA**
 PRZEDSTAWICIEL
 COOKSVILLE DODGE
 CHRYSLER

290 DUNDAS ST E. Miss
 (pomiędzy Cawthra i # 10)
 TEL bus (416) 279 3031
 Res 625 - 1961

ZNIŻKA PIENIĘŻNA do \$ 3000
 na wybrane modele. Olbrzymi wybór
 PICKUP TRUCKS i VANOW
 Modeli 1987 - rodzimy samochód Shadow
 i. Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
 lub 150 tys km

DOUBLER TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĘŻAROWYCH
 kategorii A i D

ocena umiejętności i doszkolenia dla kierowców
 nauka od podstaw wraz z możliwością
 dogodnych spłat
 Registered and approved as a Private
 Vocational School

2095 Weston Rd (na pld. od 401)

244-2725

TOYOTA

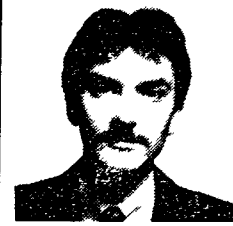
TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA
 • CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
 zanim podpiszesz transakcję kupna
 nowego samochodu
 DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
 481 - 5216

(tuz obok przystanku metra)

**JACK
 KLIMCZAK**
 Tel. domowy: 762-9421

OKAZJA!

No payments, no interest!

**KUPUJĄC KAŻDY NOWY
 PONTIAC lub BUICK w OLD MILL
 nie płacisz rat i procentów
 przez pierwszych 3 miesiące.**

**Dzwoń: DAREK ZIELIŃSKI
 TEL. 766 - 2443**

**OLD MILL
 PONTIAC BUICK Ltd.
 2500 Bloor St.W. - Bloor / Jane**

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

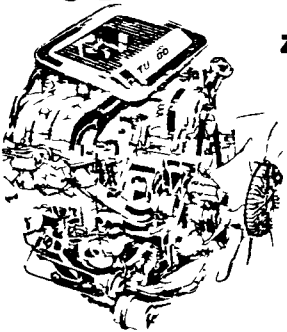
z pełnym zamontowaniem

BRAKES

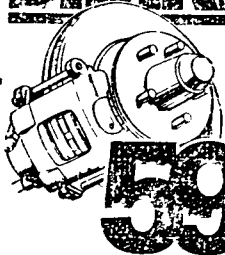
**CRANKSHAFT SERVICE
 & SUPPLIES Ltd.**

483 Dupont St.

Wszystkie prace objęte
 gwarancją
 1 roku lub 25,000 km
 Kompletnie naprawy
 obsługa krajowych
 i importowanych
 samochodów

Stan Ignakiewicz
 Moe Jabouri
 537-2529
 537-5857

FROM
59.95
 \$50,00 zniżki na główną
 naprawę silnika
 wraz z niniejszym
 kuponem

RENEWAL

Construction and
 Renovation

Instalacje elektryczne,
 renowacje łazienek, kuchni
 wykładziny, kafelki,
 wykarczanie piwnic
 Bezpłatna wycena.
 TEL 249-5212 lub 742-1302

Mi & Le
 Profesjonalnie, tanio
 i szybko!

- urządzamy
 - projektujemy
 - tapetujemy
 - malujemy
- (z zewnątrz i wewnątrz)
 wszelkiego typu
 pomieszczenia
 TEL 253 - 0687

ACURA

S
H
E
R
W
A
Y

**Wysoko wyspecjalizowana
 stacja obsługi samochodowej**
 prowadzi SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
 i WYNAJMIOWANIE SAMOCHODÓW.

Wszystkie naprawy mechaniczne
 Warsztat blacharski
 Naprawy powypadkowe
 (w ramach ubezpieczenia i bez)
 Najnowocześniejsze urządzenia m in
 prostownice do samochodów
 Malowanie farbami europejskimi
 SPECJALIŚCI
 O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke
 Po informacje dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mowi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8 00 do 6 00

HIGH TOP PHOTO LAB

TYLKO W KOLORZE
 Profesjonalne wywoływanie filmów,
 obróbka laboratoryjna zdjęć
 TEL 252 - 9934

3043 Lakeshore Blvd West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

AUTO DRIVING SCHOOL
 'THE HELPFUL PROFESSIONALS'
WOJTEK ANTCZAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
 oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
 (Kat "G")

TEL (416) 270-8145 res ; 536-5454 bus.
1651 Bloor Str. W., Toronto, Ont. M6P1A6

EastWay

EASTWAY PLYMOUTH CHRYSLER LIMITED

2851 Eglinton Ave East
**NAJLEPSZY SPRZEDAWCA
 W SCARBOROUGH**

oferuje

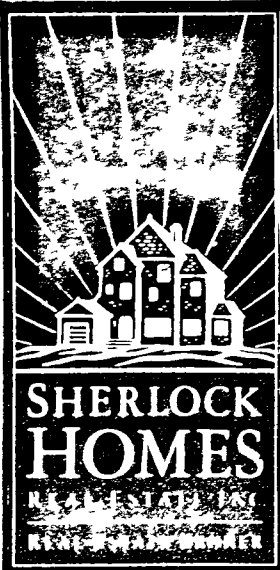
- największy wybór samochodów nowych i używanych
 - bezkonkurencyjne gwarancje 7 lat/115 tys km
 - dogodne możliwości kredytowe
 - tanie ubezpieczenia rejestracje
- Nikt nie sprzedaje samochodów lepiej niż
ANDRZEJ CIERPICH
 tel biuro 264 2501
 dom 921-0515

431 Roncesvalles Ave,
 Toronto, Ont M6R 2M3

**ZYGMUNT
 PRZETAKIEWICZ**
 Tel 534-7788

PASSPORT

ON THE QUEENSWAY 1629

OPTIMA - IMARK - TROOPER
 Oprac Konst OPEL, ISUZU

Bez cla - najlepsze światowe
 samochody

mgr **KAROL KUBIK**
 TRENER ŻEGLARSTWA

B. - 253-5008
 H - 424-2144

Dzwoń
 o poradę

ADVANCE REAL ESTATE LIMITED

1055 Bloor Street West, Toronto, Ont.
 Od 1958 roku udziela Polonii solidnej,
 fachowej i życzliwej pomocy przy kupnie
 i sprzedaży nieruchomości. Załatwiamy
 również finansowanie na korzystnych
 warunkach.

**EWA
 JANICKA**

TELEFON
534 - 9246
234 - 8319

POMAGAMY W SPINANSOWANIU KUPNA
 LUB SPZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI,
 DLA NASZYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIA

O PRACY

Wszystkie ogłoszenia osob oferujących pracę lub poszuujących pracę zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie
Tel 743-5706

PRACA dla mężczyzny raz w tygodniu w sobotę w sklepie przy wyrobie fudga w Woodbine Centre. Dzwonić od 11 do 21, 674-5648

LICENCJONOWANY elektryk, z wieloletnim doświadczeniem, wykonuje wszelkie prace renowacyjne oraz nowe instalacje.
Tel. 236-2138, 425-4513

SZUKAM pracy chałupniczej. Umieć szyc, wykonywać drobne robotki. Tel. 275-5530

ALUMINIUM Window Company zatrudni na cały etat operatorów maszyn i instalatorów okien. Możliwość awansu. Doświadczenie niekonieczne. Tel. 675-3262

PRACOWNIKI (m) gotowi solidnie pracować, poszukiwani do fabryki opakowań w Mississauga. 7 dolarów na start, płacimy OHIP, dentystę i lekarstwa, znajomość angielskiego niewymagana. Dzwonić 823-1751 między 7:30 am a 4:15 pm. proszę Andrew

POTRZEBNA mówiąca po rosyjsku opiekunka do dzieci, praca w weekendy. Tel. 633-8543

DIESEL mechanik. Największy w Kanadzie Dealer Mercedes Benz Trucks potrzebuje mechaników do pracy w nowym warsztacie. Najwyższe płace i wszystkie benefits. Możliwość zatrudnienia bez licencji. Kontakt: Hugh Brown, tel. 673-1499 po polsku 624-0598 tylko weekendy

POSZUKUJĘ pracy chałupniczej. Tel. 267-8588 po godz. 19

WRÓŻĘ z kart. Tel. 538-0468

SZUKAM dowolnej pracy chałupniczej. Umieć szyc na maszynie. Mississauga lub Brampton. Tel. 821-8369

KOBIETA 30-letnia poszukuje pracy Tel. 481-8679

STUDENT Network painting and wall papering tania czysto szybko. Tel. 661-9968 Janek and David

SZUKAM jakiejkolwiek pracy Robię zna komickie swetry i roboty szydełkowe. Tel. 284-2519

SZUKAM pracy chałupniczej lub opieki nad dzieckiem. Etobicoke w okolicy Lakeshore Blvd. Tel. 259-2018

NOWO przybyły 30-letni mechanik poszukuje każdej pracy Tel. 622-7808

NOWO przyjezdni szukają każdej pracy Tel. 897-1163

SZUKAM pracy chałupniczej. Tel. 251-7160

FOTOGRAFIK poszukuje pracy Tel. 289-1806

WZAMIAN za drobne prace domowe (około 3 godz. dziennie) wynajmę (kobię) pokój w basenie, oddzielne wejście i łazienka. Okolica Danforth Main Street, bardzo blisko metra, tel. 690-3285

POSZUKUJĘ się dzieckiem u siebie w mieszkaniu. Okolica King. Tel. 588-6650

POLKA, nowo przybyła przyjmie jakąkolwiek pracę. Tel. 820-5281

NOWO przybyła masażystka, kinezyterapeutka poszukuje pracy Tel. 820-5281

KOBIETA w średnim wieku chętnie zapełni się dziećmi i sprzątnięciem mieszkania w czasie weekendów Dzwonić od poniedziałku do piątku, tel. 823-4468, proszę Zofię lub w weekendy tel. 766-2278, proszę Zofię

MĘŻCZYZNA poszukuje pracy Ma doświadczenie w budownictwie. Tel. 654-4809

KOBIETA z Polski 52 lata poszukuje jakiejkolwiek pracy Mieszka w Montrealu, proszę Janinę (514) 685-2260

POSZUKUJĘ pracy chałupniczej oprócz szycia dla mężczyzny lub kobiety Tel. 252-8338

ZAOPIEKUJĘ się 2-letnim lub starszym dzieckiem u siebie w domu. Okolica Don Mills Eglinton. Tel. 421-5007

POTRZEBNA dohodząca opiekunka do 2 dziewczynek w wieku 7 miesięcy i 4 lat. Okolica Don Mills i Lawrence. Tel. 443-9048

POTRZEBNA opiekunka do dwóch dziewczynek 2 i 5 lat z zamieszaniem na miejscu. Tel. 270-4074, dzwonić po 4:30 p.m.

LIVE in mamy to look after two children. Must speak Russian. Tel. 479-3754

PRZYJEZDNY z Polski poszukuje pracy z zakresu szusarz ogólny-mechanik. Okolica Mississauga i Toronto. Tel. 848-3958 proszę Zygmunta.

KOBIETA poszukuje pracy przy dzieciach zamieszaniem na miejscu lub dohodząca okolica Bloor i Islington. Możliwość zapełnić się dwójkiem dzieci we własnym domu. Tel. 233-6550

ZATRUDNIĘ męczyzna, może być z Polski do pomocy w cottage. Tel. 622-2219

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robotaków Tel. 759-0216, dzwonić po 6:00

NIEPALAĆCA, lubiąca dzieci, doświadczona podajmie się opieki 5 dni w tygodniu. Możliwość zamieszkania. Tel. 749-7728

PIELĘGNIARKA z Polski szuka pracy Możliwość opieki nad chorym lub starszą osobą. Tel. 737-2759

POTRZEBNE 2 osoby do baru szybkiej obsługi. Muszą rozumieć po angielsku. Stała praca. Tel. 621-6050, dzwonić po 2:00

POSZUKUJĘ pracy w okolicy Long Branch. Tel. 259-8185, dzwonić po g. 4:00

STOLARZ podejmie każdą pracę. Redakcja poleca stolarza. TEL. 277 1026 wieczorem.
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu. Okolica Jane & Steeles. Tel. 667 0060

NOWO przybyły poszukuje jakiejkolwiek pracy Tel. 631 7374

ROMALUJĘ solidnie i niedrogo swój dom lub apartament. Malarz z Polski z kanadyjskim doświadczeniem. Tel. 253-5420 proszę Jurka

PRZYJMĘ sprzątnięcie domów lub biur lub dohodząco zapełnię się dziećmi. Tel. 782-8971

ZAJMĘ się dzieckiem do lat 4 u siebie w domu. Możliwość zabawy z rówieśnikami, również na powietrzu i szansa wszechstronnego rozwoju. Bardzo dobre warunki mieszkaniowe. Oakville, tel. 842-17-82

POSZUKUJĘ opiekunki do dwójki dzieci 4 i 2 latka Long Branch (Lakeshore i Browns Line). tel. 253-8094

MURARZE potrzebni. Wysokie stawki zależnie od umiejętności. Tel. 450-5609, 450-5611 proszę Artura.

KOBIETA dohodząca, doświadczona, do sprzątnięcia apartamentu potrzebuje. Tel. 486-1966

STARsza pani poszukuje jakiejkolwiek pracy na weekendy. Może być sprzątnięcie. Tel. 770-9820 po 7 wiecz.

MŁODY zaradny mężczyzna podejmie każdą pracę. Tel. 793-9453

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu Victoria Park i 401. tel. 444-9250, Barbara

KOBIETA przyjmie sprzątnięcie, pracę w ogrodzie lub inną. Język polski, podstawowy niemiecki. Tel. 289-1806

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym domu w Mississauga. Mam pedagogiczne wykształcenie. Tel. 273-4482

PRZYJMĘ pracę. Dobra znajomość angielskiego, niemieckiego, maszynopisanie. Specjalność specyja międzynarodowa, handel, turystyka. Dobra prezentacja. Biegła jazda na motocyklu. Znajomość Toronto. Tel. 423-5144

MĘŻCZYZNA z Polski z doświadczeniem w pracach betonarskich i budowlanych szuka pracy Posiada niektóre narzędzia, proszę Marka Tel. 232-0654

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolica Dixie i Bloor tel. 625-6154

POSZUKUJĘ partnera lub partnerki z małym wkładem finansowym do restauracji. Znakomita okazja. Tel. 621 6569 cały dzień, proszę George lub 588-5991 od 1 do 5.

POTRZEBNE kobiety do pracy w wytwórni serów i jogurtów Dobre warunki pracy Angielski nie wymagany Tel. 622-2811

MŁODA nowo przybyła szuka pracy w pełnym wymiarze godzin. Proszę dzwonić 252-0427

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolica Royal York i Lawrence. Tel. 240-1711

POTRZEBNY kucharz do kuchni. Doświadczenie kanadyjskie przydatne. Musi znać angielski. Stała praca. Tel. 621-6050, po 2:00

POTRZEBNE kelnerki natuli i part time w Etobicoke. Tel. 621-6050, dzwonić po 2:00

NOWO przybyła z Polski podejmie każdą pracę. Tel. 728-2959

MŁODY mężczyzna szuka pracy Ma doświadczenie kanadyjskie. Tel. 277-4452.

POSZUKUJĘ pracy chałupniczej Lekki montaż. Tel. 762-2594

POTRZEBNA pani dohodząca do opieki nad półrocznym dzieckiem. Okolica Bloor i Central Parkway Tel. 270-4160

SOLIDNA nowo przybyła szuka pracy w pełnym wymiarze godzin. Chętnie do dzieł. Tel. 767 1857

SPRZEDAM 2 bilety LOT-u na trasę Montreal - Warszawa, ważne do 21 lipca 1988 r Tel. 740-0287

OKAZJA!! Pianino "Craig" Montreal by Heinzman - DO SPRZEDANIA TEL. 534-4367

UWAGA, sprzedam za gotówkę wózki do sprzedaży hot dogów, unowocześnione po inspekcji TEL. 532-3010 wieczorem

DO SPRZEDANIA pralka suszarka, zamrażarka firmy Viking oraz samochód marki Pontiac Fenix 1984. Tel 269-6030

SPRZEDAM trucka z kontraktami Tel (1) 573-9136

Hamilton

SPRZEDAM stół, krzesła, fotel, stereo, odkurzacz, pralkę automatyczną. TEL 622-2219 do 9 wiecz.

WSPÓŁCZESNE obrazy olejne z fragmentami zabytków Krakowa oraz kwiatów sprzedam. Tel. 239-0176

PANI JADWIGA polski program radiowy
nadawany w każdą sobotę od godz. 13 do 14 ze stacji CHWO 1260 w Oakville
program muzyki: pieśni i słowa polskiego z uwzględnieniem Kobiet w ognisku domowym
TEL. 691-8789

POLSKI PROGRAM RADIOWY CKER
nadawany ze stacji CKER w Edmonton każdej niedzieli od godz. 16 00 do 18 00 na fali 1480 AM w Edmonton
Program słyszalny jest w Calgary Ab, 94 7 Cable FM, Lethbridge Ab, 92.2 Cable FM, Ft. McMurray Ab, 94.5 Cable FM, Red Deer Ab, 103.9 Cable FM, Campbell River, BC 93 7 Cable FM.
Wiadomości z kraju i ze świata komentarze wywiady koncert życzeń otwarta linia dla słuchaczy ogłoszenia reklamowe
FRANK ZALEWSKI P O Box 931, Edmonton Ab T5J 2L8
Tel (403) 488 8472
Program można odbierać z satelity Anik D proszę pisać po bliższe informacje

PROGRAM TV "POLISH STUDIO"
W każdą sobotę od 11 00 do 1 30 do południa channel 57 cable 7 CITY TV

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON
na stacji CJSR FM stereo 88 5
Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgadania muzyczna z nagrodami w niedzielę od 17 do 19
adres. 10858 - 97 St., Edmonton Alta T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER
niedziele od 2 do 3 na CJVB fala 1470
Wiadomości z Polski Kanady i ze świata komentarze wywiady ogłoszenia
Jerzy Kusmider
P O Box 58262 Station "L", Vancouver, B C V2P 6E3
TEL (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto POLONIA REVIEW
środa 20.30; czwartek 21 30, sobota 1 po poł
Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych dotyczących Polonii sprawach

program radiowy ECHO OJCZYNY
od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano
Program prowadzi Karolina Keak
W programie koncert życzeń wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady komentarze muzyka dla wszystkich
637 College St Toronto Ont M6G 1B6
TEL 531 9091 dom 247 9755

Od 20 kwietnia 1988 roku program Radio Kalejdoskop
nadawany będzie w innych godzinach, a mianowicie
9.00 — 10.30 wieczorem
na tej samej fali - 790 AM
serdecznie zapraszamy do odborników

TELE-POLONICA program telewizyjny w Montrealu i okolicy kanał 24
CF Cable TV niedziela godz. 18 środa 11 sobota 21
VIDEOTRON niedziela 17 wtorek 10 24 środa 18
korespondencja na adres STEP 375 Claremont Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY
niedziele od godz. 18 do 19 na CKWR fala FM 98 7 Kitchener
Koncert życzeń polskie piosenki i prelekcja ks. Korneliana Jan Żuk, Kitchener (519) 579-3615

POLSKA FALA
soboty od 14 do 16 na CFMB Radio Montreal
35 York St Westmount Montreal, Que TEL (514) 483 2362

h HERZING INSTITUTES CAREER COLLEGE
umożliwi Ci uzyskanie dyplomu w specjalnościach:
- computer operations
- computer accounting
- computer electronics
- legal secretarial
- medical secretarial
- office automation
- secretarial
Nie zwlekaj dłużej zdobądź w krótkim czasie kwalifikację odpowiednią do Twoich ambicji
Pamiętaj Twoja matura z Polski oraz dostateczna znajomość angielskiego powinny wystarczyć do akwalifikowania Cię na kursy Herzing Institute
• Obsługa lub naprawa komputerów to praca dobrze płatna przy tym łatwiejsza i ciekawsza niż sobie wyobrażasz
• Nasz college prowadzi kursy ranne i wieczorowe a dla studentów w trudnej sytuacji umożliwiał pomoć finansową
• Tracąc czas tracisz pieniądze jest naszą dewizą, nie zwlekaj więc tylko dzwonić pod numer **431 - 9882** w godzinach po południowych a uzyskasz tam informacje po polsku oraz będziesz mógł umówić się na interview

SPRZEDAM dwupiętrową willę w spokojnej dzielnicy Krakowa, podwójny garaż, wysoka piwnica, ogród Tel (204) 582-2276 wieczorem.

MISSISSAUGA, Dundas & Dixie - townhouse do wynajęcia, 1000 dol TEL 663-4085

WYNAJMĘ pokój w Don Mills z używalnością kuchni i własną łazienką. TEL 449-2535

SŁONECZNY pokój w pobliżu polskiej dzielnicy. TEL 767-8399

POKÓJ do wynajęcia Okolica Royal York i Queensway, tel. 253-9762

MAŁŻEŃSTWO z półrocznym dzieckiem poszukuje 1-sypialniowego mieszkania lub kawalerki Możemy zaoferować wszechstronną pomoc w pracach domowych. TEL 252-8338

WYPOSAŻENIE całego mieszkania (regaly na książki, dwie jadalnie, biurko, sofa, etc.) Proszę dzwonić 769-0503

DLA rodziny nowo przybyłego internowanego szukam mebli i sprzętu dzieciennego (łóżeczko, kojec, krzeselko) Tel 848-4228

26-28

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią oraz używalnością łazienki Oddzielne wejście Wschodnia część Mississauga
TEL 238-3054 po 8 wiecz. 27-29

WYNAJMĘ pokój w Erin Mills i College Way - 330 dol miesięcznie Dojazd komunikacją miejską Mississauga Transit. TEL 828-7349

POKÓJ do wynajęcia dla pracującego pana. TEL 536-3799

DO WYNAJĘCIA od zaraz 2 i pół bedroom w budynku, niski rent, sublet. Dzwonić po 8 wiecz. Tel 762-3825

JADALNIA 6-częściowa w bardzo dobrym stanie. Cena 600 dol. TEL 769-0503

MASZYNA i suszarka do apartamentu, odkurzacz, kosiarka elektryczna, stół i 4 krzesła ogrodowe, fotel i wiele innych rzeczy TEL. 622-2219.

MĘŻCZYZNA w średnim wieku, materialnie niezależny pozna panią w wieku 30-35 lat w celu matrymonialnym Witex Oferty proszę kierować do adres redakcji.

POSZUKUJEMY 1000 OFERT PIĘKNYCH POLEK zamieszkałych w Polsce, w Kanadzie, Europie.
Wydamy co 3 miesiące nowe foto albumy.
Panie zainteresujcie oferty panów z Kanady USA, Australii Nowej Zelandii
PISZCIE DO NAS załączając \$1 na opłaty pocztowe
E W A Po L - Bureau
Port Coquitlam, B C.
Box 306
V3C 4K6 Canada

QUEEN ELECTRONICS SERVICE
inż Zbigniew Tarasuk
zawadamia o otwarciu nowego zakładu odnowę telewizyjnego naprawiamy TV VCR stereo komputery naprawy u klienta kupno sprzedaż sprzętu elektronicznego
NAJNIZSZE CENY PEŁNA GWARANCJA
TEL (416) 531-5765
1604 Queen Str West, Toronto

UWAGA Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE TORONTO CREDIT UNION LTD.
2150 Bloor St. W. (wejście od wschodniej części budynku)
TEL. 762-9523
CODZIENNIE od 10 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
SOBOTY od 10 30 do 12 30 po poł

Konta depozytowe...	5 3/4%	rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	5 1/4%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	7.0%	rocznie
3 miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	7 1/2%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	7.0%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty... (min. \$50,000)	7 1/2%	rocznie
1-rocne certyfikaty...	8 3/4%	rocznie
1-rocne certyfikaty... (min. \$50,000)	9 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty...	9 1/4%	rocznie
3-letnie non-redeemable.	10 3/4%	rocznie
3-letnie certyfikaty (min. 50 tys)	9 3/4%	rocznie
RRIF	9 0%	rocznie
demand depozyt	8 1/2 %	rocznie
1-rocne term depozyt (min. \$10,000)	9 %	rocznie
3-letnie term depozy (min \$10,000)	10 %	rocznie
Pożyczki personalne	14 1/2%	rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	12 1/4%	rocznie
Line of credit	15 1/4%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Z DYSTANSU

WARTO POLUBIĆ...

Przyjeżdżamy tutaj z pewnym bagażem doświadczeń, który niewątpliwie wyznacza nasze myślenie o nowej rzeczywistości, decyduje o tym co w niej ewentualnie lubimy, a czego nie. Naturalnie, najczęściej kłopotów mamy z czymś co jest nam bliżej lub w ogóle nieznane. Jeśli rzecz dotyczy czegoś, bez czego nie sposób się obejść, jakoś to jeszcze tolerujemy, gorzej natomiast jeśli owo novum może, ale nie musi istnieć w naszym życiu wtedy po prostu odrzucamy to na bok, twierdząc, że nie warto tracić czasu na jakiegokolwiek gruntowniejsze poznanie.

Nie, nie zamierzam zanudzać Państwa rozstrząsaniem na temat zmiany postaw, systemów wartości, itp. - zostawmy to psychologom. Warto jednakże zastanowić się nad tym, jak odbieramy sport, którym telewizja - szczególnie w okresie letnim - karmi nas po parędziesiąt godzin w tygodniu, któremu prasa poświęca jakieś 3/4 swoich sportowych kolumn, i który nam Polakom jest zupełnie nieznany.

Chodzi mianowicie o baseball - grę pozornie supernudną, gdzie kilkunastu facetów stoi na dziwnym boisku i od czasu do czasu próbuje złapać niewielką piłkę za co płaci się im ogromne pieniądze. Wszystko to faktycznie nie wygląda dla nas zbyt zachęcająco. Ostatecznie rzucanie piłki, albo walenie w nią drewnianą pałką nie jest żadną sztuką, nie mówiąc już o tym, że niektórzy baseballowi zawodnicy wyglądają raczej na bywalców pubów piwnych, niż zawodowych atletów.

Postrzeganie baseballu w taki właśnie sposób jest szalenie typowe i kiedyś stało się również

moim udziałem. Dzisiaj jednakże patrząc na tę dyscyplinę dużo łaskawiej okiem i proszę mi wierzyć znajduję ją jako przyjemną, widowiskową rozrywkę.

Bo tak naprawdę baseball to mieszanka sportu, zabawy i cyrku. To gra, która - gdy już zna się mniej więcej jej podstawowe zasady - potrafi wciągnąć wszystkich bez względu na wiek. Aktorami są tutaj mężczyźni, będący po trosze wspaniałymi atletami (niektórzy z nich rzucają piłkę z szybkością 100 mil na godzinę), akrobatami (siedmiometrowe szczupaki w pogoni za piłką wcale nie należą do rzadkości), błaznami. Baseball to gra strategii, wzajemnych przechytrzeń, drobnych oszustw i tricków, to także gra której rezultatu do końca nie da się przewidzieć.

Do tego wszystkiego dochodzi jeszcze sama oprawa spotkania, która jest jednym z elementów tzw. "amerykańskiego sposobu życia". Otóż na baseball idzie się z całą rodziną, z pełnym coolerem i z paroma puszkami piwa (w Toronto nie wolno) kibicowanie zamienia się w piknik, nieco przydługawy piknik, jako że mecz trwa przeciętnie 3 godziny.

Owszem, zachęcam Państwa jeśli już nie do polubienia baseballu, to przynajmniej do jego pobieżnego poznania. Jakże często słyszę opinie, że to głupia, statyczna gra, w której nic się nie dzieje, natomiast ci, których ta gra fascynuje to najwykleszy dyletanci sportu. Gdy wtedy pytaniem testuję podstawową znajomość - okazuje się, że opiniodawca nie ma o przedmiocie zielonego pojęcia. Może dlatego, ciągle jeszcze nie nabawiłem się kompleksów. **F M**

KRÓTKO:

- Sąd we Frankfurcie nad Menem orzekł iż reklamowanie przez piłkarzy I-ligowego FC Homburg prezerwatyw jest sprzeczne z moralnością. Sąd utrzymał zatem w mocy wcześniejszą decyzję Federacji Piłkarskiej RFN.

- I liga piłki nożnej:
 - Bałtyk - Lechia 0 0
 - Pogon - Widzew 1 1
 - Zagłębie Lubin - Legia 1 2
 - Stal Stal Wola - Jagiellonia 0 0
 - ŁKS - Szombierki 1 0
 - Gornik Zabrze - Lech 2 1
 - Olimpia Poznan - Śląsk 0 0
 - Gornik Wałb GKS Kat 0 0

- I liga hokeja na lodzie:
 - o 1 miejsce Polonia Bytom - GKS Tychy 5 2
 - o 3 miejsce Naprzód Janów - Zagłębie Sosnowiec 3 2
 - o 5 miejsce Podhale - GKS Katowice 9 2

- A Karpow został zwycięzcą pierwszego turnieju szachowego (z sześciu zaplanowanych) o Puchar Świata, który przez trzy tygodnie rozgrywano w brukselskim hotelu Sheraton.

- Ciekawsze wyniki turniejów tenisowych:
 - \$500,000 Challenge w Atlancie: Lendl pokonał Edberga 2 6, 6 1, 6 3, w półfinale Edberg wygrał z McEnroe 6 3, 3 6, 6 3

- Toray Pan Pacific w Tokio: Pam Shriver - Helena Sukova 7 5, 6 1

- German Open w Hamburgu: Szwed Carlsson uporał się z Francuzem Henri Leconte 6 2, 6 1 (Leconte pokonał wcześniej Borna Beckera)

- Kanadyjski tenis będzie miał mocną reprezentację w Seulu. Do igrzysk olimpijskich zakwalifikowali się Chris Pridham, Grant Connell, Martin Laurendeau oraz w grze podwójnej Michibata z Connellem. Wcześniej zdołały to uczynić Helen Kelesi, Carling Bassett oraz Jill Hetherington.

- Puchar Stanleya doznał do fazy półfinałowej W ostatnich spotkaniach uzyskano następujące rezultaty:

New Jersey - Detroit
Edmonton - Boston

Kanadyjską prasę obiegła sensacyjna informacja według której Zbigniew Boniek ma wkrótce przyjechać do Toronto, by grać w drużynie North York Rockets (Canadian Soccer League).

Informację potwierdził już menager klubu, DiBerardino. Nie ulega wątpliwości, że decyzja Bonika nie ma nic wspólnego z finansami. 86-krotny reprezentant Polski zgodził się grać dla Rockets za jedyne \$20 tys (jego ostatni kontrakt z Romą opiewał na \$500 tys rocznie plus samochód i willa). Natomiast niemiłosiernie trudno się domyślić, że mężem opatrnościowym przyjazdu Bonika jest Grzegorz Lato, obecny trener North York Rockets. Boniek nie będzie zresztą jedynym polskim piłkarzem w tym klubie. Znajdzie się tam także wielokrotny reprezentant kraju, bramkarz Kalinowski. Boniek przybędzie do Toronto wkrótce po mistrzostwach Europy (pod koniec czerwca), które zamierza komentować dla Polskiej Telewizji.

Korzystając z okazji postanowiliśmy opublikować ostatni wywiad Bonika udzielony dziennikarzowi "Sportowca".

P. *Byłem przekonany że łatwiej będzie ciębie można znaleźć w jednym z rzymskich sądów, albo co gorsza więzien jako skazanego za długi niż w domu. Popularny krajowy program telewizyjny poinformował miliony swoich widzów, że jeszcze w lutym zapadnie wyrok przeciwko tobie. Nie wyglądasz jednak na bankruta?*

Zbigniew Boniek. Jezeli facet, który to powiedział w telewizji ma odrobinę godności, niech przynajmniej poda w tej "Panoramie Dnia", czy jak to się nazywa, gdzie ta rozprawa się odbywa, w jakim sądzie, chętnie tam pójde. Więcej - deklaruje każdemu, kto wskaże mi takie miejsce w Rzymie, albo poda wyrok - dziesięć procent od tych rzekomych setek tysięcy dolarów. Tylko czy taki dziennikarz może mieć jakikolwiek charakter?

P. *Sprawa River contra Boniek, pojawia się na łamach polskiej prasy przynajmniej od sześciu lat.*

Z.B. Jest poniżej mojej godności, zebym musiał tłumaczyć się z nieprawdziwych zarzutów stawianych przez kogos takiego jak Johny River. Możemy natomiast zastanowić się na ile prawdziwa jest rzetelność polskich mass mediów skoro nadal bez kłopotu można zrobić taki numer.

P. *Czyli odmawiasz Johnemu prawa do publicznej wypowiedzi?*

Z.B. Nie, dziwię się tylko, że ktoś taki ma do dyspozycji naj-

głośniejsze środki przekazu i może do woli plesć bzdury na jakie ma ochotę. Nie jestem wcale przekonany, czy ludzie, którzy mogliby sporo powiedzieć na temat niezbędnych reform gospodarczych tak samo łatwo zdobywają czas i miejsce w telewizji.

P. *Dlaczego tak się dzieje?*

Z.B. Doskonale wiesz, jakie mechanizmy tutaj działają. Johny siedzi w Polsce, bo we Włoszech miałby kłopoty z utrzymaniem się ze swojej posady dozorczy w małym miasteczku, i zaprasza różnych ludzi na wodkę. Nigdy w życiu nie postawiłem dziennikarzowi obiadu czy pół litra, licząc na to, że dobrze o mnie napisze po meczu. Ale Johny stawia, i właściwie jest to jego sprawa. Skoro pół litra otwiera mu drogę do popularności.

P. *Kiedyś jak pamiętam, byliście w dobrych kontaktach.*

Z.B. Paradoks polega na tym, że ja do niego nie mam żadnej pretensji. On robi te swoje drobne interesy, szkoda, że moim kosztem. Iz tego żyje Nasza znajomość polegała na tym, że lubiłem, jak chyba wszyscy, którzy go znają, posmiać się z niego, a właściwie z metod jakimi robi z ludzi idiotów.

P. *Być może River nie jest najlepszym specjalistą od show-businessu ale pamiętam starania jakie czynił by zorganizować mecz oldboyów Polska - Włochy.*

Z.B. Wszyscy włącznie z Riverem wiedzieli, że nigdy do takiego meczu nie dojdzie. Kto jednak o tym pisał? Ci wszyscy, których John na koszt Juventusu zaprosił do Turynu na mecz pucharowy. Natomiast jego "talent" do organizowania występów zna wielu polskich piosenkarzy. Wojtek Gąssowski i inni mogliby wiele na ten temat powiedzieć. Ale ja naprawdę nie mam ochoty dalej tłumaczyć się z idiotycznych zarzutów.

P. *Zresztą River niedługo będzie musiał znaleźć sobie nowego specjalistę od reklamy, bo całe Włochy mówią o twoim zakończeniu kariery. Mniej popularny Boniek nie będzie się nadawał do reklamowania Johnego.*

Z.B. Pewnie tak się stanie. Stwierdziłem, że chociaż jeszcze znakomicie się czuję psychicznie i fizycznie, trzeba kończyć. Nie będę przecież grał do emerytury. 32 lata to odpowiedni wiek by powiedzieć - stop. Chcę na koniec strzelić 10 bramek w sezonie, byłoby to moim włoskim rekordem. Na razie zdobyłem 6 goli.

P. *Czy to znaczy, że Roma nie jest zainteresowana przedłużeniem kontraktu?*

Z.B. Mam taką zasadę, że nigdy dłużej nie zostaje w klubie ponad umowę. Teraz też mógłbym przedłużyć kontrakt, ale uważam, że nie wolno wzajemnie zanudzać się sobą. A granie w jakimś podrzędym klubie nie miałoby sensu.

P. *Tym bardziej że dzisiaj pierwsze strony gazet piłkarskich zajmują inne nazwiska.*

Z.B. Nigdy nie miałem żadnych kompleksów. Najlepszy dowód, że w tym wieku strzelam jeszcze najwięcej bramek dla klubu. Więcej od Voellera, który przecież był kupiony w tym celu. Na pewno dzisiaj najpopularniejszymi gwiazdami są Maradona i Gullit. Jestem pod wrażeniem wspaniałej gry Argentynczyka Holendera, w moim przekonaniu, trochę na wyrost zdobył tytuł piłkarza Europy. On jeszcze nic wielkiego nie zdziałał. Zresztą gdyby nie grał w Italii, ten tytuł dostałby Futre albo Butragueno. Liga włoska kreuje wielkie gwiazdy.

P. *Również szybko niszczy potencjalnych idoli.*

Z.B. Płaci się za nich krocie, żeby błyszczyli. Dzisiaj taki przykry los spotyka Rusha i właśnie Voellera.

P. *Koniec oznacza chyba w twoim przypadku początek zawodu trenera?*

Z.B. Zawsze marzyłem o posadzie trenera reprezentacji Polski. Muszę jednak trochę zaczekać, aż skończą grać moi koledzy. Dlatego na razie nie myślę o trenerstwie.

P. *Nie wierzę, że tymczasem zupełnie odsuniesz się od sportu?*

Z.B. Nie! Mam taki plan, żeby pomóc młodym polskim tenisistom w zrobieniu kariery. W czerwcu będę komentował dla polskiej telewizji mistrzostwa Europy, teraz boję się, czy w Warszawie nie podłożą głosu Johnego River.

Rozmawiał
Andrzej Person

U W A G A MIŁOŚNICY SPORTU !

Osoby zainteresowane prenumeratą roczną w cenie **TYLKO \$20** proszone są o kontakt na adres:
KULISY SPORTU
150 Paisley Blvd W.
Apt 1508
MISSISSAUGA, ONT.
L5B 1E8